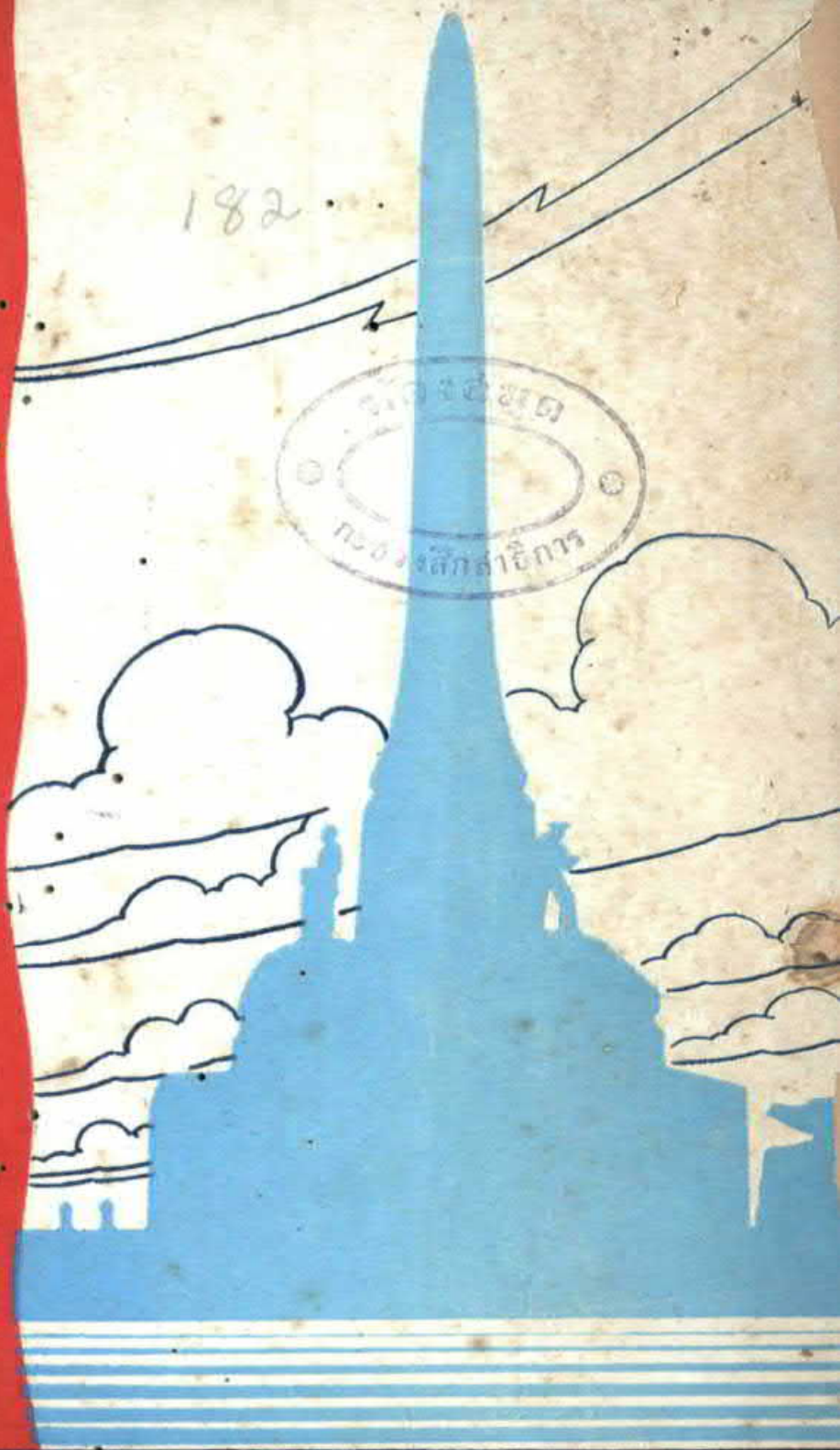

182...

ประมวลเรื่องของ "สามัคคีชัย"

กรมศิลปากร

ประมาณเรื่อง

ของ

“สามัคคีชัย”

กรมโคสนาการ

สารบาณ

คำนำ	หน้า	ก.
1. ไทยหยุกู้ฟ้าเพราะอะไร ?	„	1
2. มาต่าน้ำไทยเปนมหาอำนาจ	„	6
3. ไทยจะร่ำรวยเพราะอะไร ?	„	8
4. ชาตไทยได้ถวดข้ามเทวให้ด	„	12
5. ดันเห็นอทุกกภัยสองครั้ง	„	16
6. น้ำท่วมแต่ันพบคนค	„	21
7. ดันไม่กถวอทุกกภัยแล้ว	„	23
8. กรุงเทพ ๑ เปนเวนัสแน	„	28
9. ได้พระจันทไม่มี่ของใหม่	„	34
10. ฐะไรบ้างไม่มี่คู้ ?	„	43
11. เทพเจ้าผู้ศักดิ์สิทธิ์	„	45
12. ชาวชนหัวตามน้ำท่วม	„	51
13. น้าตรางแก้วไปลุ่มหาเด็กถ่มุค ไมใช่ตอมุคหย่างเดียว	„	55
14. ชาวเกิดเพราะน้ำท่วม	„	62
15. ราชังถึงเสถกิจของเราครั้งที่ 1	„	66
16. เรื่องประดับไฉยามว่าง	„	72
17. ดอกไมขอชาติไทย	„	77
18. ชาวสามัคคีชัย ประจำวันที่ 1 พฤษจิกายน 2485	„	81
19. ดอกรักดอกโลก	„	85

-สารบัญ-

20. ชาวราฟิงของลัมคักชัย	หน้า	91
21. เรามาพากันดำรงระเบียบให้แก่ชาติ	„	95
22. เรื่องเล่าแต่ยวชน	„	98
23. ดอกแก้วถูกแก้วที่รัก	„	101
24. การใช้แก้วสารพัดนึก	„	108
25. เรามาพากันแบ่งงานกันทำ	„	114
26. โคตรบทแรกในชีวิตของลัมคักชัย	„	118
27. เราตายดีกว่าชาติตาย	„	119
28. แบ่งกันอย่างไรจึงจะดี ?		
และบทประพันธ์ต่อท้ายของพระท่าน พ.ท. ถ. พิบูลสงคราม	„	124
29. หมุนไส้ท้องเฮราวัน	„	130
30. เปลี่ยนอย่างไรจึงดี ?	„	133
31. กินหมูวันละ 1 ตัวเป็นจึงแล้ว	„	139
32. เชิญยวชนที่รักกลับไปทำค่อไป	„	144
33. หักหักประการของลัมคักชัย และคำวิจารณ์	„	148
34. จงอย่าพูดหย่างไรก็ตามคิด	„	154
35. คายาวหยาวเป็นดีแน่	„	157
36. “ลัมคักไทย”	„	162

หมายเหตุ มีสารบัญอื่นเรื่องท้ายเล่ม

คำนำ

ตามที่ทางการ วิทยุกระจายเสียงได้เผยแพร่เรื่องของ “สามัคคีชัย” แต่ต้นเดือนกันยายน 2485 โดยลำดับมา ปรากฏว่าสาระความ และคติประจำเรื่องต่าง ๆ ของ “สามัคคีชัย” เป็นที่นิยมในบันดาผู้ได้ยินได้ฟังทั่วกัน จึงมีบุคคลจำนวนมากแจ้งความประสงค์มายังกรมโคสนาการขอให้รวบรวมพิมพ์เรื่องต่าง ๆ ของ “สามัคคีชัย” เป็นเล่มขึ้นจำหน่าย เพื่อสะดวกแก่การหาไว้ศึกษา

กรมโคสนาการเห็นสมควรอนวัติตามคำขอเรื่องดังกล่าว ในชั้นแรกนี้ จึงได้จัดประมวนเรื่องแต่เฉพาะที่ระบุผู้เขียนในชื่อของ “สามัคคีชัย” ทั้งหมดพิมพ์เป็นลำดับเล่มที่ 1. ให้ชื่อว่า “ประมวนเรื่องของสามัคคีชัย” ลำดับต่อไปจักได้ประมวนเรื่องนับแต่เริ่มใช้ชื่อ “สามัคคีไทย” เป็นเล่มที่ 2

กรมโคสนาการหวังว่าผู้อ่านสมุด “ประมวนเรื่องของสามัคคีชัย” นี้ คงจะได้รับประโยชน์ในทาง สร้างตนเอง และ ในทางช่วยกัน สร้างชาติไทย ให้บังนผลสมดังความตั้งใจปรารถนาของท่านผู้เขียนเป็นอันดี

กรมโคสนาการ

20 มีนาคม 2486

“ไทยห่วยแค่ไหนเพราะอะไร?”

พี่น้องชาวไทยทั้งหลาย

ท่านรักชาติไหม ? ท่านรักความเป็นเอกราชของชาติไหม ? ท่านชอบให้ชาติไทย
เป็นอารยะประเทศไหม ? ท่านชอบเป็นชาตินิคมหาอำนาจไหม ? ท่านชอบมีที่หยุดดีไหม ?
ท่านชอบมีการกินดีไหม ? ที่สุดท่านชอบมีความสุขไหม ?

ท่านฟังแล้ว ท่านคิดดูทีหรือ ท่านจะตอบอย่างไร ในคำถามข้างบนนี้
เราเชื่อว่าพี่น้องไทยทุกคนจะต้องตอบพร้อมกันว่า

ฉันรักชาติไทยยิ่งชีวิตจิตใจ

ฉันต้องการเอกราชของชาติไทยเป็นที่สุด ยิ่งชีวิตจิตใจ

ฉันอยากให้โลกเรียกชาติไทยว่า เป็นชาติอารยะ ไม่ใช่คนป่าเถื่อน

• ฉันชอบเป็นคนในชาตินิคมหาอำนาจชาติอื่นบ้าง เช่นอย่างพี่ชายยี่ปุ่นของเรา
เป็นต้น

• ฉันชอบมีที่หยุดโต ๆ เหมะสมแก่ฐานะของฉัน .

ฉันชอบกินดี :

ในที่สุด • ฉันชอบสุขใจเป็นที่ยิ่ง

• ถ้าท่านไม่ชอบหรือตอบไปในความหมายอย่างอื่น ก็ย่อมจะเป็นคนผิดซัดมา
ของมนุษย์ชาติ มั๊ยหนว่า ทำอย่างไรจึงจะดำเืร็ดตามความประสงค์ที่ชอบของเรา
ดังกล่าวนั้น เราไม่เห็นยากอะไรเลย ทำได้ด้วยการทำงานนั้นยังงี้ ทำอย่างไร
ทำตามวิธปฏิบัติ ตามเจ้าหน้าที่ผู้มีเกียรติของวิธปฏิบัติที่แนะนำหยุดตลอดเวลา ถ้าไม่
ทำงานก็คงไม่ดำเืร็ดอะไรสักอย่างเดี๋ยวนั้น เช่น จะกินข้าว ถ้าไม่หุงก็กินไม่ได้ เพราะ

ไทยห่วยๆ เพราะอะไร ?

~~~~~
 ไม่มีใครกินข้าวสารได้ ผงเข้าตา ถ้าไม่เอาออก ตาจะเจ็บห่วยตลอดไปนาน ถ้าต้องการให้ชาติเป็นมหาอำนาจและเป็นชาติอารยะ เราก็ต้องทำจึงจะเป็นขึ้นมา ห่วยเฉย ๆ หรือเพียงพูดเท่านั้น ก็ไม่มีวันเป็นมหาอำนาจหรือเป็นอารยะชนได้ ถ้าจะกินข้าว ถ้าไม่ตักใส่ปาก ก็คงไม่ได้กิน ข้าวก็ห่วยในจานตามเดิม ถ้าเบิบบ้างใส่ปาก แล้วเราไม่เคี้ยว ข้าวก็คงไม่ลงในกระเพาะได้ ดูเป็นขมตาเสียเหลือเกินไม่ใช่หรือว่าอะไร ๆ สำเหริตเพราะ ทำ คั่วเคี้ยวเท่านั้น

ทำอะไร ? ทำอย่างไร ? ทำเมื่อใด ? ทำที่ไหน ? รักบาทบอกไว้หมดแล้ว ไม่ใช่บอกเปล่า ๆ ยังช่วยอีกด้วยทุกทาง ขอให้คิดและฟัง แล้วทำตามไปเกิดจะสบายเมื่อปลายมือ

เราอยากจะทำทุกอย่างให้เป็นคนร่ำรวยในเวลา 3 เดือนสักอย่างหนึ่ง ในจำนวนหลายอย่างที่ระวดยได้

ถามว่า ทำอะไรเล่าจึงจะรวยใน 3 เดือน ?

ตอบ คงองค์การรับจ้างซักและรีดผ้า

ถาม ทำอย่างไร ?

- ตอบ
1. ร่างโครงการขึ้นโดยด่วน มีทุนสัก 2-3 พันบาท รับผ้าจากบ้านต่าง ๆ โดยติดต่อไว้กับท่านที่มีความประสงค์จะส่งมาซักและรีดแล้ว มีบัญชีไว้แสดงชื่อตำบล ที่ห่วย หาที่ที่เหมาะสมแก่การซักและตากผ้า
  2. จัดหาตุ๊กจ้างสำหรับซัก ตาก รีด
  3. จัดหาพาหนะสำหรับไปรับ-ส่ง ผ้า ส่งผ้าตามบ้านตลอดจนคนรับและเจ้าหน้าที่รับ-ส่ง ผ้า
  4. คัดเอาคนที่ซื่อสัตย์มาทำงาน ตัวเราก็ซื่อสัตย์ลูกค้าด้วย
  5. ถ้าทำคนเดียวจะไม่ไหว ก็ต้องหาเพื่อนฝูงร่วมทุนกันขึ้น

ถาม ทำเมื่อใด ?

ตอบ ทำเดี๋ยวนี้

ถาม ที่ไหน ?

ตอบ ที่กรุงเทพฯ นכון

ถาม 6. ถ้าคิดชัด จะขอให้รัฐบาลช่วยจะได้ไหม ?

ตอบ ได้ ตั้งความเห็นมายังสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อส่งให้เจ้าหน้าที่รัฐบาลที่
รุดานัดจัดการช่วยเหลือ

ตามที่บอกเรื่องราวเพราะชักผ่าน บางทีจะเป็นตะเถงชนมเบองด้วยปาก แต่
ความจริงไม่เป็นเช่นนั้น ถ้าทำจริงๆ แล้วเป็นดำเหิร์ต ไม่มีทางใดจะไม่ดำเหิร์ต เพราะ
เวลานี้ ไม่มีใครทำได้เรียบร้อยดีเพียงพอในงานชักผ้าตามตัวอย่างที่เข้ามา

การปรับปรุงกิจการให้น้อยของชาติเวลานี้ มีดังแปลก ๆ หยู่เสมอ นั้นแสดง
ว่า งานของพวกเราก้าวหน้าโดยด่วน ถ้าเราไม่ก้าว เราก็ต่ำถ้ง ที่สุดตาย ไม่มีทาง
แก้ไข เราคบเพื่อนเป็นมหาปรยุทธ์ มีมหามิตรเป็นต้น เราก็ต้องปรับปรุงแต่ง
ตัวของเราให้ทันเทียมเขา มิฉะนั้นเราก็เป็นลูกคุ่มถ่วงมิตร และเราจะไม่มีโอกาสเป็น
ตัวอย่างแก่พี่น้องชาวอาเซียอื่น ๆ ที่กำลังจะพ้นแอกชาวต่างทวีป และยิ่งกว่านั้นเรา
จะเป็นที่รังเกียจแก่เพื่อนต่างชาติมิตรทั้งหลายด้วย เราต้องการให้พี่น้องมหามิตรของเรา
มองเราด้วยมีเกียรติ เราก็ต้องทำตัวเราให้สมเกียรติที่พี่น้องยกย่องเราว่าเป็นเพื่อน

ถ้าคนไทยทุกคนแต่งตัวอย่างชาวเขมรในบังคับฝรั่งเศส ชาติต่าง ๆ ก็ดูเรา
ด้วยสายตาอย่างดูชาวเขมร ถ้าเราไม่ทำงานอย่างชาติที่เกียดคร้าน ชาติต่าง ๆ เรา
ก็ดูเราอย่างชาติเกียดคร้าน หมคความนับถ้อยยำเกรง ดังนั้นถ้าพี่น้องชาวไทยไม่ประสงค์

ให้ใครดูหมิ่นเรา เราก็ต้องแต่งตัวให้ดี สวมหมวกทั้งหญิงชาย สวมเสื้อนอก นุ่งกางเกง สวมรองเท้า และทำงานขยันขันแข็งเต็มที่ด้วย

ถ้าคนต่างชาติคนหนึ่งเดินทางมายังเขมร เห็นคนเขมรเดินพินพาทย์ทำด้วยไม้ไผ่ นุ่งผ้าได้ไม่ว่าที่ใด ๆ แม้บนดินบนทราย ก็โดยไม่มีไม้เท้าอย่างไม่มีหมวกก็หา สวมผ้าให้เราให้ความนับถือในลัทธิทางน 5 แด้ม ในแค้นแค้น 12 แด้ม คราวนั้นถ้าคนต่างตัวนั้นเดินไปทางขวา เห็นคนชวาค์พินพาทย์ไม้ไผ่อย่างเขมร นุ่งผ้าได้ไม่ว่าที่ใด เขาต้องให้ 5 แด้มอีก คราวนั้นเขามาเมืองไทยบ้าง เขามาเห็นคนไทยทำแบบเขมร แบบชวา นุ่งผ้าพินพาทย์ไม้ไผ่ นุ่งที่ไหนก็ไม่ได้ คือไม่มีไม้เท้า ดังนั้นถามว่าชาวต่างประเทศนั้นเราจะให้แค้นแค้นนับถือหรือให้เกียรติเราก็ได้ 5 แด้ม ทุกคนต้องตอบได้ว่า 5 แด้มเท่ากับเขมรและชวา ถ้าเราหยากเป็นเพื่อนกับชาติที่เขาแค้นนับถือถึง 12 แด้มเต็มหย่างยี่ปุ่นเป็นต้น ถ้าเราไม่ทำตัวให้ถึงหย่างน้อย 8-9 แด้มแล้ว เราจะไปเป็นเพื่อนเสมอบ้างกับเขาได้หย่างไร มีแต่หน้าความอับอายไปสู่เขาเปล่า ๆ ฉะนั้น พี่น้องชาวไทยควรจะเร่งปรับปรุงตัวของเราให้พอไปกับเขาได้ จึงจะเป็นมิตรกับอารยชาติได้ แต่งตัวให้ดี ทำงานให้เข้มแข็ง เป็นสำคัญ

ย้อนถึง บรมหาพินพาทย์ เราจะให้ชาวต่างชาติผู้หนึ่ง มองเราผิดกว่าชาติอื่นในอาเซียน เราก็ต้องเลิกพินพาทย์ หรือเลิกใช้พินพาทย์ให้เด่นแพ่งได้หย่างเครื่องปั้นแดงของชาติมหาอำนาจทั่วโลก ถ้าไม่เลิกให้ดีกว่าคนอื่น เราก็คงเป็นชาติ 5 แด้มตลอดไป ใครจะนับถือเรายังกว่าผู้อื่น

การแก้ตัวเราให้ดีกว่าคนอื่น เป็นตัวอย่างแก่ชาวอาเซียน นอกจากยี่ปุ่นซึ่งเขาวิเลตหยู่แล้วนั้น เป็นสิ่งจำเป็นที่สุดในการที่เราจะช่วยยี่ปุ่นล้างวงไพบูตที่กำลัง

ทำหุ่เจตนา^๕ และช่วยชาติไทย ช่วยตัวของท่าน ให้เป็นชาติเอกราช และเจริญรุ่งเรือง
เป็นมหาอำนาจได้สัมปรารภ^๕ หรือหย่างน้อยก็ไม่ตายลงเจตนา^{๕๕} ออกด้วย

พี่น้องทั้งหลาย ช่วยกันปรับปรุงวิชนม์^{๕๕} และทำงานเสียแต่บัดนี้ เพื่อไม่ตาย
เพื่อวงศ์เราให้เหมาะสมแก่การคบกับชาติมหาอำนาจ

สวัสดิ์

สามัคคีชัย

6 กันยายน 2485

“มอลานาไทยเปนมหาอำนาจ”

เราขามมานานแล้วว่า คำ มาลา แปลว่า หมวก คือเครื่องประดับชนิดหนึ่ง ซึ่งใช้สวมใส่เพื่อกันแดด ผู้เฒ่าของ ฝน และกันมิให้มยุ่งหรือรักตามให้เรียบร้อย บางทีหมวกอาจกันมิให้ใส่ได้ง่ายก็ได้ เรารู้จักหมวกมานานนม แต่ในสมัยที่ล่วงแล้วมา หมวกไม่เคยได้มีส่วนช่วยชาติเลย มีหน้าที่แค่กันแดดบังแดดแล้วข้างต้นเท่านั้นเอง แต่บัดนี้หมวกของเราจะเข้ามาช่วยส่งเสริมให้ชาติไทยรุ่งเด่นมีเกียรติ และเป็นสิ่งหนึ่งที่จะทำให้ไทยเปนมหาอำนาจก็ได้ ถ้าเป็นไปได้ พี่น้องชาวไทยทุกคนทั้งหญิงชายและทุกวัย ควรได้สวมหมวกกันหย่างไม่มียกเว้น ไม่ว่าจะมองไปทิศทางใด ในที่สาธารณะ ก็พบแต่คนสวมหมวก และสวมกันหย่างเรียบร้อย เหมาะสมแก่หน้าตา ไม่สักแต่จะหยิบหมวกมาไต่กั้วมั่วสั่ว ซึ่งจะเป้นหย่างไรก็ช่าง ถ้าทำได้ดังนี้ โดยเสียตาของชาวโลกหรือชาวต่างประเทศ ไทยก็จะได้รับความชมเชยว่าเป็นชาติที่นิยมการสวมหมวกเรียบร้อย ตามคำวิจารณ์ของนายกรัฐมนตรีเป้นที่หนึ่งในโลก ไม่มีชาติใดสู้ เป้นการส่งเสริมถึงความสามัคคีและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของพวกเราชาวไทยอีกด้วย

เราจะได้ประโยชน์อะไรบ้างในการที่มีผู้ชมว่า ไทยเป้นชาติที่นิยมการสวมหมวกทั่วถึงทุกคนจนเป้นที่หนึ่งในโลกนี้ ขอตอบว่าเราได้ประโยชน์ในการที่ทำให้ชาวต่างประเทศนับถือในความเป็นระเบียบ และความสามัคคีของชาติเรา และเป็นชาติที่มีเกียรติดีกว่าชาติใด ๆ ทั้งนี้เท่ากับเราช่วยกันยกย่องหมวกให้เป็นเกราะป้องกันเอกราช เป้นกำลังหนุนให้ชาติของเราก้าวหน้าไปสู่ความเป็นชาติไทยเร็วยิ่งขึ้น

ถ้าพูดถึงงานสร้างวงไฟบุตของมหาอาเซียในเวลานี้ ซึ่งมีญี่ปุ่นเป็นผู้นำอยู่นั้น ถ้าพี่น้องชาวไทยได้ช่วยผู้นำของท่านโดยสวามิภักดิ์กันให้พร้อมเพรียง หวังก็สวามิภักดิ์ทุกคนโดยเรียบร้อยด้วย ด้วยด้วย ประกอบกับกะโปรงก็เหมาะสมจะเจดีย์ จะแฉไปทางใด ก็พบชายแฉ่ตัวดี มีหมวก เสื้อนอก กางเกง รองเท้า หวังก็มีหมวก กะโปรง รองเท้า ดึงแล้ว ท่านจะนึกใหม่ว่า ญี่ปุ่นมหาสมุทรของไทยเราจะชมเชยเราเพียงใด และจะยกย่องชาติไทยให้เป็นชาติตัวอย่างในมหาอาเซียเพียงใด ทั้งชาวอาเซียทั่วไป ก็จะมีคนไทยมากมายเพียงใด เชื่อว่าญี่ปุ่นอาศัยยอมให้เราไทยเป็นชาติตัวอย่างในการแต่งกาย ในการสวามิภักดิ์ แก่ชาติอื่น ๆ ก็ได้ หรือพูดง่าย ๆ ก็คือ เราคงจะได้เต็มเต็มสิบสองแสนนั้นเอง ถ้าการเป็นอย่างนี้ ท่านเชื่อใหม่ว่า หมวกหรือถ้าจะพูดให้หมดก็คือการแต่งกายให้ถูกต้องตามวัฒนธรรมนั้น เป็นการช่วยชาติให้สูงขึ้นยิ่ง อาดถึงกับผลงอกเงยของชาติได้ยิ่งด้วย

นางผดุงเดียงยังอาดทำให้สวดต่าง ๆ ทะเลาะวิวาทกันใหญ่ตามนิทานที่เล่ากันมา หรือไม้ขีดไฟก้านเดียวอาดเผาบ้านเมืองให้วายเป็นดินได้ หมวกใบเดียวหรือการแต่งกายของชาติ ด้าวเอนหรือชาติตกขกพ่วง ก็อาดทำให้ชาติแตกสลายได้ ฉะนั้น ในทางตรงกันข้าม หมวกใบเดียวก็อาดทำให้ไทยเป็นมหาอำนาจได้ในยามโลกคับขัน ถ้าพี่น้องทุกคนทั้งหญิงชายได้สวามิภักดิ์กันให้เป็นทีเรียบร้อยตามคำขอของพิบูลสงคราม

สวัสดี

สามัคคีชัย

6 กันยายน 2485

“ไทยจะร่ำรวยเพราะอะไร?”

จงทำให้เป็นตาเป็นสัน จงทำให้เป็นกอบเป็นกำ ท่านจึงจะร่ำรวย ชาติก็จะเจริญตามท่านไปด้วยพร้อมกัน ความสั้น ๆ ที่ฉันพูดข้างบนนี้ ฉันรู้สึกนึกคิดมานาน ฉันมีโอกาสดินทางไปนอกบ้านที่ไร เมื่อพบพี่น้องชาวไทยนั่งกอดเข่า ทำให้ฉันนึกถึงสารเสียดัง ๆ เพราะท่านท่านที่อยู่ในการดังกล่าวนี้ มีรูปร่างไม่ละม้ายลักษณะที่ชาติพึงประสงค์เลยเถย หน้าตามอมไม่สดได้ ซบผอม หู ตา ปาก คอ ผมไม่สะอาดปราศจากการบำรุงเลี้ยงดูสักว่าได้ ฉันคิดว่าผู้ที่นั่งกอดเข่าคนอื่น ๆ คงจะมักเกิดความรู้สึกเหมือนเป็นแกะตัวนั้นแน่นอน จากการที่ฉันพบพี่น้องเป็นหย่างนี้ ฉันมาคิดดูว่าจะทำอย่างไรดี จึงจะเนรมิตรให้เป็นหย่างฉันได้ ส้มมตจะให้เข้ามาแทนฉันบ้าง จะได้มีความเป็นใหญ่และความเป็นไปพายนอกเหมือนฉันบ้าง นึกไปนึกมากก็จนใจ เพราะไม่รู้จะมอบกันได้อย่างไรละโดยวิธีใด จึงระวังตัวขึ้น ถ้าเด็กเสียดัง ๆ ฉันก็ไม่หมดส่งสารไปได้ เพราะจำเ็นต้องพบท่านที่นั่งกอดเข่าอยู่เสมอเสียดัง นึกไปนึกมา บังเอิญวันหนึ่งฉันไปนอนที่บ้านเด็ก ๆ ของฉันกลางนา พอดีนึกถึงรับลูกขึ้นแต่เช้า มีด เพื่อชมแสงเงินแสงทองที่ต้องมาตอนเช้า งามดีมาก ทำให้ใจสบาย สดได้ ทำงานได้มาก เรื่องฉันเข้า ในบ้านฉันเห็นเป็นการรื่นเริงสนุกสนานที่สุด ก่อนนอนฉันกับเมียรักของฉันเ็นต้องนึกกันเสมอว่า เราวันนอน พรุ่งนี้เราต้องตื่นเช้า เพื่อสดเงินแสงทองกลางนา ชาวเขียดสดสายตา แล้วเราก็ก้าวหน้ากันว่า ใครจะเป็นที่หนึ่งที่เห็นเห็นแสงเงินแสงทองก่อน ฉันพูดออกไปนอกวงมากไปแล้ว รู้สึกว่าการพูดนอกวงของเรื่องเราเคยคิดว่าไม่ได้ แต่ที่ฉันพูดมานักเพราะเรื่องแสงเงินแสงทองกลางทุ่งนาประกอบด้วยอากาศสดชื่น ทำให้พวกเราหมั่นอดมัยดเสียดังเหลือ จึงนึกหยาก

จะเขียนมาปลูกให้พี่น้องทั้งหลายไปแสวงหาความสุขความสบายอย่างฉันบ้าง ดีกว่านอนหรือตากอากาศแถวราชวงศ์ • ซึ่งฉันคิดว่าเต็มไปด้วยเชื้อโรคนานาหลาย

บัดนี้ ขอย้อนกลับมาพูดถึงคนนั่งกอดเข่ากอดคอนของพี่น้องเราต่อไป ทำอย่างไรจึงจะให้หมดไปได้ ฉันเห็นมีทางเดียว คือทำให้เขาเป็นคนร่ำรวยเสียเท่านั้น การเป็นคนร่ำรวยไม่ใช่หมายความว่าเป็ดดีด้อย่างเขาว่ามีในโลกไม่มากนัก แต่หมายถึงให้มีทางทำมาหากิน ให้หยุดก้นดื้อพอแล้ว เพียงเท่านั้น เขาจะเลิกนั่งกอดเข่ากอดคอนเป็นแน่แท้ ฉันพูดมายาวยังไม่ได้เรื่องได้ราวอะไร แต่พูดมาแล้วก็ยังไม่ถึงที่ฉันอ้างไว้ข้างต้น ตอนที่ฉันไปนอนบ้านกลางนา ไม่ดื่มการพนันกับเมียฉันว่าใครจะเห็นแสงเงินแสงทองกับฉัน ฉันหนึ่งฉันคนเดียวไปเดิน ฉันพบคนกับฉันเป็นฝูงๆ แบบมูมแม่มม มีตัวหนึ่งเป็นหัวหน้า พอสักหัวเดียวชวา ตัวหลังๆ บางทีมากดงหลายสิบก็เดินตามไปด้วย บางทีมีคนแอบยิงนกทั้งฝูง เจ้าตัวหัวหน้านั้นโชนสูงพร้อมกบเดี่ยวทนต์ นกตัวอื่นๆ ที่ตามมาก็ดอบตามตัวหน้า คนยิงร้องว่าเหมนกฝูงใหญ่ยังไม่ถูกสักตัว มือเดวมาก เราทิ้งเรื่องนกให้ผ่าน แต่ถ้าใครคิดให้ตี ก็มีประโยชน์หยูบ้างในยามคับขัน การที่ฉันเห็นนกตอนเช้า ทำให้ฉันนึกว่า ถ้าพวกนกเหล่านั้น พอสักขมนหนึ่งจับก็ไมหรือหุ่ยในวัง ฉันเชื่อแน่ว่ามันต้องอดตายทีเดียว เคยทำให้ฉันนึกถึงบุญ ถ้าฉันนั่งเกาะรัง กอดเข่า มีอดตายอย่างฉันนึกแก่พวกนกหรือ เป็นของแน่นอน ต้องอดตาย ยิ่งเวลานี้สงครามแผ่ไปทั่วพิภพ คำว่าเมืองไทยไม่มีใครอดตายนั้น คราวนี้จะกลายเป็นมอดตายละ

ถ้าท่านผู้ฟังจะถามฉันว่า พูดหยุดได้ กอนใจ ใครจะนั่งหย่างไรก็ช่างเขาอะไร ฉันจะตอบว่า พี่น้องทั้งหลายที่ยากจน จะนั่งกอดเข่าหุ่ยทำไมกัน เรามช่วยกันทำงานให้ตัวของเราดีกว่า เขาเขียนนกที่กล่าวมานั้นเกิด ฉันแค้นแล้วทั้งวัง เราเป็นคนก็ต้องทั้งบ้านแล้วไปหากิน เราผิดกับนกที่เรามีบุญญาดีกว่ามาก เราไม่

จำเป็นที่จะต้องบินไปไกลหย่างนรก ถ้าเรามีที่ดินเป็นของเราเป็นที่ทำนา ทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ เข้าชนเราก็ส่งจากบ้านไปทำมาหากินในที่ของเรา แล้วจะได้พินัยกับลูกเมีย หย่างฉันบ้างว่า คอนเข้าใครจะเห็นแสงเงินแสงทองก่อนใครเอ๋ย

กล่าวให้สั้น ก็หยากแนะนำพี่น้องทั้งหลายที่ชาติการทำการทำมาหากิน และกำลังพึ่ง กอดทุกข์อยู่นั้น จงเร่งไปหาที่ดินเป็นที่ทำกินเสีย ถ้าไม่เร่งทำหย่างไรจึงจะได้ที่ดิน นั้นแนะนำให้ไปหากรมประชาสงเคราะห์ ดังหยู่ที่ข้างที่ปลูกของ นายพลโทพจน์ พหลโยธิน วงปารุสกวันเอง หรือจะบอกขอความช่วยเหลือจากข้าหลวง นายอำเภอ ผู้เป็นพ่อบ้าน พ่อเมืองตามท้องที่นั้นก็ได้ เขากำลังเร่งช่วยเหลือหยู่มาก และฉันซาบว่า ท่านรัฐมนตรีพรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ก็กำลังเร่งเร่งในงานจัดหา ที่ดินให้ประชาชนหยู่เต็มที เมื่อเรามีที่ดินของเราเอง ซึ่งในหลายประเทศเขา ไม่มั่วที่เหลื่อเหมือนเราจนต้องรบกันใหญ่หยู่ในบัดนี้ ก็เพราะหาที่ทำกินให้ชาติเขานั้นเอง เราักหยู่ในจำพวกทำอะไรเป็นต่ำเป็นต้น ไม่เป็นคนจนจนหมอนหมอน คั้นจนจับค้อน กอดเข้ากอดทุกข์หยู่ไปเลย เมื่อมีที่ดินแล้วก็ทำโดยเข้มแข็ง ซื่อสัตย์เรา ไม่ขี้เกียจ ขี้คร้าน คือ ทำเป็นกอบเป็นกำ ไม่ใช่ต่ำเตี้ย ข้าวสารเม็ดเดียวใครกินอ้อมบ้างไม่มีเลย ต้องเป็นกอบเป็นกำจึงจะอ้อมไซ้ไหม งานทำกินก็เช่นเดียวกัน ถ้าทำหยิบหย่องเป็นเบ้ย หัวแตกแล้ว ก็ไม่เป็นประโยชน์อะไร รังแต่จะล้ม ไม่มั่วรวยได้เลย ฉะนั้น ถ้าพี่น้อง หลหลายต้องการเป็นคนร่ำเป็นคนรวย จงประกอบการทำงานให้เป็นต่ำเป็นต้นก่อน ไม่มี อะไรดีกว่าความที่ดินของตนเอง แล้วทำงานจนจากที่ดินนั้นให้เป็นกอบเป็นกำ ท่านผู้มี เงินมีความคิดดีก็อาจทำงานให้เป็นต่ำเป็นต้นแล้วก็จะรวยมั่งมยจน ถ้าเป็นพ่อค้า ก็หย่าไปซื้อของมากสิ่งมาขาย ทำสิ่งสองสิ่งให้เป็นต่ำเป็นต้น เช่น ดังคดังดินค้าขาย ถ่านหย่างเดียว ขายข้าวสาร ขายผัก ขายไข่ไก่ หย่างเดียว แต่ทำมาก ทำให้ดี ทำตรง ๆ ต่อลูกค้า ก็จัดเข้าเป็นการทำเป็นกอบเป็นกำ ท่านก็จะร่ำรวยแน่นอน ฉะนั้น

ฉันไปนอนบ้านกลางน้ำอีก คนนั้นก็จะข่มขืนฉันอีก ดั่งเงินแดง
ทองกับเมียรักฉันอีก ฉันคิดว่าคงที่บ้านอนจะทอดลงคนเขามา ดั่งเงินแดงทองหย่าง
ฉันบ้าง ท่านจะเห็นภาพงามนี้อากุสัดขึ้นที่สุด ท่านจะสุขกายสบายใจตลอดวันทีเดียว
ฉันพูดยืดยาวมานาน ขอประทานโทษต่อท่านผู้ฟังทั้งหลาย ขอความสวัสดีจงมี
แก่ท่านทั้งหลาย ขอให้เงินทองไหลมาเทมา เหมือนดั่งเงินแดงทองรุ่งเช้า สู้ทุกครอบ
ครัวของพินชิตเคราพและทรักของฉันทใหม่จะมีรวยตลอดไป

สวัสดี

สามัคคีชัย

12 กันยายน 2485

“ชาติไทยไต่ลวดข้ามเหวให้ดี”

ยามนี้เป็นยามสงคราม ทุกแห่งในโลกไม่มีที่ใดจะไม่ต้องสู้สงครามเมืองไทย ชาติไทยก็กำลังจะทำอย่างทะมัดทะเมาะสู้สงคราม นับแต่สงครามจะอดกิน อดใช้ ถึงสงครามที่เรากำลังร่วมรบอยู่ก็ยังไม่ด้วยกำลังทหารทางอากาศเห็นทุกวินาที เวลานี้ พันธองทหารของเราต้องเผ่ายามค่อหน้าข้าศึก เผดอนิดเดียวก็ถูกยิงตาย แตะกอง ทหารในบังคับบัญชาของนายทหารผู้กล้าหาญของไทยเรา ก็กำลังผจญภัยค่อหน้าข้าศึก ทุกชนิด ถูกระเบิดทุกหย่าง เผดอนิดเดียว พันธองทหารของเราเป็นค่อตายตายเพื่อ ชาติใช้ใหม่ ขอให้พันธองไทยทั่วทุกเพศทุกวัย ได้โปรดหัดบาศาตังใจร่าพึงถึงพันธอง ทหารของเราดู เขาเหล่านั้นช่วยเราให้ปลอดภัยไว้ทั้งชาติใช้ใหม่ ถ้ากองทัพของ เราต้องรบแพ้แล้ว ข้าศึกก็คงจะได้ถึงตัวเรา และถ้ายังไม่ถึง ชาติของเราที่จะต้องเสีย ขอ จึงเห็นได้ว่าเวลานี้ชาติไทยของเราทั้งสังคมชีวิตเรวอนไว้กับชัยชนะของกองทัพ ที่ทำงานอยู่ในสหรัฐไทยใหญ่ หรือพูดให้ดียิ่งขึ้น เราทุกคนจะเป็นจะตายจะชั่วจะดี หน้ที่เราชนะหรือแพ้สงครามคราวนั้นเอง เวลานี้เรายังดีที่ยังไม่แพ้สงครามแต่เรายัง อดน้ำตาน อดสับ อดบ่หรี อดเหล้าดี ๆ ผ่านุ่นผ่าน่มแพ่งกจาแต่ก่อนหลายเท่า ถ้าเรา แพ้สงครามจริง ๆ เราทุกคนจะเป็นอย่างไร จึงสมกับจะพูดว่าพันธองชาวไทยทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย มีชีวิตเรวอนอยู่ด้วยค่ายเล็ก ๆ เต้นเดียวกัน คือ ชนะสงครามเท่านั้น

การชนะสงครามได้หรือไม่ ไม่ได้หู่ที่กองทัพหย่างเดียว กล่าวคือ กองทัพ ประกอบด้วยคนเรานี้เอง แต่เขามาแต่งกายเป็นระเบียบ หน้ในวินัยฝึกใช้อาวุธ ฝึกใจให้ไม่กลัวตาย พึงคำสั่งผู้บังคับบัญชา ตรงเฉียบขาด บอกว่าเดินเป็นเดิน ยิง เป็นยิง เข้าตะลุมบอนแทงกับข้าศึก เป็นวิ่งโซโยเข้าแทงทันที แต่เราต้องไม่ลืมว่า

ทหลนก็คือคน ต้องการมั่งมี ต้องการกิน นอน ต้องเจ็บ ต้องทิด ต้องคิดถึงลูกเมีย พ่อแม่ ต้องนึกถึงลูกบ้าง ความคอนหงั้นเอง ฉันท้องพูดว่า สงครามจะชนะได้ไหม ได้หยุดกองทัพอย่างเดียว ต้องหยุดที่กำตังใจของกองทัพด้วย หมดห่วงที่ไม่จำเป็น ในการรบทั้งปวง ถ้าท่านหิวข้าว ท่านเห็นช้างเท้าหมู ทหานหิวข้าวในสนามรบอาตมของหมไม่เห็นก็ได้ คาตายไปหมด จนมองอะไรไม่เห็นเลย ตังนี้ เปรียบได้ว่า ถ้าช้างหลังไม่ทำอาหาร ไม่ทำมาหากินกัน ทหานก็อดข้าว อดอาหาร รบไม่ได้ ถ้าช้างในเกิดมีเสียงแค้นโก่งกันที่นั่น โก่งกันที่นั่น ทหานในกองทัพก็รำคาญ ใจเสีย ถ้าวรรอบครัวจะถูกโก่งบ้าง ถ้าคิดถึงชาติมาก ก็อาตถวคนจะกองทัพของชาติไปหมด รอดตายจากสนามรบมา " ก็จะไม่เห็นเงินทองในท้องพระคลัง ถ้าฉันหยุดในสนามรบได้ยืนอย่างนี้ ฉันทเห็นจะเป็นบ้า รบไม่ได้แน่นอน

ถ้าฉันได้ยืนแต่ความมเยี่ยงเดียวกัน คนโน้นหยากเป็นนายก คนนี้หยากเป็นวิกรมศวร คนนั้นหยากเป็นอชบตี ผู้มเกลยรตคนนั้นคนนี้หยากเป็นสมามชิกสภา ท่านองหนบอย.ๆ ถ้าฉันทกำตังรบหยุด ฉันทนึกได้ว่า ชาติเราจะนิบหายแล้ว รบทำไม?

นี่แหละเห็นชัดได้ลา ชนะสงครามไม่ได้หยุดกองทัพ หยุดคนทั้งชาติช่วยกัน ปคิบัตินเป็นพลเมืองดี มีสติมีสำ ไม่พูดไม่ทำในสิ่งเลว ปราศจากวัณชัม หรือพูดอีกอย่างก็ได้ความหย่างเดียวกันเหมือนกัน คือชาติไทยจะไม่ตายเพราะชนะสงคราม และจะชนะสงครามก็สุดแต่กองทัพหรือปากไว้แก่กองทัพเท่านั้น แต่กองทัพจะชนะได้ต้องมีสมัภาพดี ที่จะดีได้ก็ต้องเพราะคนทั้งชาติด้วย คนในชาติไม่ดักไม่ชนะสงคราม เพราะกองทัพไม่ดี จึงรบสู้ใครไม่ได้ ฉันทพูดวนๆ หยุดบ้าง แล้ววนเข้าหาสุณย์กลาง ซึ่งเป็นจุดดำคัน โดยขอพี่น้องทั้งหลายช่วยกันตั้งชาติหย่างพลเมืองดี ฉันท้องสารภาพว่า ฉันทไม่ถื่อว่าฉันทคนเดียว ชาติเราเป็นหย่างใดฉันทเป็นหย่างนั้น แต่ขอเป็นตามส่วนมาก เช่น บางคนโก่งเงินทอง ฉันทเห็นมีน้อยคน ฉันทไม่เป็นด้วย

บางคนชอบยู่ให้คนไทยแตกกันเพื่อตัวเอง ฉันไม่เอาด้วย เพราะส่วนมากเขาไม่ทำกัน

ฉันพูดวัน^๕ ก็หยากฝากให้ช่วยกันระลึกลงว่า เวลาน^๕เราอยู่ในสงคราม ถ้าแพ้เราตาย ถ้าชนะเรารอดปลอดภัย

ชาติในสงครามนั้น^๕มีชีวิตอย่างไร ก็เรียกว่าผิดกว่ายามปกติ ฉันไม่หยากพูดทางคำรายช^๕าสตร์ หรือยุ^๕ธลิตอะไร แต่หยากพูดอย่างนี้^๕หนึ่งคือว่า ชาติเราอยู่ในสงครามเวลาน^๕นี้ เปรียบเหมือนคนไทยทุกคนได้ลวดข้ามเหว ฝากหนึ่งเป็นเขาสูง อีกฝากหนึ่งเป็นเขาสูง แต่มีทงชัยชนะหย^๕ยทอดป^๕ฏิอ^๕บ^๕ัดเห็นไกล ๆ เราต้องการได้ลวดข้ามเหวระหว่างเขาต^๕กหนึ่งไปยังเข^๕าฝั่งตรงข้ามซึ่งมีทงชัยบนยอด เราข้ามกันไป ฝ่าอันตราย ถ้าใครคนหนึ่งพลาดลวดที่ไ^๕่ คนไทยทุกคนก็ตกจากลวดหมด แล้วก^๕ตกเหวคอหักตายหมดด้วย ไม่ถึงฝั่งโน้น ไม่ได้หยิบทงชัย ถ้าเราไ^๕่ข้ามไปด้ถึงยอดเขาฝั่งโน้น เราก็หยิบทงชัย หมายถึงชาติไทยชนะ ไม่ตาย ปลอดภัยแล้ว เราก็จะสุขสบายตลอดไป

พี่น้องทั้งหลายคิดให้ดีกว่า การได้ลวดข้ามเหวจะไ^๕่ตลอดรอดฝั่งไปได้นั้น คนไ^๕่จะต้องทำอย่างไร ถ้าพูดจะไ^๕่ลวดได้ไหม ถ้าใจไม่แน่วแน่จะไ^๕่ลวดข้ามได้ไหม ทุกท่านคงตอบว่า ใครจะไ^๕่ลวดข้ามเหวจะต้องมีใจป^๕้าพอ ตกลงใจเด็ดเดี่ยวว่าข้ามไปได้ก็ชนะ ข้ามไม่พ้นก็คอหัก เมื่อตัดสินใจตั้ง^๕ใจแล้ว ก็เริ่มลงมือไ^๕่ลวด ด้วยใจไม่วอกแวก ไม่พูดไม่บ่น ไม่เหต^๕ยว^๕ายแ^๕วหา ตั้ง^๕ใจจึงจะมีหวังไ^๕่ลวดข้ามไปสู่ทงชัยชนะตลอดไปได้ ยิ่งคนนำหัวหน้าแถวไ^๕่ลวดด้วยแล้ว ต้องคอยผ่อน^๕ผ่อน^๕ให้เหมาะ กับคนข้างหลังอีกด้วย เพราะถ้าขาดระยะกันแล้ว ก็ตามไม่ทันกัน เกาะหลังกันไม่ได้ ถ้าใครไ^๕่พลาดเข้าคนหนึ่งถ^๕ดก็ถ^๕่น เหยพากันตกจากลวดหมด รวมท^๕งคนนำหน้าด้วย การรักษ^๕า^๕จ^๕งห^๕วะจะโค^๕นของค^๕นนำ^๕นี้ ต้องการดำ^๕รว^๕มจิตใจยังเป็นพิ^๕เศ^๕ ถ้าใครทำ

ให้ใจฉันคนเดียว ก็ไม่รักสักจึงหวะรักสักความเร็วในการไต่ลวดได้ เป็นข้อ
เกิดให้ตกเหวจากลวดกันหมดด้วย

การไต่ลวดนี้เป็นตัวอย่างตรงที่เดียวของสถานการณ์ของชาติไทยเวลานี้ เรา
กำลังไต่ลวดสงครามกันทั้งชาติ ใครพลาดก็พากันพลาดหมด ชาติล่มจม หรือใคร
แตกจึงหวะไป ก็ตกเหวเช่นเดียวกัน และตกกันทั้งชาติด้วย ไม่ใช่คนเดียว
ฉะนั้น จึงเห็นชัดว่า เราจะชนะสงคราม ชาติจะพ้นภัย หยุ่ตรักกัน ทำอะไรทำด้วยกัน
ทุกข์ด้วยกัน สุขด้วยกัน ฉันได้ยินมีคนหนึ่งว่า เวลานี้ทำงานลำบากมาก เพราะนายก
รัฐมนตรีคนนั้นเข้มงวดกวดขัน ใจเร็ว ฉันขอตอบว่า ฉันเห็นนายกรัฐมนตรีเองก็ลำบาก
ไม่น้อยเลย บางทียามสามต้องลุกมาทำโทรเลขบ่อยๆ บางทีกำลังกินข้าว ก็ต้องลงไป
เจรจากาการเมือง เดี๋ยวแล้วพบว่าปวดหัว นอนไม่หลับ แต่ก็ทนได้ ขอให้ทุกคน
ทนลำบาก ช่วยกันไต่ลวดให้ข้ามเหวไปพาสัยชนะให้ชาติได้เท่านั้น

ฉันพูดมายาวแล้ว ถ้ามีผิดพลาด ขอประทานอภัยทุกท่าน ขอความสวัสดีจง
มีแด่พี่น้องชาวไทยทุกท่าน

สวัสดิ์

สามัคคีชัย

19 กันยายน 2485

เพราะเรือไม่มี นี่แหละที่ฉันเห็นเพียงส่วนน้อย ภาพของบ้านเมืองและผู้คนที่ต้อง
 อุตกภัยเป็นเช่นนี้ ทำให้ฉันนึกถึงเมื่อปีมะเด็ง พ.ศ. 2460 อดานฉันมีอายุ 20 ปี
 ในสมัยรัชกาลของสมเด็จพระมงกุฎเกล้า พระมหากษัตริย์เจ้า บิณนมอุตกภัยอย่าง
 คราวนี้ ฉันหยุดพบที่ทุ่งนาในจังหวัดนั้นกลายเป็นที่เดิมคั่นน้อยๆ เหมือนกัน ทาง
 รถไฟจนน้ำท่วม ผู้คนต้องหนีน้ำกันไปหยุดตามคันเขากัน ห้วยบนทางรถไฟก็มี สุดแต่
 มีตอหน้าไม้ทอมที่ไหน ทุ่งนาเป็นส่วรกรับของชาวนา กินโน้น น้ำนอนเข้าน้ำ เป็นของ
 ผานภัยขมิ้นตา พอฉันภัยจากน้ำท่วม ก็พบภัยข้าวของแพง อดข้าวก็มี เพราะข้าวมี
 ราคากระดอบตะ 40-50 บาท ข้าวขายพอลงคันรถหนาว ไร่หวิดใหญ่ก็กระดอบใหญ่
 ผู้คนตายเป็นจำนวนไม่น้อย ฉันกับเมียก็เจ็บด้วยถึงเพื่อ นึกว่าไม่รอด แต่หัวยังแข็ง
 หยุ่ เหยทนมาได้พบอุตกภัยครั้งที่ 2 อีก มีผู้กล่าวว่าการสงครามก็ดี อุตกภัย
 ก็ดี โรคภัยก็ดี พระเจ้าท่านส่งไว้ ต้องให้มาดังผานมนต์ถูกรอบ 20-25 ปี
 ทำงานหนักถ้าวในหลักวิชาหรือการค้า การสงครามเป็นระเบียบของโลก ต้องมี
 เสมอตามวิฤตกาลของมัน ท่านผู้ฟังทั้งหลาย บัดนี้เราพบภัยที่มิได้ไปรบหย่างททาน
 เช่นชาวกรุงเทพ ฯ เป็นต้น ก็พบแล้ว ต้องวิ่งลงหลุมหลบภัยเมื่อได้ยินเสียงหวอ ซึ่ง
 เสียงนี้ทุกท่านจำได้และไม่ชอบ เพราะฟังแล้วทำให้ใจเย็นและตัวเย็นตามไปด้วย อุตก
 ภัยก็กำลังมาแล้ว กำลังสู้กันหยุดตัวเบียดปอนชุ่มไปหมด ยิ่งเหลือที่เคยมักครว
 ก่อน เมื่อ พ.ศ. 2460 ก็ข้าวราคากระดอบตะ 40-50 บาท กับโรคภัยระบาดทั่วไป
 ฉันเขียนถึงเพียงนี้ ทำให้ฉันเห็นน้อยเต็มที เพราะชาติของเราต้องสู้และจะต้องสู้
 ภัยมากเหลือเกิน ไม่รู้จักหมดจักสิ้น ฉันสัมผัสถึงสสารพิษของชาวนาเสียเหลือเกิน
 ที่ต้องกินโน้น น้ำนอนโน้น ข้าวของเสียหาย แต่เมื่อมองดูทุ่ง นากำลังขนกำลังไถ
 ฉันก็ได้แต่บวงสรวงพระผู้เป็นเจ้าของโลกลมนุสได้โปรดมนุสไทย ที่ไม่ได้ทำผิดอะไรแก่

ใครเลย มีแต่รักสงบ รักอยู่ในสี่ในหมิ รักเพียงต่างชุดของไทยเท่านั้น ดงโหด
แต่พอควนเกิด เมื่อกลับบ้านฉันพบในหนังสือพิมพ์ว่า รักมนตร์ให้ตายท่านแยกย้ายกัน
ไปตรวจราชการ ทำให้ฉันโง่ใจ เพราะเป็นของแน่นอน ท่านรักมนตร์เหล่านั้นคงจะ
ได้ตกลงกันช่วยราชสัตรในการแก้ทุกข์ภัยแน่นอน เราปล่อยให้งานของท่านผ่านไป เรา
เชื่อในความสามาถของรักมนตร์^๕ คงจะแก้ไขทุกข์ภัยคราวนี้^๕ให้หนักเป็นเบา ถึง
คราวอดก็ยังมีกินเป็นแน่นอน

บัดนี้ ฉันหยากตั้งแสดงความเห็นของฉันส่วนนี้คิดว่า ในยามอุทกภัยนี้ เราควนตั้ง
เตรียมตัวอย่างไร จึงจะให้ถึงที่ตายก็ไม่ตาย หรือหนักเป็นเบาได้ ฉันไป
เห็นตัวอย่างชาวนาเองเมื่อคนหน่อกชนเมือง ฝนของชาวนาเหล่านั้นได้นำควายมาเลี้ยง
รวมกันที่วงเวียนตอนเมือง มีคนเผ่าเล็กน้อย แต่มควายมาก ฉันถามได้ความ
ว่า รวมกันเลี้ยงผลัดกันเข้าเอน นึกความลำบาก ทุขด้วยกัน สู้ด้วยกันนั่นเอง
จากตัวอย่างพี่น้องชาวนาจำนวนน้อยนี้ ฉันจึงเห็นว่า ถ้าราษฎรที่ตออุทกภัยเวลานี้
ได้ช่วยกันเป็นวงแฉ้ว ก็จะทำให้เราดแลบ้านช่องข้าวของได้ ไม่ต้องทงกันหมด ส่วน
หนึ่งเผ่าชาวของวัดควายที่ตอจำเป้นย้ายไปไว้ที่ตอ อีกส่วนหนึ่งปรับปรุงบ้านช่อง
ให้พ้นน้ำ หย่างไรก็ดีเราเห็นชัดว่า ถ้าราษฎรทุกที่ครอบครวัได้ซุดดินทำที่ปลูกบ้าน
ให้สูงไว้ก่อน ซึ่งฉันเคยได้ซาบว่า ทางกระทรวงมหาดไทยได้เคยแนะนำชักชวนมานาน
แล้ว ราษฎรก็ไม่ตอขนข้าวของของวัดควายย้ายไปหาที่ตอ น้ำไม่ท่วม โถงบ้าน
เดิมเลย ฉันหวังและขอเสนอให้ทางรัฐบาลออกกฎหมายบังคับให้ราษฎรซุดดินทำที่
ปลูกบ้านให้สูงพ้นน้ำท่วมในกาตข้างหน้า ก็จะได้ไม่น้อย พ้นอุทกภัยในคราวที่ 3 ข้างหน้า
ซึ่งอาจเป็นอายุขยของบดินจะได้พบเห็นก็ได้

ณิพุตมาเพียงนี้ เป็นน้ำท่วมทุ่ง ยังไม่ได้เรื่องอะไร หยากพุดมากกว่านี้ แต่
 นึกไปนึกมาต้องหยุดพุด เพราะเชื่อว่าวิบัติท้านคงทั่วแล้ว คงในเรื่องต่อไป

1. ช่วยย้ายผู้หู่ในนาชนบก
  2. ตวงบประมาณช่วยทำอาหารและเครื่องแต่งกายให้ราษฎรที่ถูกลูกน้ำท่วม และหวังว่าคงจะได้มอบเงินแก่พี่น้องที่ไม่ต้องสู้กับอุทกภัยตามลัทธิ
  3. เตรียมซื้อข้าวคนไว้จำหน่ายจ่ายแจกและทำพันธุ์ ตามภาระของผู้ต้องอุทกภัย และกักข้าวไม่ส่งไปนอกในเวลาอันควน
  4. เมื่อน้ำลด เตรียมให้ราษฎรทำไร่เพาะปลูกเลี้ยงสัตว์ตามแต่จะทำได้ สุดแต่ท้องถิ่น
  5. ให้รัฐมนตรี และอธิบดีทุกท่าน คิดช่วยราษฎรผู้ต้องอุทกภัยตามหน้าที่
  6. ให้ข้าหลวง นายอำเภอ คณะกรรมการจังหวัด-อำเภอ ได้ช่วยราษฎรที่หู่ในนาชนบก และจัดการเรื่องอาหารการกินตลอดจนที่หู่ เหล่านี้เป็นต้น
- ถ้าท่านได้จัดการตามนี้แล้ว เชื่อว่าเราคงพ้นผู้ต้องอุทกภัยไปได้ตลอดรอดฝั่ง
- ความที่ฉันพูดมานี้ เป็นสิ่งเกี่ยวแก่ภัย คุณากลัว่มาก แต่เราก็มองในทางดี หู่ที่การช่วยของรัฐบาลและเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไม่น้อยเหมือนกัน เราก็มองว่า
- ไม่ใช่หรือ?

ยิ่งกว่านั้น อุทกภัยคราวนี้ มันเพาะผู้หู่ตามดำน้ำซึ่งมีต้นนามาจากภาคเหนือเท่านั้น ส่วนทางภาคอีสาน ภาคใต้ของเรายังไม่มีอุทกภัยอะไรเลยที่น่ากลัว นอกจากนั้นยังมีข่าวเบาใจว่า ทางลำปางน้ำลดลงประมาณ 1 ใน 3 แล้ว ทางพิษณุโลก พิจิตร น้ำก็ลดลงมากและกำลังลดลงเรื่อย ๆ ทางนครสวรรค์ น้ำลดลงแล้ว ยังเหลือพวกเรานี้หู่ตั้งแต่ต้นนครสวรรค์ลงมา และในลุ่มน้ำเจ้าพระยา ทำเงินเท่านั้นที่จะต้องพบกับอุทกภัย

ฉันได้พูดมานี้ ท่านเองเป็นเรื่องฟังเด่น หากท่านผู้ใดมีความคิดความเห็นช่วย
กันสู้อุทกภัย พันน้ำให้กัดตอรวอดฝั่งไปได้ ฉันหวังว่าจะเป็นทีชอบใจของชาติเรา
ในยามทุกข์ถึงอุทกภัยนี้เป็นอย่างยิ่ง

แม้คำพูดของฉันมีผิดพลาดบกพร่อง ขอประทานอภัยด้วย

สัตว์ดีจึงมีแต่พี่น้องชาวไทยด้วยกัน

ตามศักดิ์ชัย

27 กันยายน 2485

“น้ำท่วมแต่ฉันพบคนดี”

วันนี้ฉันมีโอกาสดำเนินงานด้านของชาติ ที่วังบางขุนพรหม ในพิธีเปิดสภา
วัฒนธรรม ข้าราชการผู้ใหญ่ที่นั่งอยู่แถวหน้าก็เดินตรงไป ก็ได้ไปชุมนุมกันอันหนาแน่น
พร้อมเพรียงกันดี ฉันดีใจมากที่สุด เพราะการบำรุงวัฒนธรรมที่เราได้ทำกันมานาน
แล้ว แต่ฉันเห็นว่าทำกันหย่างกระจัดกระจาย ที่โน้นบ้างที่นี้บ้าง ยังไม่มีใครดูแลแนะนำ
รักษาสถาปัตยกรรมให้เป็นหลักมั่นคง เมื่อมีสภาวัฒนธรรม ก็คงจะได้เก็บรวบรวม
ให้เป็นชิ้นเป็นอันจริง ๆ งานบำรุงส่งเสริมและรักษาสถาปัตยกรรมของชาติก็จะมารวมอยู่แห่ง
เดียวกัน ไม่ต้องสงสัยเลยว่า งานด้านของชาติเช่นนี้จะก้าวหน้าไปได้ดีสมปรารถนา
ของชาติไทยเรา ที่ฉันยินดีเป็นพิสดาร ก็ตรงที่เห็นท่านผู้ใหญ่ไปชุมนุมกันพร้อมเพรียง
ดีมาก ฉันอ่านใจของท่านที่ไปทุกท่าน ฉันเห็นดวงชาติที่เดียวในใบหน้าของท่าน
เหล่านั้นแสดงท่าทีว่า ท่านพร้อมใจกันที่จะยกสภาวัฒนธรรมที่เบ็ดเสร็จให้สถิตสถาพร
ต่อไปชั่วชาติตถาย ฉันพบคนดีหย่างนี้ทั่วไปแล้ว ฉันคิดว่าชาติไทยต้องรอดตาย
แน่นอน ชาวนาเกลียวข้าวแล้วหัวไว้ตามนาเป็นกอง ๆ ที่โน้นบ้างที่นี้บ้าง ครั้น
เกี่ยวหมดแล้ว ชาวนาที่เก็บมัดเป็นพ่อนโค เพื่อส่งดอกแก่การขนไปบ้าน การ
เปิดสภาวัฒนธรรมก็เท่ากับเปิดวัฒนธรรมทุกสาขาที่เราบำรุงมาแต่บัดนี้ เข้าเป็นเพื่อนเดียวกัน
นั่นเอง ลูกขี้เร่เราคงจะยินดีไม่น้อย ที่รุ่นพ่อแม่ของเราได้ดำรงสถานให้เป็นสมบัติ
ของชาติในอนาคต

ฉันพูดเมื่อวันอาทิตย์ เรื่องฉันเห็นอุทกภัย 2 ครั้ง มาฉันเห็นมาเพียง 2 วัน
ฉันก็เขียนออก รู้สึกกะตาคงอยู่บ้าง เกรงท่านผู้ฟังจะได้ฟังรสของท่านผู้อ่านบ้าง
แต่ฉันนึกถึงตัวของฉัน ตั้งแต่เป็นคนเห็นแก่ตัวในการเขียน เพราะเมื่อเด็ก ๆ ฉันได้ฟัง
ผู้บังคับบัญชาที่เคารพของฉัน ท่านดึกเคื่อนดังสอนไว้ว่า ให้พยายามอ่านหนังสือ

จะทำให้ได้ความรู้ เกิดความคิดแก่ตัวเอง และให้เขียน ซึ่งจะเป็นการฝึกตนเป็นคนดี
ไปในตัว ท่านผู้บังคับบัญชาของฉันทักท้วงว่า ท่านสละตัวไปสละวรรคแล้วตามความ
เข้าใจของฉันทะ เพราะท่านทำดี ท่านเป็นคนดีตลอดที่ท่านมีชีวิตอยู่ คือสละตัวเจ้าฟ้า
กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ เมื่อท่านสละตัวทวงยศ ฉันท้องให้เสียตายท่าน เพราะ
ฉันพบพระองค์ท่านเป็นคนดีของชาติ ฉันทยังไม่ดื่มคุณงามความดีของท่านจนวันนี และ
ฉันทจะไม่ดื่มท่านตลอดไป

สวัสดิ์

ดำนึกชัย

29 กันยายน 2485

เมื่อคนพอดิเวศวิชัยบันแดงเพลิงต้นเต็นในหลวง ณเกิดระหายนานมา
ต้องขอเข้าเฝ้าฯ เมือของฉันไปคนไปหยิบและรับมายื่นให้ด้วยตนเอง ฉันดื่ม
จนหมดแล้วหายระหายน่าไปได้ เลยต้องนึกถึงคุณของเมียมาก อุด้าห์ทำด้วยตนเอง
เมียที่คิดคิดว่าควนทำเช่นนี้แก๊ว แต่บ้านอื่นท่านทำกันอย่างไร ฉันไม่ซาบ และฉัน
ก็ไม่กล้าพอที่จะไปสัธศรีด้วย เกรงจะผิดวันชัมไป เวลานี้ฉันระวังผิดวันชัมหนัก
เพราะเห็นมั่งภาววันชัมช่นเป็นช่นใจของชาติแล้ว เป็นการตั้งเดิมความคำหริชอบ
ของรักษาท่านไปในตัว แม้จะเล็กน้อยก็ต้องไม่ละเว้น จะตั้งเดิมท่านไปตามแต่จะทำได้
เพราะท่านทำดี ต้องช่วยสัดแรงของฉันด้วย ฉันพูดถึงเรื่องคิมน่าแต่เดยมาเดียนาน
ก่อนฉันคิมน่าเอง ทำให้ฉันคิดวนเวียนไปมาหยุ่นาน ฉันมองดูน้ำในแก้ว คิมได้
คิมแล้วเย็นใจ ไม่ปวดท้องด้วย ฉันเข้าใจดีว่าเป็นเพราะน้ำสะอาด แต่ตรงหน้าฉัน
ท่วมไปหมดและไม่เห็นดินเตย เมื่อเปรียบกับน้ำในแก้วผิดกันไกล น้ำที่ท่วมมาฉัน
เหมือนเค็มทน นึกว่าถ้ามาหยุ่นในแก้วฉันคงคิมไม่ตงคอ เพราะให้นึกในใจว่าเค็มไป
ด้วยเชื้อโรคสารพัดจะไหลตามุน้ำมา และสารพัดที่แม่จากส้วม ตูเกิด น้ำเหมือนกันยัง
ผิดกันได้ น้ำในแก้วเพราะเจนน้าประปาฉันไม่รังเกียจ คิมแล้วเย็นใจ น้ำที่ท่วมมาฉัน
ไม่ทันคิม พอมองเห็นพอได้กลิ่นก็ก่กถวี่เสียแล้ว ดั่งนี้เอง เมื่อคนนายแพทย์กระชวง
การสาธารณสุขท่านจึงบรรยายสันทนาทางวิทยุมิให้พวกเราอาบน้า คิมน้ำที่กาตง
ท่วมตามถนน ตามคลอง ถูกของท่าน ฉันฟังแล้วฉันก็ชอบคุณท่านไม่รู้จกหมดคิด
ในใจ ฉันคิมน้ำ เพราะฉันร้อน เวลานี้ร้อนมาก มีคนพูดกันว่าน้ำท่วมไปหมดแต่ร้อน
ชอบกถ ฉันเคยระลึกถึงครูสอนไว้แต่เด็ก ๆ ว่า น้ำเก็บความร้อนความเย็นไว้
ได้คิมมาก เมื่อมีแสงแดดตกดวงวันก็เก็บความร้อนไว้ พอตอนหัวค่ำก็ค่อย ๆ ระบายมา
ให้พวกเรา เราก้อน พอก่อนกลางคืนท่านก็เก็บความเย็นไว้ ระบายให้เราตอนเช้า

ถนน หยาพวยเรือเด่นให้มากนัก ประเดี๋ยวท่านนึกว่าเราชอบท่านมาก ท่าน
 อาดหยูกับเราไม่ไหลไปทะเล ไรจะลำบากไม่น้อยเลย และที่ดำคั้นนั้นหมันรักดำ
 วัชณัม ทั้งเคารพทงชาติเวลา 8.00 นาฬิกาไว้ให้เคร่งครัด ฉันทน์ว่าน้ำท่านจะรับ
 ไปทะเล อุตกภัย ของแพง ข้าวแพง โรคระบาดจะไม่มี

ฉันทน์มานานหน่อยเปิดองเวลา นึกว่าเป็นเรื่องอ่านฟังกันเด่น แม้มักพร้อง
 ผิดพลาดไปบ้าง ขอประทูนอกภัยด้วยทุกท่าน

ขอความดีดังจริงมีแต่ทุกท่าน

สวัสดี

สามัคคีชัย

1 ตุลาคม 2485

“กรุงเทพ ฯ เป็นเวนิสเน่”

เมื่อคนนอกคนหัวค้ำ ฉันทน์ทบ้านฉันทน์ อมพตช่างทำให้เสียใจเสียจริง ๆ ประกอบด้วยความกรุนาของนครกรมสิดปากกร นำเพลงที่ปรับปรุงตามวิธีบันเตงใหม่มาบันเตงทางวิทยุ ฟังแล้วไพเราะดีมาก ทำให้ฉันทน์หายเหนื่อย เห็นจะเป็นผลของงานที่ทำการส่งเสริมวัฒนธรรมดนตรีและละครคนได้วางระเบียบขึ้นใหม่เป็นแน่ เป็นการประหลาดใจของฉันทน์เสียเหลือเกินที่ชาติของเราทุกวันนี้แม้แต่สิ่งดีงามเกิดขึ้นใหม่ ๆ เสมอ ฟัน้องทั้งหลาย ทั้งชายทั้งหญิง ยุวชน ฉันทน์คิดว่าเวลากลางวันเราทำงานกันเหน็ดเหนื่อยมามากตลอดวัน ยิ่งเวลาน้ำท่วมด้วยแล้ว เราก็กังพอบแต่งาน พบแต่สิ่งกวนใจที่โหดตามน้ำมา นอกจากต้องหาใส่ปากใส่ท้อง ทำงานให้แก่ชาติที่รักอันน่าสงสารของเราแล้วเรายังต้องเป็นห่วงท่อน ห่มข้อจะอดขยตามน้ำไปอีก ที่ห่วยตามท้องนาก็ยังเป็นห่วงข้าว กล้วย ว่าจะจมน้ำตายอีกด้วย เป็นสิ่งที่ทำให้เราเหนื่อยทั้งกายและใจ ฉันทน์ถ้าเราไม่พักผ่อน ปลดปล่อยให้สิ่งเหล่านี้พ้นจากสมองเรชั่วคราว แล้วนอนฟังวิทยุ นอนตากลมเย็น ๆ เสียบ้าง จะทำให้ท่านอ่อนกำลังและเจ็บป่วยได้ ฉันทน์คิดว่าธรรมชาติท่านลงโทษเราเรื่องน้ำท่วม ท่านยังไม่ส่งสารเราผู้รักส่งบริกษุคคิม แต่ก็หวังว่าท่านคงกรุณาต่อชาวเราในไม่ช้า ถึงกระนั้นท่านก็ยังมีเมตตาแก่ชาวเราที่ตอนกลางคืนมีลมเย็นใจพัดมา และท่านยังปลดปล่อยให้วิทยุของเราได้ช่วยปลุกปลอบขวัญเราไว้บ้าง โดยเห็นใจที่มับันดาข้าราชการได้กรุณาบรรยายเรื่องน้ำท่วมช่วยป้องกันผู้กับน้ำท่วม มีดนตรีเพราะบันเตงให้ฟัง ฉันทน์คิดว่าที่น้ำท่วมธรรมชาติท่านลงโทษเรา เรา-ไทย-เรากับและทนสู้จนกว่าน้ำจะแห้ง ฉันทน์จึงเห็นว่าสิ่งดีที่ธรรมชาติท่านยังกรุณาใจต่อเรา เรา ก็ควรรับของท่านไว้ด้วย ฟัน้องทั้งหลาย เราต้องทำงานสู้กับน้ำ สู้กับอะไร ๆ ในเวลาเดียวกันมาก ยิ่งท่านข้าราชการด้วยแล้ว ฉันทน์คนหนึ่ง ฉันทน์เห็นน้ำใจท่านจริง ๆ ท่าน

ทำงานกันตัวเป็นเกลียว ยิ่งข้าหลวง นายอำเภอด้วยแล้ว ฉันคิดว่าท่านไม่ได้พบ
หน้าตักหน้าเมีย ไม่นอนบ้านกันงั้น เพราะต้องไปช่วยพี่น้องที่ตองหันนา ฉันเกรง
ว่าอาตจะเกิดอนามยไม่ดี แล้วจะเจ็บไข้กันั้น ฉันจึงขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย
ได้โปรดประทานความปกปักรักษาให้พี่น้องชาวไทยจงพ้นจากสรรพโรค สรรพภัยด้วย
เถิด ตอนค่ำพักผ่อนหลับนอนกันเสียบ้าง ให้หลับไปกับเสียงงูยู่ ฉันเคยทำ ดีไม่
น้อยเหมือนกัน พอคืนวันสบายใจ เวลาที่ฉันเขียนหุยนี ดมเย็นพัดมาอีก สบายใจเสีย
นี้กระไร ขอให้พี่น้องทุกท่านได้รับลมเย็นเช่นฉันด้วย ฉันจะยิ่งเย็นใจเป็นทวีคูณทีเดียว

ฉันข้าม เรื่องดีหุยนี เรื่องหนึ่ง เมื่อ 2-3 วัน มาฉัน เห็น พล. ร. ท. ดินธุ

กมลนาถิน กลับจากตรวจราชการช่วยประชาชน ฉันได้มีโอกาสพบคุยกันที่แรก
ฉันจำไม่ได้ เพราะหน้าดำ ปากคอแตกเพราะรถล้ม ตกแตกมาหลายวัน ท่านเล่าให้
ฟังว่าได้ไปดูตามเขตน้าท่วมทั่วไป และได้ช่วยเหลือในการกินและระบายน้ำ ฉัน
สอบถามได้ความว่า นาของเรชาวไทยจะเล็กับบริเวณลุ่มน้ำเจ้าพระยาเท่านั้น ที่อนด
ตลอด ยิ่งนาตอนที่ไม่เคยได้ผลกับเขามาตลอด 6-7 ปี มาปีนี้ทำได้มาก เป็นการ
ชดเชยนาที่เสียไป นครสวรรค์กับกรุงเก่าเห็นจะเล็มาก ช้างเป็นเมืองเคราะห์ร้าย
ที่เป็นเมืองหุยที่ตรงแม่น้ำหลายสอยมาพบกัน นครสวรรค์รับน้ำจากแม่น้ำปิง วัง ยม
น่าน กรุงเก่ารับเอาน้ำที่ปิง วัง ยม น่าน ไหลมารวมเป็นแม่น้ำเจ้าพระยา แล้วมา
รวมกับน้ำป่าจากกรุงเก่า ทั้งสองจังหวัดนั้นจึงท่วมมาก แต่ก็ไม่ค่อยตดเสียด้วย
น้ำส่งตำรวจจังหวัดทั้งสองนั้นมาก ยิ่งชาวกรุงเก่าด้วยแล้ว ย้อนไปดูประวัติสาครก็ยัง
น้ำส่งตำรวจที่สุด บ้านเมืองยังมีซากแห่งความรุ่งเรืองสมัยโน้นเหลืออยู่มาก แต่ที่พัง
ทลายเพราะมือของชาตักมาก ช้างน่ายมากตรงกรุงเก่าอีกด้วย ในเวลาที่เมือง
อื่นเขาสบายกัน แต่จะทำอย่างไรได้ เป็นเคราะห์กรรมของพี่น้องตนเอง ฉันได้
แต่แนะนำสั่งตั้งสติให้พ้นภัย พบสุขโดยเร็วเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตาม ชาวกรุงเก่า

ไม่สิ้นคนดีอยู่นั่นเอง ฉันจำได้ว่าท่านผู้ดำเืหวัดราชการ ปรีดี พนมยงค์ ท่านรัฐมนตรี ยุติธรรม ท่านนางสาวสวัสดิ์ อดีตรัฐมนตรีต่างประเทศ ตีเรก ชัยนาม และผู้ไทยอื่น ๆ อีกหลายท่านล้วนแต่มีบ้านเกิดที่กรุงเก่า พอเป็นขวัญปลอบใจชาวกรุงเก่าหุ่ยไม่น้อยทีเดียว ฉันคิดว่าพายุน้ำกรุงเก่าก็คงจะมีคนได้รับใช้ชาติตามเคย เป็นสิ่งน่าคิดว่า กรุงเก่ารับเคราะห์จากน้ำท่วม แต่ก็เป็นกรุงที่มีคนดีหุ่ยมากเหมือนกัน ขอพี่น้อง ชาวกรุงเก่าโปรดทนสู้ต่อไป สู้กับข้าศึก บรรพบุรุษของท่านยังไม่หนี สู้กับน้ำท่วม คงไม่ถึงสู้กับสงครามหย่างโบราณที่ท่านผ่านมาแล้ว พี่น้องกรุงสร้อยชยา คงสู้จนสุดกำลัง เป็นแน่

ฉันรำพันแด่น้ำท่วม พุดไปพุดมา ฉันเหนื่อยเต็มที ก็ไม่ควรใจเสียเสียและ คิดว่าจะทำให้ท่านผู้ฟังเบื่อได้ แต่ก็ไม่โปรดปรานโทษให้ด้วย

คราวนี้มาพูดเรื่องช่วยกันดีกว่า ฉันเชื่อว่าหลวงวิจิตรวาทได้มอบให้ทางกระทรวงมหาดไทยเป็นหัวแรง และมีกระทรวงอื่นร่วมกัน เพื่อช่วยเรื่องน้ำท่วม หวังว่าการช่วยคราวนี้คงจะเป็นไปด้วยดี ประสานงานกัน ไม่ต่างแห่งก็ต่างท่า นอกนั้นในส่วนของช่วยกันเมื่อน้ำลดนั้นเถา ฉันเชื่อว่าทางกลุ่ตราชการได้รับมอบเป็นหัวแรงเตรียม พันธุ์พืชไว้ปลูก เตรียมสัตว์พาหนะไว้จำหน่ายในราคาถูก ๆ เป็นการช่วยเหลือประชาชน ฉันคิดว่างานที่วิจิตรวาทได้ปฏิบัติช่วยเหลือประชาชนเวลานี้ ดูก็เป็นการเป็นงานดียิ่ง แน่ใจเสียจริง ๆ ว่า ชาติส่วนรวมจะไม่เป็นไร ถึงจะหย่างไร จะเป็นหย่างไรก็ตาม ฉันเชื่อว่าชาติของเราปลอดภัยเสมอ ถ้าทำงานด้วยสำนึก สู้ด้วยกัน ทูตด้วยกันหย่างทุกวันนี้ ท่านดูซิ การเคารพทงชาติเราทำกันหย่างดี หย่างดีแล้วก็ดีใจน้ำตาไหล เรายังพร้อมใจกันได้ ภัยอะไรเถาจะมาพว้าชาติไทยที่รักและนำส่งสารของเราได้ ฉันต้องเิมนำส่งสารให้ชาติไทย ก็เพราะถูกภัยไม่รู้สิ้น บางที่ชาวโลกจะพากันมาส่งสาร ชาติไทยยิ่งหนักว่าเดิมบ้าง

ฉันพูดมาเพียงนี้ ภารมณเฑียรทางวิทยุจบลง ฉันเลยมองดูหน้าในบ้านฉัน เป็นการบังเอิญเห็นเงาต้นไม้ในน้ำ เห็นเงาบ้านฉันในน้ำ แสงร่มไม้เหมือนกัน ทำให้ฉันคิดถึงคราวหนึ่ง ฉันได้ดูภาพยนตร์มองเงาของชีวิต เมืองนมบ้านมดก แต่ไม่มีคนที่ได้เห็น พบบ้านพดกกดงนร ถนนไม่มี มีแค่คลอง ไม่มีรถ มีแค่เรือ ทำให้ฉันเข้าใจชีวิตของชาวเวสต์ไคต์ คงเป็นอย่างชาวกรุงเทพฯ หรือชาวจังหวัดที่น่าท้อของเรานเอง ถิ่นนาทอหมยหาน หรือมากกว่านั้นเล็กน้อยหย่างที่ตลกและหยุ่ยาน ๆ เราชาวไทยคงต้องเปลี่ยนการกินการหยาเป็นชาวเวสต์ไคต์แน่ ฉันคิดว่าหลายท่านอาจชอบก็ได้ ถ้ามีเงิน แต่หลายท่านคงไม่ชอบ

ปัญหาว่าเราจะเป็นชาวเวสต์ไคต์ไปนานเท่าใดกัน ฉันซาบว่าเห็นจะถึงต้นตุลาคมเลยทีเดียว ทางเหนือเรามีแค่เวลาดำบายขึ้น บางแห่งน้ำลดลงมาก และลดลงตามลำดับวันละ 20-30 เซนติเมตรก็มี แต่จะลดไปไหนกันก็ตามที่ ท่านก็มาผ่านกรุงเทพฯ ชนบุรี นนทบุรี ปทุมธานี นเอง บัดนี้แทนที่ท่านจะไปเรือ ท่านกลับจะหยุดลงปลายตุลาคมเลยทีเดียว เห็นจะเป็นเพราะมีผู้ชอบอาบน้ำในถนน ให้เป็นโรคผิวหนัง เป็นไข้รากสาด ดุยน้ำเดินให้เท้าเมื่อย พายเรือเดินให้ถนนพัง เหล่านี้ น้ำท่านคงนึกว่าเราต้องการท่าน ท่านจึงจะหยุดคือไปกะมัง เขาว่านาชนคามดวงจันทร์ แต่มาบัดนี้ดวงจันทร์จะมาหรือไม่ น้ำตลิ่งเกิดขึ้นมาบ้าง เลยคันน้ำในแม่น้ำ ในคลอง ระบายน้ำไม่ให้ไหลไปทะเล น้ำเหนือก็จะรีบไปทะเล น้ำตลิ่งดับคืนไว้ ดันกันไปดันกันมาเดยมาของหยุดกรุงเทพฯ ชนบุรี นนทบุรี ปทุมธานี เลยเป็นเวสต์ไคต์หย่างที่เราเห็นทุกวันนี้

จะเป็นหย่างไรก็ตามที่ ฉันสบายใจที่เห็นท่านข้าราชการทำการท่างานกันไม่กลัวเหนื่อย และไม่กลัวน้ำ พันธุงประชาชนเล่าก็ไม่กลัวอะไร ฉันมีเพื่อนบ้านใกล้เคียง วันหนึ่งเรารู้กัน ฉันเห็นหยุดห้องแถว พอน้ำท่วมก็ช่วยกันยกแคร่ในห้องเพื่อหนีน้ำ ฉันบ้านหยู่กว่า มีคนมากกว่า เลยส่งให้คนไปถามว่าจะให้ช่วยอะไรไหม

ได้ช่วยขายข้าวให้ด้วย ถึงประกันความแน่นอนมากขึ้น หย่าคนข้าวไว้มากมาย
จะเสียเงินเปล่า ๆ โปรดเก็บเงินไว้ใช้ในสิ่งจำเป็นอันขาดจะเกิดขึ้นดีกว่า ฉันทัดเช่น
จึงเฝ้าสู่ท่านฟังตามสติปัญญาจะทำได้

ขอความดีดัดจึงมีแต่ท่านทั้งหลาย

สวัสดิ์

สามัคคีชัย

4 ตุลาคม 2485

“ได้พระจันทร์ไม่มีของใหม่”

เวลานี้ ในกรุงเทพฯ ฝนปรำปรามมาแต่เช้า แต่ไปทางไหนมีแต่ฟ้า ฝน
โอกาสลงเรือเด็กไปดูตามท้องแถว คึกคักหลายแห่งในพระนคร รั้วกั้นดูใจแทน
เจ้าของบ้านเหล่านี้อย่าง ๔-5 คู่ม ฝนยังเหล่านี้อย่างงัดจวนแค่นั้น
น้ำบ้าง ยกพื้น วิตุนา ขนของหน้า คุน้ำเห็น้อยแทน แต่เห็นท่านเหล่านี้อย่าง
ในใบหน้ามิได้ทอดย หวังเขาชนะน้ำ มิให้ของอันมีค่าตามเกาะแต่จะครวค้องเสีย
เพราะเบี่ยงหน้า ดัดแปลงของทั้งหลาย ความพยายามของท่านในการหน้าค้องดำเหว็ด
แน่นอน เพราะชาวว่า น่าจะหยุดขน มีทางจะเบาบางดังเร็ว ๆ นึง ๆ ที่ฝนตกลงมา
เต็มอก ฝนตกมาน คุเพิ่มแรงขนเพราะนาทวมหยุดแล้วก็ยังตกมาอีก ทำให้ใจ
ฉันนึกเห็นเม็ดฝนข้างโตเสียจริง ๆ เพราะแต่ก่อนฝนตกก็ลงดิน ไม่ใครมีเสียงน้ำถ้ว
แต่เวลานี้ตกลงน้ำ คุฝนเม็ดหนึ่งเม็ดตกลงน้ำ ก็ดังเป็นน้ำกอนใหญ่มาก ทำให้น้ำถ้ว
แต่มีผู้ไทยว่าเป็นฝนปลายวัด เพราะเดือนหน้าฝนจะหมด ท่านจะไม่ตกคือไปก็ค้อง
มาตามนุส เป็นการไปตามาไหว ฝน พุดถึงฝน พุดถึงน้ำ คุช่างมีวชนัม
เสียนี้กระไร ทำตามระเบียบ ไม่เสียวินัย ละมุนละม่อม เห็นจ้ะถ้วผิดกตหมาย
วชนัมก็ได้ เช่นน้ำจะท่อม ก็ไม่ท่อมคุมตามมา หย่างในต่างประเทศ เขา
ว่าน้ำจะท่อม 6-7 ชั่วโมง ท่อมหมด คนตายมาก พออีก 6-7 ชั่วโมง น้ำก็แห้ง
หมด แต่ของเรา ท่านมาก ขนวันละเล็กละน้อย พอให้เรามาเฝ้าหน้าได้ ถ้า
เราจะคิดหนีไปที่ปลอดภัย เวลาท่านจะลงก็ลงช้า ๆ ไม่ลงเอะอะ หูกับเรานาน ๆ
ถ้าเราใจไม่เย็นพอก็หยุดในเกณฑ์น้ำกวนโตะ จะไปก็ไม่ไป นอนเจิ่งนึ่งหยุดได้ เขา
ว่าคนเรามาความคิดหยุด 2 พวก พวก 1 เห็นอะไรดีหมด น้ำมากว่าถ้ว ครอบใจ
น้ำถ้ว ๆ ก็ว่าถ้ว ครอบใจ ไฟไหม้บ้านกว่าถ้ว ครอบใจ ตายกว่าถ้ว ครอบใจ

อีกพวก 1 เห็นอะไรไม่ดีไปหมด มีบ้านโคหุยกี้ก็ไม่ชอบ หยากไปหยู่ในกระท่อมกลางนา บอกว่าบ้านใหญ่ใหญ่ไม่เห็นสบาย ก็น้ำท่วม อิ่มหน้าดำรุง กับน้ำเบือการกิน เสียเวลา เมื่อยจากันไกร ได้เลื่อนตำแหน่งก็ว่าไม่ชอบ เพราะจะต้องรับงานมาก มีเมียกว่าเมีย รากาน บังเอิญเมียตาย หรือต้องเลิกกัน ตอนนั้นกลัวคนเดียวเหงา จิง ๆ ดุ่มเมื่อยไม่ได้ ส่วนฉันเอง ถ้าหากจะมีท่านที่เคารพถามฉันว่า หยู่พวกไหน ฉันขอเรียนตอบว่า ฉันไม่เอาหย่างพวก 1-2 ที่กล่าวมาเดี๋ยวนี้นี้ (ครึ่งครึ่งครึ่ง) ประทานโทษ ไม่ใช่จะตั้งตนเป็นคนดีวิเศษ ฉันคิดเอาพวกที่ 3 กล่าวคือ อะไรจะเป็นประโยชน์แก่การดำรงตนเอง ดำรงครอบครัว และดำรงชาติ ตามคำแนะนำของ รัชบาทท่านแล้ว ฉันว่าดีแล้ว ชอบคุณและจะทำตามนั้นทุกวิถีทาง ดังนั้น น้ำท่วม คราวนี้ฉันไม่ชอบ ที่ท่วมมากเกินไป ไม่เป็นประโยชน์แก่การดำรงตนเอง ดำรงชาติ อะไรเลย ในบริเวณลุ่มน้ำเจ้าพระยา ทำให้ชาวบ้านชาวนาเดือดร้อน ไม่มีที่หยู่ ชาวของเสียหายปันปี ฉเพาะหย่างยิ่ง ชาวนา ชาวจมน้ำตายหมด จะทำให้อดข้าว และทำให้งบประมาณแผ่นดินได้น้อยลง เพราะชาวนาที่รักของเราเหล่านี้ จะไม่มี เงินเสียพวงอกรช่วยชาติ ชาวด่วนก็เช่นเดียวกัน ต้นผลไม้ตายไปมาก ทนอยู่ในน้ำไม่ไหว รากเน่า ทำให้ชาวด่วนต้องเสียเงินทองวิดน้ำ ที่สุดก็ต้องล้มจมน้ำไปมากมาย ทำให้รัชบาทเก็บพาส์อากรไม่ได้ ทำให้ชาวด่วนลำบากเพราะไม่รู้จะไป เอาอะไรขายเพื่อได้เงินมาซื้อของกินของใช้ พุดให้กว้างออกไป ฉันคิดว่า เวลาทำงบประมาณปี 2486 เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรแล้ว รัชบาทฉเพาะหย่างยิ่ง ท่านรัชมนคร์ คูตัง บริรักษ์ยุดกิจ คงจะบอกแก่เราว่า ปีนี้งบประมาณทำแล้ว บิดหีบไม่ลง ซึ่งเป็นศัพท์ที่ฉันได้ฟังแล้วร้อนอกตามไปด้วย คำบิตหีบไม่ลงนี้ ไม่ใช่เหมือนท่านทั้งหลาย เข้าใจเวลาเดินทาง แล้วเขาเสียเงินได้จนเต็มตลับ แล้วบิตปลาไม่ลง คำของทาง กับการทำงบประมาณแผ่นดิน หมายถึงอย่างกับที่กล่าวฉัน ท่านหมายความว่างบประมาณ รายจ่ายมากกว่ารายได้ เลยไม่รู้จะไปเอาเงินที่ไหนมาเติม จะเพิ่มพาส์ก็ไม่ได้ เกรง

จะรบกวนราษฎรมากเกินไป ยิ่งบนหน้าทอม ฉันคิดว่าจะมีคนเสนอให้ตัดเก็บหรือ
ลดพาส์อากรกันดาดดิน แต่ฉันเห็นใครเสนอคงแพ้ทั้งรัฐบาล เพราะฉันเชื่อว่า
ท่านพิจารณาทางปรับปรุงพาส์อากร มียกให้บ้าง เลิกบ้าง งดเก็บชั่วคราวบ้าง เพิ่ม
ขึ้นบ้าง ให้เหมาะแก่ที่ประชาชนต้องอุทกภัยคราวนี้ ฉันต้องขอขอบใจในความ
รอบคอบของรัฐบาลนี้ ดูกิดดวงหน้าเหมาะเจาะดี ไม่ต้องมีใครเตือนเลย เสีย
หย่างเดียวที่รัฐบาลนี้ทำไม่ให้น้ำทอมมันไม่ได้ แค่นำให้อภัยท่าน เพราะฉันชาติ
ไม่มีใครจะพูดขอร้องกับท่านได้ นอกจากจะบ้องกันหรือช่วยทำให้หนักเป็นเบา หย่าง
ที่รัฐบาล ข้าราชการ ข้าราชการ นายอำเภอได้ปฏิบัติหย่างเต็มที่เวลานี้

ฉันพูดถึงชอบไม่ชอบเรื่องน้ำทอมมัน ฉันได้กล่าวมาแล้ว ฉันไม่ชอบเพราะ
อะไร และได้เคยไปพูดถึงการทางงบประมาณ เป็นการเกินขอบเขตไปก็ได้ แต่
เขียนแล้วปากกาพาไป เพราะคงแต่มีการปรับปรุงภาษีไทย และมีสมาคมวรรณคดี
มีวรรณคดีสารเกิดขึ้นเป็นปณมเร็กซ์ในประวัติศาสตร์ชาติไทย ก็ทำให้มันกระทบกัน
มากขึ้น มีการประพันธ์โคลง กลอน และร้อยแก้ว ร้อยกรองกันมากขึ้น ซึ่ง
ฉันยินดีจนพูดไม่ถูก พระองค์เจ้าวรรณไวทยากร ท่านผู้ซึ่งเชี่ยวชาญทางวรรณคดี
ของไทยผู้หนึ่ง รับหน้าที่เป็นแม่ทัพทางวรรณคดีของไทย ท่านก็นำไปหย่างรวดเร็ว
วันหนึ่งฉันคิดว่า ท่านจะได้รับคำเรียกท่านใหม่ว่า 'ท่านผู้นำวรรณคดีไทยก็ได้' ฉัน
ถามท่านไปแล้ว จึงชอบเขียนมาเสนอเจ้าหน้าที่วิทยุไม่รู้จักจบ แต่ท่านเจ้าหน้าที่กับ
กับฉันเสียใจ ๆ ส่งไปให้ท่านท่านไม่เคยเก็บเข้าต้นซักเลย ท่านกรุณาอ่านให้ฟัง
เสมอ ๆ คนอ่านก็อ่านดีเสียด้วย ชัดเจน เว้นจุด เว้นตอน เข้าใจง่าย แต่ฉันคิด
ก็รังเกียจใจหยู่ว่า ตั้งวันหนึ่งอาจถูกเก็บก็ได้ เพราะปากกาพาไป บางทีตอน
ฉันถูกน้ำทอมมากเข้าหรือตอนมีภัยมากจนเมืองไทยไม่รู้ต้น ฉันคงจะเขียนว่าคนแคบ
ถ้ามัคคี ว่าคนไม่ช่วยกันล้างชาติ ว่าคนที่เห็นแก่ตัว หย่างแรง ๆ เข้าดังนี้ ท่าน

ขาดเก็บเรื่องของฉันทงักได้ แต่ฉันทจะพยายามทำใจเย็น ฉันทจะไม่พูดก้าวร้าว
ใคร ปลดปล่อยให้หน้าท่อมคับอกไปเองดีกว่า

หน้าท่อม ฉันทไม่ชอบ ฉันทได้พูดมาแล้ว แต่ฉันทชอบหน้าท่อมหย่างบนกมดเหมื่อน
กัน เพราะชาวในนาของเรา นอกจากในจังหวัดนครสวรรค์ อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร
ถึงหัวรี ปทุมธานี ที่มึนคราห์มากแล้ว นอกนั้นกมดเล็กน้อย และดีกว่า
บ่กต่าง่มาก ฉันทจะจึงหย่างมึพูดกันทั่วไป หรือจะโหดตามนามักได้ว่า หน้าท่อม
ดีกว่าผีแดง ฉันทเขียนเรื่องในเรือทหน้าดำตากดางจังหวัดปทุมธานี ฉันทจึงยก
เขาปทุมธานีเป็นชื่ออย่าง ท่านเหต่านคงบ่บอกว่า หน้าท่อมพอกคนดีกว่าผีแดง พุด
กันได้เป็น 2 นัย ดังนั้ สักเก้ใครจะหยูกได้ ก็ไม่หยากกับเคราห์ด้วยกันทั้งนั้น หยาก
ให้พษผลของคณงอกงามดีทุกคน แต่กัไม่ใคร่เหมริกรได้ ให้เป็นน้ำดี ผันดี
ข้าวดี ปลาดี ด้วยทุกบ่ทุกแห่งหนั ฉันทคิดว่ามนุสัฮาดทำให้ข้าวดี ปลาดีได้ ก็ด้วย
การล้างชดประทานให้ ถ้าหมาก กัมีทางระบายไปให้เร็ว ถ่านน้อยกักกนา
ไว้แล้วระบายเข้านา ส่วนปลาดีก็ต้องช่วยกันชดบ่อเลี้ยงปลา หรือช่วยกันเลี้ยงสัตว์นา
ที่เป็นอาหาร ตามคำแนะน้าของเจ้าหน้าท่ ถ้าไม่จริง ให้ไปดูสวนควัหย่างของ
กเสศรที่บางเขน มัสั่งรพคัหย่างจะดูได้ ที่นั้นยังแถมจะพบการเลี้ยงไก่ ขาย
ใช้กันหย่างเป็นดังเป็นสัน ขายว่าจะคงบริดักใช้วันชัย ทนจำนวนแสนชนในเคื่อน
นด้วย ใช้เวลาดันฟองละถึง 10 สัควาคักัฉั ฉันทคิดว่าบริดักใช้ใหม่นัจะทำให้ใช้มีราคาถู
กลง และมีกนกนท่ของ พุดยอนคน เราจะให้ผันดี น้ำดีท่ของนเห็นจะยาก ชัมีชาติ
คงจะไม่ตามใจเราเป็นแน่นอน ดังทเห็นทุกฉัฉั น้ำดีเกินสัคคณจนบางท่านว่า สัก
แสนจะทนทานได้เสียแล้วกั

ฉันทพูดมาตอนต้นว่า ทงนา ทงฝน ดกกระเบยบจิด มวชนชมดจิง ๆ ฉันทพูดเรื่อง
น้ามายาว เพราะเวदान ถ้าใครไม่พูดเรื่องน้า ก็คงจะเป็นท่านท่ไม่หยูกแควแม่น้าเจ้า
พระยากับเราเท่านั้น ฉันทหยูกแควแม่น้าเจ้าพระยา ฉันทเคยพูดแต่เรื่องน้า จบเรื่องน้าน

เริ่มเรื่องนำฝนออกข้างตกตงมาทงๆ ที่พวกรเอนนาทวมหม้อข้าวแดงยังเคมตงมา
อีก แต่โทสท่นม่ได้ เพราะเพนท่นเยมตอนปละขรตฝน ถคตงคคต้งเพนการ
ด่ำตพวกรเอน ถ่มม่คก ถภวธนขมคจจะค้ำท่นท่นได้ ถนเช่อว่า ท่นคจม่คกไป
น่าน เพราะถ่านนจนลุดแถ่นจะท่นได้ พวกรเอนดว่าท่นท่นถนขมขมไปกได้ ถน
ขอผ่านเรองนำ ฝน ไร่เพยงท่น

ฉันคิดจะจบ เพราะเกรงคนอ่านเรื่องนี้จะเหนื่อย และท่านผู้ฟังจะเบื่อ หยาก
เปลี่ยนฟังเพลงหรือข่าวทางวิทยุบ้าง แต่ก็จบไม่ลง เพราะฉันได้พัฒนาความคิดว่า
สัปดาห์วรรณคดีมีแล้ว นอกจากทำให้ฉันเป็นนักเขียนจน ยังเขียนกึ่งยังต้นก ยังเขียน
กึ่งมีเรื่องมาก บางทีปากกาพาไปก็มี ฉันคิดแล้วเห็นชัดว่าวรรณคดีนั้นดีมาก ช่วย
ทั้งให้สมองยังสมอง ทำให้มีอะไร ๆ เกิดขึ้นแก่ผู้รู้มากมาย ท่านผู้ใดยังไม่
ได้เล่น ฉันขอเงินให้ทอดทองดู จะได้ประโยชน์แก่ตัวท่าน และแก่ชาติ ในทาง
ส่งเสริมวัฒนธรรมภาษาไทยด้วย เรารักตัวเรา เรารักชาติ เราจะต้องรักษาของเรา
เราด้วย มีเขาพูดกันว่า สิ้นค้าเดินตามทอง ฉันว่าทองเดินตามภาดา เมื่อนั้น
เคยถามว่า คงคาเดินเข้าพารา เคยท่อมบ้าน เจ้าเคยต้องเดินทางมาปทุมธานี
คุณท่อม ฉันพูดเรื่องน้ำท่อม ฝนตก น้ำจะจบหลายหมื่นมาแล้ว จบไม่ลง หัวใจ
ของฉันเวลานั้นจะบักหยุ่ทนมาน้ำแล้ว จากน้ำไม่ได้จนกว่าน้ำจะแห้ง และพี่น้อง
ทั้งหลายพี่น้อง

ฉันนั่งเรือมาตามลำน้ำเจ้าพระยา ถึงเมืองปทุมธานีราว 5 โมง ฉันมีโอกาสดูต้นน้ำท่วมจริง ๆ กับเขาน้ำในแม่น้ำ กระแสน้ำไหลตลงแรงพอใช้ ทำให้ฉันตั้งใจ เพราะน้ำคงจะรีบตดแล้ว เรือที่ฉันโดยสาร ต้องแล่นฝ่ากระแสน้ำอย่างแรง ตลอดทางแต่เรือก็พาฉันมาถึงจุดหมายได้ ทำให้ฉันนึกลงนทีมาทวนน้ำก็ได้ เห็นจะเป็นเพราะเรือของฉันมีกำลังแรงยิ่งกว่ากระแสน้ำ ประเทศชาติของเราที่เห็นจะเป็นท่านองนี้ เราหยุดในยุภย อุทกภัย แต่ฉันเชื่อว่าชาติไทยคงจะมีแรงล้ามคักพอที่จะไปถึงที่หมายได้

ปลอดภัยด้วย ฉันท่านสัพพพระพุทธเจ้า 6 นาฬิกาปะทะเสาสะพานแรงมาก สะพานยัง
หยุ่งกว่าน้ำมาก ผู้สร้างคิดถูก ทำไว้สูงมากพนักน้ำ แม่น้ำจะมากกว่าบ่อน้ำ 4-5
เมตร แค่นี้ตรงกันข้าม แม่น้ำพเรือ่นราศัตรมากหลังจมน้ำจนมิดครึ่งหลังคากัด ที่
ไม่ท่วมถึงพนักมามาก ดูจะมากกว่าที่ท่วมจนไม่ขาดหยุ่งได้ ถ้าต่อไป ผู้ที่หน้าท่วม
บ้านมาก ๆ ได้สร้างให้สูงขึ้นหย่างคนอื่น หรือผู้จะสร้างบ้านใหม่ ได้สร้างบนดินไม่สร้าง
ในน้ำแล้ว ก็จะทำให้บ้านเหล่านั้นปลอดภัย ฉันทายกเห็นมีบทกตหมายให้ประชาชน
สร้างบ้านให้ห่างคลองหย่างน้อยสัก 20-30 เมตร ก็จะเป็นระเบียบสงัดเริ่มอนามยดี และ
พ้นจากน้ำท่วมด้วย

ฉันทะที่นนทบุรี ฝนกำลังตก ฉันทุ้ได้รับเกียรติยศ ได้พบและสนทนากับผู้บัญชา
การเรือนจำบางขวาง คลังจังหวัด วิกตารการแทนข้าหลวง นายอำเภอเมืองนนทบุรี
และข้าราชการอื่น ๆ ทุกท่านได้ถ่าถึงการสู้กับน้ำหย่างสนุก ฉันทุ้ฟังแล้วเห็นอย่แทน
หน้าดำ ตัวดำเป่นรอยเลือด นายอำเภอเจ้าให้ฟังว่า ส่วนในเขตอำเภอฉันทุ้ เจ้าของได้
พยายามถมคันกันน้ำ ถึงกับเรือ่นไปกันน้ำ แต่ส่วนมากสู้ไม่ได้ ทางฝั่งตะวันออก
ตกแม่น้ำน้อยยังช่วย มีเหตุอย่าง ฉันทถามว่า ส่วนที่จมน้ำ ผลไม้ตาย จะทำหย่างไร
ท่านนายอำเภอบอกฉันทุ้ ได้เตรียมหาพันธุ์ผักไว้ปลูก เพราะผักส่วนครึ่งจะตาย
หมด อาจพอประทั้งให้จวดจมน่งงานเลี้ยงชีพไปได้ จนกว่าฉันทุ้ไม่ย่นคนอื่น เช่น
ทุเรียน จะโค่นทิ้งผลดั่งเดิม ตามที่นายอำเภอชี้แจงนตมาก ฉันทุ้ขบว่าตรงกับความคิด
คิดของวิภาต เพราะฉันทุ้ว่า วิภาตได้ตั้งงบประมาณทางกเศศราชการ เพื่อจัด
หาพันธุ์ผักและพืชเป็นเงินสดแล่นหาหมิ่นบาท เพื่อให้ราษฎรได้มีพันธุ์พืชปลูกไปก่อน
จนกว่าจะถึงวันปลูกข้าว หรือจนกว่าราษฎรจะม่งงานเลี้ยงตัวเองหย่างอื่นได้ พอเวลา
อันควน ฉันทุ้ท่านข้าราชการจังหวัดนนทบุรี พร้อมกับชอบคนหย่างสูงที่กรนา
แข็งแรง ฉันทุ้จับใจหย่างยิ่ง ที่เห็นหน้าตาของบัณฑิตข้าราชการเหล่านั้น ได้บำเพ็ญคน
เป็นผู้ช่วยเหลือราษฎรของท่าน โดยไม่เห็นแก่เห็นดเห็น้อย ขอคุณพระสรวรัตนตรัย

ได้รักดำคุ้มครองให้ท่านมีความสุขความเจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไปเถิด ผู้ที่ช่วยคนตกทุกข์ได้ยาก
เป็นจำนวนมากเช่นนี้ นับคุณทางที่ชนะนานมาก ทำที่สบายใจ เหมือนนกดับจาก
การไปทำบุญตักบาตรนั่นเอง

ฉันมาถึงเมืองปทุมธานี ดึกแล้ว คดอดทางฉันอาศัยไฟฉายของเรือต้องบ้าน
น้องของเราตามริมฝั่งแม่น้ำ มีสภาพน่าสงสาร หย่างที่คนเถาข้างคัน บางบ้านจม
น้ำถึงครึ่งหลังคาถ้ำ แต่ใจยังดี เพราะเชื่อว่า หย่างไรก็ไม่ใคร่ถึงจมน้ำตายเป็น
แน่ เพราะบ้านเรือนที่ไม่วุ่นวาย และยังหยูกกันได้มีจำนวนมากกกว่ามาก ผู้ที่บ้านจม
น้ำ อาดอาศัยเพื่อนบ้านช่วยได้ชั่วคราว ยิ่งเป็นคนที่ มีสติ มีขัน ไม่เป็นคนเกะกะด้วย
แล้ว ถึงจะจนเท่าใด ถึงจะจมน้ำจนหมดบ้าน ฉันคิดว่าพี่น้องเพื่อนบ้านเรือนเคียง
คงยินดีช่วยและให้ที่พักอาศัยเป็นแน่ ฉันคิดยาวออกไปทีนอย ให้นึกว่าคนที่ คน
ที่มีคนรัก คนไม่ชอบเกะกะรำรานเพื่อนบ้าน มีสติมีขัน แม้จะจมน้ำ ก็ยัง
มีคนช่วยเหมือนกัน

เมื่อถึงปทุมธานี ฉันพบว่าที่จังหวัดนี้ ต้องอุทกภัยมากกว่าแห่งอื่นในเวลานี้
เพราะน้ำทางเหนือลดลงมากแล้ว แม้ที่กรุงเก่าเองก็ลดลงระดับ 4-5 เซนติเมตร น้ำเคย
มาท่วมหมู่บ้านที่ปทุมธานีและทุ่งรังสิต ระดับน้ำสูงกว่าถนนดอนเมืองประมาณ 1 เมตร
แต่เวลานี้จะหยุดลงแล้ว นับเดินไปจะมีแค่เบาบางลง ท่านผู้ฟังคงนึกว่า ที่
ปทุมธานีและทุ่งรังสิตนั้นพื้นของเราจะจมน้ำตาย และอดหยากกันบ้าง ฉันได้พบกับ
ท่านข้าหลวง ปลัดจังหวัดปทุมธานี ท่านกรุณาแจ้งว่า เวลาที่ไม่เป็นอะไรแล้ว
เพราะได้จัดแพซุง ว่าที่ปทุมธานีมีมาก จำให้ราษฎรพักอาศัย และเดิมบ้านขึ้น
สูงจากน้ำตามแต่จะทำได้ ส่วนอาหารก็ได้เริ่มแจกข้าวสารแก่ราษฎรในวันที่ 8
650 กระสอบ ส่วนในทุ่งรังสิต ทางมหาตมาได้ส่งเรือพร้อมด้วยอาหารไปช่วย ทาง
กตาใหม่ก็ได้ส่งหน่วยทหารโยธาธิการ พร้อมด้วยเตาและเสบียงอาหารไปช่วยด้วย
การช่วยเหลือคราวนี้เป็นไปด้วยดี พร้อมเพรียงกันดีมาก ข้าราชการทุกคน

แถมิต จ้ายข้าวสารกันเอย ฉันเห็นแล้วรู้สึกหายใจได้งอก ที่ดำคันไม่มีใคร
จมน้ำตายเลย อดอาหารถึงเป็นอันตรายก็ไม่มี ยิ่งกว่านั้นบางอำเภออาจยังดีอยู่กัน
นี้แหละเป็นผลของการสามัคคี เห็นอกราสัตว์ สู้ด้วยกัน ทูตด้วยกัน ประกอบกับการ
ทำจริง และฉันต้องขอชมเชยท่านข้าหลวงปทุมธานี และข้าราชการในจังหวัดนี้เป็น
อย่างยิ่ง ขอให้ท่านเจริญยิ่งๆ ขึ้นไปเถิด

ถ้าถามถึงจังหวัดปทุมธานี เขียนว่า ตั้งแต่ พ.ศ. 2460 ฉันอ่านแล้วให้หนักถึง
เรื่องเกาะจันทมา ปี พ.ศ. 2485 น้ำท่วมมาก และ พ.ศ. 2460 ก็มาก ห่างกัน 25
ปีพอดี ฉันขอเตือนยุทธินไว้ว่า ให้ระวัง พ.ศ. 2510 อีก 25 ปีข้างหน้า น้ำจะท่วม
อีก ทบออกจะผิดก็คงไม่มากนักเลย เมื่อใกล้ พ.ศ. 2510 ปีใด ผ่านทางเห็นออก
หนักแล้ว ฉันคิดว่าปีนั้นน้ำจะมาก ออกกัญจะมีย่างขึ้น เหมมิให้ลำบาก ควรจะ
เตรียมตัวล่วงหน้าไว้ให้พร้อม ริมชายฝั่งมีระเบียบ ถึงคราวจะผันแปรไปอย่างไร ถ้า
เราจดสถิติไว้แล้ว ก็เป็นการพยากรณ์ได้ใกล้เคียงที่สุด ได้พระจันทร์ไม่มีอะไรใหม่เลย
เป็นของแน่แท้

ฉันพูดมาเพียงนี้ ยาวเต็มที่ ดงเฮยไม่ได้ พอจะจบ ฉันเห็นนกจำนวนมาก มา
จับอยู่ที่ต้นไม้ใหญ่ ผีเสื้อวิ่งข้ามกับสาธาดกลางจังหวัด พวกนกเหล่านี้จับเดี่ยวกัน
ไม่ไปโกรนหมก สารพัดชนิดของนก ค่อยไป ถ้านกพวกนี้ไม่เปลี่ยนไปจับที่อื่นเป็นที่
พักเสียบ้าง ฉันว่าต้นไม้เหล่านั้นตายแน่นอน ในเวลาเดียวกัน ที่หน้าสาธาดกลางจังหวัด
กำลังแจกข้าวสารกัน ทำให้ฉันนึกถึงรศบาลว่า ถ้าทุกคนต้องกินข้าวแจกรศบาล
แล้ว รศบาลก็เป็นอย่างต้นไม้ที่นกจับจนใบร่วงนั่นเอง ใครมีทางช่วยตัวเองได้
ก็ควรช่วยบ้าง ต้นไม้รศบาลจะได้แตกใบ แตกกิ่งก้านสาขา เป็นการเพิ่มพูนความวัฒนา

ถาวรของชาติไทยเราคือไป ฉันทมาวายเต็มที่ ขอदानะคราวนี้ แม้มีการพดัยดียวไป
บ้าง หรือบกพร่องประการใด ขอท่านที่เคารพทั้งหลาย โปรดประทานอภัยให้ฉันด้วย
ขอความดีดั่งมัยจมีแต่ผอนพ้องทุกท่าน

สามัคคีชัย

8 ตุลาคม 2485

“อะไรบ้างไม่มีคู่?”

วันตรงกับ 13 ตุลาคม เลข 13 บางคนว่าเป็นเลขไม่ดี เพราะทำอะไรเป็น 13 แล้วแต่เคราะห์ร้าย แต่บางคนก็ว่า 13 เป็นโชคก็มาก แต่สำหรับฉันเห็น เลข 13 วันหนึ่ง ๆ เพราะเมื่อวานนี้ ฉันกลับจากไปค้นหาตัวที่ค้นคดของ 1 และ เมื่อฉันได้ไปทางเรือถึงหน้ากระชวงกตาใหม่ พอลงมาเลยนอนหลับสบาย คืน 6.00 น. จึงไปตักกวักน้ำในบ้านตามเคย ฉันตั้งใจจนพูดไม่ถูก ตีใจเหมือนครึ่ง ไท่หนึ่งฟังวิทยุถ่ายทอดพิธีมอบดินแดนท์พระตะบองเมื่อ 2 ปีมาแล้วนั้น เพราะยาย บอกระดับน้ำในบ้านฉันเห็นเลข 80 ซม. ชัดเจน เมื่อวานนี้ระดับน้ำในบ้านฉันขึ้นสูง ถึงเกือบ 95 ซม. วันหนึ่งฉันนึกว่าไร น้ำลดลงเกือบ 15 ซม. คุณพระศรีรัตนตรัย ได้มาโปรดเราชาวไทยให้พ้นภัยจากน้ำท่วมทั่วถึงกัน ตั้งแต่ฉันไปชาวพระนครและ ชนบุรีจะได้เห็นน้ำลดลงหย่างรวดเร็วเรื่อยไปหย่างพี่น้องของเราทางเหนือแล้ว การ ที่น้ำลดลงทำให้บ้านที่ฉันหยซนต่างน้ำแห้ง ฉันจะชนของลงไปตั้งใช้ตามเดิมได้แล้ว เราพบน้ำท่วมมาหลายวัน บัดนี้ เราพบของคู่กัน คือน้ำลดเหมือนกัน ยิ่งกว่านั้น เมื่อ 2-3 วัน ฉันได้ไปอำเภอลาดหลุมแก้ว ห่างจากลำตากดางจังหวัดปทุมธานี ประมาณ 13 กิโลเมตรโดยรถยนต์เร็ว พอเข้าถึงทุ่งฉันนึกว่าฉันไปปากน้ำเจ้าพระยา เพราะน้ำเต็มทุ่งไปหมด แต่เห็นแต่หน้ากับฟ้า เรือเร็วที่ฉันโดยสารออกแต่เดิมฉันจกัร ฉันต้องเตือนว่า ระวังจะเกยแห้ง ผู้ที่ไปพร้อมกับฉันชี้แจงว่าไม่เป็นอะไร เพราะน้ำลึก 2 เมตรกว่า คำตอบนั้นใจหาย เพราะผลจากน้ำลึก 2 เมตรนี้ จะนำความเดือดร้อน มาสู่พี่น้องชาวนาและอะไร ๆ อีกมากมาย ที่เห็นกับตาฉันนั้น ได้แต่เห็นชาวนา นำควายมาหยับบนถนนเป็นแถวยาวสุดตักตา ถนนที่วานเรือของฉันแฉ่นข้ามได้เหมือน กัน แต่ชาวนาได้คิดไม่เช่นนั้นตามเป็นคันมาทำพินชน แล้วเอาผักตบชวาถมให้พิน้ำ บางแห่งก็ไม่พิน ควายต้องยืนแช่น้ำ ฉันหยดเรือพุดกับพี่น้องชาวนาเหล่านั้น พอเรือ

จุดแทบทุกแห่งร้องว่าเต็มที่แล้วครับ น้ำท่วมบ้านท่วมนา ชาวไม่มีกิน การที่พี่น้อง
 ชาวบ้านร้องเช่นนั้น ฉันนึกในใจว่า พอพรุ่งนี้เช้าเกิด เขาเหล่านั้นคงจะไม่ร้อง เพราะ
 ท่านข้าหลวง นายอำเภอ และทางราชการอื่นๆ จะแจกอาหารให้แล้ว ยิ่งกว่านั้นทาง
 รัฐบาลก็ได้เตรียมช่วยเหลือแล้วทุกทาง ขอแค่ให้น้ำลดลง การช่วยเหลือของทาง
 ราชการก็คงจะดำเนินไปเต็มที่ นับแต่เช้าวันนี้ เพราะน้ำที่บ้านฉันลดลงถึง 10 ซม.
 ที่จังหวัดปทุมธานีคงจะลดลงมากกว่าก็ได้ ที่พี่น้องชาวนาจะควายที่เข้าน้ำที่ฉันได้ไป
 พบที่อำเภอลาดหลุมแก้วคงจะพ้นน้ำหมดแล้ว ใครจะรู้จักหย่างไรฉันไม่خاب ส่วน
 ฉันเห็นน้ำลดลงวันใด ยิ่งเช่นเช้านี้ แม้ฉันมีวาสนาจะได้รับคทาจอมพด ก็ไม่
 ดีใจเท่าเห็นน้ำลดหย่างวันนี้ เพราะถ้าฉันได้คทาจอมพด ย่อมเป็นเกียรติแก่ตัวฉัน
 ส่วนตัว แต่น้ำลดลงหย่างวันนี้ความลำบากของฉันจะจวนจวนมากมาย ตลอด
 จวนจวนควายซึ่งเป็นผู้ช่วยแรงดำคันของชาวนาก็จะไม่ตายด้วย ท่านเห็นไหม มีทุขเพราะ
 น้ำท่วม เราก็มั่งรูกันเมื่อน้ำลดลง ฉันรีบเขียนเมื่อคืนนอนเช้านี้ หยากจะให้
 เล็ดทันแข่งกับน้ำลดวันนี้ จึงอาตบกวพ่องบ้าง ขอประทานอภัยแก่ฉันด้วย ฉันจะ
 พุดเรื่องอะไรบ้างที่ไม่มีคู่ในวันหลังอีก

ขอความดีดั่งใจมแต่พของทริกและเคารพทั้งมวน

ด้ามคักชัย

13 ตุลาคม 2485

ไปลงทุน เหล่านี้เป็นต้น เวลานี้จะเข้าหน้าหนาว ฉันเห็นพี่น้องชาวนาของเราไม่มี
เสื้อผ้าเลย ถ้าเขาฉานุงฉนเคียวเก่า ๆ ออกเดิน พี่น้องของเราเหล่านี้ก็คงไม่มี
อะไรพันกายเลย ถ้าใครช่วยแจกเสื้อผ้าบ้าง เขาใจเพราะทุกข์ของทุกข์ ก็น่าจะ
เป็นบุญหย่างต้นเหลือทีเดียว กระบวนการสาธารณะสุขน่าจะเป็หัวแรง แจกเสื้อผ้า
กันให้ทั่วถึง ฉันเชื่อในความสามาถของท่านรัฐมนตรีเวงศักดิ์สงคราม ท่านคงจะมี
วิธีการทำได้ถ้าเห็ตเป็นแน่ ฉันหวังดวงหน้าแทนพี่น้องชาวนาเค็มที่

ฉันพักในบ้านกลางน้ำ คอนหัวคำ มิ่งสามเหลี่ยมบนถนนตามน้ำมาข้างบ้าน
ฉัน เลยเกิดเซอะระตุงควนกัน แค้นใจได้ ชาวพระนคร ถ้าตองขวานน้ำจะคิดเชื่อโรค
ชาวนาตงน้ำ ยังแถมงร้ายจะกิดตายอีกด้วย มีภัยมากกว่ากัน แต่ชาวนาของเราทนได้
ฉันคิดว่าไม่มีใครจะทนยิ่งไปกว่าพี่น้องชาวน้ำของเรา พอตกคอนดัก มีพายและ
ฝนตามน้ำมาอีก ในทุ่งนามีคลื่นเสียงดังซ่า ๆ คล้ายที่หัวหิน เลยทำให้ฉันนึกว่า
ซิมชาติบินท่านสแดงแปลก ๆ มีของใหม่ ๆ มาให้ชาวโลกเห็น สงครามทั้งโลกไม่
เคยมีก็มี น้ำ พายุ ฝนหย่างผิดปกติไม่เคยพบเห็น เราก็ดูเห็นคราวนี้ เลยทำ
ให้จิตใจของฉันคิดหาความเร้นลับของซิมชาติ แต่ก็ไม่ไปไกลจนถึง นายเถียร วิเชียร
แพทยาคม ตามตัวฉันเป็นแน่ ยังรู้สึกตัวตึง

ฉันถามแกตัวฉันว่า พระอาทิตย์ พระจันทร์ ดวงดาว ดิน น้ำ ลม ไฟ มนุษย์ สัตว์
พริกธาชาติไทยน้อย เหล่านี้ มีมาได้หย่างไรกัน ฉันไม่พูดทางศาสนาหรือทาง
นักปราชญ์ พิสูจน์หย่างนั้นหย่างนี้ เพราะฉันไม่มีความรู้พอ และเป็นการฟังกัน
ไม่เข้าใจได้เร็วด้วย ฉันยืนยันเพียงว่า สิ่งเหล่านี้ต้องมีผู้สร้างมา ใครเป็นคนสร้าง ฉัน
ไม่ทราบว่าใคร แต่ฉันว่าเทพเจ้าผู้ศักดิ์สิทธิ์เป็นผู้สร้างขึ้นมา และเมื่อสร้างแล้ว
ท่านก็คงต้องดูแลอยู่ มีฉะนั้น พระอาทิตย์ พระจันทร์ หากไม่หยุดตามที่ ๆ ตกลงกันไว้ก็ได้
เมื่อ 2485 ปีมาแล้วนั้น ท่านเชื่อไหมว่าคนในสมัยนั้นยังโง่มาก คงไม่เหมือนเรา
ฉลาดสมัยนี้ แต่ทำไมพระพุทธเจ้าของเราท่านจึงมีความเฉลียวฉลาดยิ่ง ฉลาด

ด่าจนจะหมดจากโลกนี้ ท่านเชื่อไหมว่าพระพุทธเจ้า ซึ่งท่านเป็นเทพเจ้าผู้ศักดิ์สิทธิ์ ดูแต่รักสาปวงมนต์และธัมมชาติอื่น ๆ ทุกอย่าง ท่านจะยอมให้ด่าจนจะของท่านถูกทำลายลงจนหมดสิ้นไป ต้องเป็นไปไม่ได้เลย ท่านต้องป้องกันรักษาดูของท่านเองอย่างแน่นนอน และคนไทยนับถือพระองค์ท่านยิ่งกว่าสิ่งใด ๆ คนไทยก็ต้องหุบในซ้ายพระเมตตาการุณา ซึ่งพระองค์จะต้องปกป้องรักษาสาวไว้เต็มทีด้วย เว้นแต่ใครทำลายด่าจน ทำลายชาติไทย นั้นแหละ พระพุทธเจ้าท่านคงประหารเสีย

เมื่อคราวที่ทุกพิภพ อันมีท่านวิกรมนครี ทำรงนำวาล์วัดดี ไปเฝ้าพระบรมสารีริกธาตุจากอินเดียมาสู่ประเทศไทย แล่องพระพุทธเจ้าด่าจนจะของโลก ฉันทเห็นสิ่งมหัศจรรย์เกิดขึ้นหลายประการ วันหนึ่ง เมื่อเสด็จเด็ดพระบรมสารีริกธาตุมายังคณะวิกรมนครี โดยขบวนรถม้าอย่างสมพระเกียรติเต็มที ในเวลานั้นที่วังสวนกุหลาบซึ่งเป็นที่ประชุมคณะวิกรมนครี อากาศแจ่มใส ไม่มีเค้าว่าจะมีพายุและฝนเลย เมื่อได้เสด็จพระบรมสารีริกธาตุเข้าสู่คณะวิกรมนครีเพื่อสักการะท่าน พอเปิดพระอุโบสถพระบรมสารีริกธาตุ ทันใดก็เกิดพายุพัดแรง จนประตูหน้าต่างดังถล่มถล่มไหว แล้วฝนก็ตกลงมาอย่างหนัก ด่าเข้าไปถึงที่นั่งประชุมคณะวิกรมนครี ฉันทว่าท่านวิกรมนครีทุกท่านตกตึงกันไปหมด ตีใจที่พระพุทธเจ้า เทพเจ้าผู้ศักดิ์สิทธิ์ได้ลงมาโปรดคุ้มครองรักษาสาไทย ทุกท่านก็ได้สักการะพระบรมสารีริกธาตุ เป็นการน้อมเคารพสักการะของคัมภีร์พระพุทธเจ้า ทำให้มั่นใจว่า ชาติไทยจะไม่มีเวลาดับสูญเลยเป็นอันขาด ต่อจากเหตุการณ์นั้นมาไม่กี่มากนัก ชาติไทยก็ได้ดินแดนบางส่วนที่เสียไปคืนมา และเป็นดินแดนที่ประชาชนนับถือพระพุทธเจ้าอย่างแรงกล้าอีกด้วย

อย่างนี้ชาวไทยเราจะกลัวอะไร เรามั่นพระพุทธเจ้า เราสละชีวิตเพื่อพระพุทธเจ้าทุกคนทุกเวลา เพื่อให้พระพุทธเจ้าขององค์เทพเจ้าผู้ศักดิ์สิทธิ์สถิตย์ยืนอยู่ในโลกนี้ เสนอพระพุทธเจ้าองค์คุ้มครองปกป้องรักษาสาไทยแน่นนอน ขอให้ชาวไทยทุก

ท่านจงช่วยกันระดมกำลังองค์พระพุทธรูปเจ้าใหญ่เต็มมือทุกทีพาราตริ ชาติไทยแห่งของ
พระพุทธรูปสำเนาและของตัวท่านเอง จะได้หย่อนเป็นสุขตลอดไป
เพราะมีสงครามน่ากลัวท้อม เป็นดังมหาภัยหน เมื่อน้ำท่วม 2460 ก็
เพราะมนต์เรารบราค่าพันกันมหาภัยปี พอน้ำท่วมได้ตั้งสงครามก็เลิก แต่น้ำท่วม
คราวก่อนนั้นน้อยกว่าปี นี้ฉันเห็นว่า เพราะคราวก่อนประเทศไทย แห่งพระพุทธร
ูปสำเนาของเทพเจ้าผู้ศักดิ์สิทธิ์มิได้ถูกสงครามโดยตรง และสงครามมิได้มาอยู่ใน
ประเทศไทย แห่งพระพุทธรูปสำเนาอย่างทุกวันนี้ ท่านจึงบันดาลให้น้ำท่วมแต่น้อย มา
คราวนี้ทั้งชาติไทย ทั้งพระพุทธรูปสำเนา ต้องถูกสงครามโดยตรงทีเดียว เทพเจ้าผู้
ศักดิ์สิทธิ์คือพระพุทธรูป ท่านจึงบันดาลให้น้ำท่วมมากมาย แต่ก็ไม่ทำให้ผลกว่า
ทำมาหากินของชาวไทยเดือดร้อนมากนัก เป็นการแสดงว่าพระพุทธรูปท่านได้เดิมา
คุ้มครองพระพุทธรูปสำเนาของพระองค์ และได้เดิมารักชาติไทย ชาติที่รักสำ
เนาของพระองค์ ชาติที่ยอมเสียสละทุกอย่างเพื่อความวัฒนาถาวรของสำเนา
ของพระองค์ ฉะนั้นพี่น้องชาวไทยที่รัก จงตั้งจิตอธิษฐานและน้อม การพลักการะ
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ขอให้พระพุทธรูปสำเนาสถิตสถาพรต่อไปจนกัลป์าวสาน
น้ำท่วมปี 2485 เป็นที่ที่เทพเจ้าผู้ศักดิ์สิทธิ์บันดาลให้ เพื่อเอกราชและ
อธิปไตยของชาวไทยไซ้ใหม่? และคนบันดาลเพื่อความวัฒนาถาวรแห่งพระพุทธรูปสำเนา
ไซ้ใหม่? ถ้าใช่ พี่น้องชาวไทยทุกท่านควบนุชาน้ำท่วมเฉพาะหน้าท่านไว้ เหมือน
หนึ่งเป็นมนต์พระพุทธรูปเจ้าซึ่งเสกมาเพื่อไซ้ชัยของเราในอนาคต หยาได้คิดเป็น
อย่างอื่นเลย

ฉันพูดมายาว ตามความนึกคิดของฉัน นึกในใจว่า คงจะมีผลตลอดไปได้มาก
มาย ถ้าบทพร้อง หวังว่าพี่น้องผู้ฟังทุกท่านคงประทานอภัยให้ฉันด้วย

ขอให้พระพุทธรูปต่างจงสถิตสถาพรชั่วกาลนาน และขอพระพุทธรูปเจ้าได้โปรด
ปกปักรักษาพี่น้องชาวไทยทุกท่าน พบแต่ธรรมพสุธาดีสวัสดิ์พิพัฒนามงคลสมบูรณ์พูนผล
ด้วยสิ่งอันพึงปรารถนาทุกทีความราบรื่นเถอน

งามคึกขัย

16 ตุลาคม 2485

เรื่องจรรยาของคนมีมากแห่ง ที่นางเล็งก็มาจรรยาคนกตคนบนถนน หน้าโรงตำหรวด
ตอบถามไปมาได้ความเป็นเรื่องกระซิบว่า เป็นข่าวราชการตำหรวดก็ได้

วันหนึ่งท่านผู้มฤตผู้หนึ่งได้ให้ฟังว่า ไตนี้เรอผ่านตุ้ยมาตำหรวดข้าง
ทำเนียบสามัคคีชัย เห็นตำหรวดนั้นบนราวตุ้ยมา เพราะหนานา ท่านผู้มฤตผู้หนึ่ง
จึงถามว่าเป็นอย่างไรท่าน? ตำหรวดตุ้ยมาตอบว่า นาท่วมจ้ำ พังไปคนละทาง ท่าน
ผู้มฤตผู้หนึ่งหายากซาบว่า ตำหรวดนั้นสับายดีหรือ? เพราะเป็นห้องจะเจ็บไข้ โดย
ต้องขึ้นไปนั่งบนราวตุ้ยมาตัวงอ แต่ตำหรวดตอบให้ตรงกับเหตุการณ์ เพราะเวลา
หนานาท่วม จิตใจก็ผ่นหยาแด่นา เลยรับตอบว่า นาท่วมจ้ำ ดูเถอะ นาท่วมจนใครๆ
ก็ผ่นถึง แม้ตำหรวดตุ้ยมาก็ใช้คำว่า นาท่วมแทนสับายดีด้วย

วันนั้น มีผู้มาเล่าให้ฟังว่า ต้องไปเป็นตุลาการตัดสินระหว่างเรอกับรถชนกัน
ในถนน รถหลักทางซ้ายถนนตามีระเบียบ ส่วนเรอหลักทางขวาตามีระเบียบ เลย
ย่นกันชน ท่านผู้มฤตผู้หนึ่งว่า คดีสินลำบาก เพราะได้หลักถูกต้องด้วยกันทั้งคู่ เลย
ตัดสินเขาว่า ใครไม่มีใบอนุญาตใช้ถนนเป็นผิด เรอไม่มีใบอนุญาตสำหรับถนน
มีใบอนุญาตสำหรับเดินในแม่น้ำลำคลอง เลยตัดสินให้เรอเป็นฝ่ายผิด ตามคำตัดสิน
นั้นเองก็ไม่เชื่อว่าอย่างไรจะถูกกตหมายแน่ แต่ฉันเห็นว่า ไม่ว่ารถหรือเรอ ถ้าเดิน
ในถนนต้องเดินและหลักทางซ้ายเสมอ มิฉะนั้นจะเกิดชนกันอย่างที่ได้อ่านมาข้างต้น

ฉันได้ข่าวว่ามีบางท่านกล่าวเรื่องของสามัคคีชัยชอบฟัง ดังร้อยหนพันหนก็
ไม่เบื่อ ฉันชอบคุยกับ ยกดัวเองหน่อย เลยทำให้หัวใจเขียนมากขึ้น เพราะ
ไปไหนไม่ได้ด้วย ที่แรกก็เขียนการเมือง แล้วมาการทำมาหากิน ที่สุดลงมา
เขียนเรื่องนาท่อมหลายหน มาบัดนี้เลยถึงเขียนข่าวชวนหัวพาทำหัวเราะได้บ้าง แทนที่
จะดูน่า หรือหนักอึ้งในบ้าน แม้มีขกพร่องดั่งเกินไปบ้าง ขอประทานอภัยด้วย

ก่อนจบขอเรียนให้ทราบว่า นาท่วมที่บอกมาของนักคนเข้าลงไปมากอย่าง
ใจหายไม่น่าเชื่อ แต่พอตอนสายขึ้นมาเท่าเดิมเสมอ ฉันคิดว่าท่านเป็นอย่างไรนอก

~~~~~
 ดึกเดือนเห็นจะไม่ดีแน่ แต่นายมั้นนายคงว่าน้ำลดแล้ว เมื่อตอนกลางวัน ฉันขอ
 เดือนนายมั้นนายคง ให้ดูระดับน้ำในบ้านท่านให้ดูๆ เพราะฉันเคยเข็ดมาแล้ว พอพูด
 ว่าลดไม่ทันขาดคำ ท่านก็ขึ้นมาอย่างเดิมอีก

ธวัชดี

ธำมศศิขัย

18 ตุลาคม 2485

“น้ำลดรางแก้วไปลุ่มท่าเลตถิผุด ไม่ใช่ตอผุดอย่างเดียว”

วันนั้น ตรงกับวันที่ 19 ตุลาคม บ้านฉันต่างของฉันยังไม่ท่วม ลดลงตั้งแต่เช้า
แม่ตอนกลางวันจะขึ้นบ้าง ก็ไม่เห็นจนท่วมพบบ้านฉันต่างของฉันตามเคยที่เป็นมาทุก
วัน ทำให้ดีใจอย่างยิ่ง เพราะฉันเข้าใจดีว่า ‘บ้านพี่น้องของเราอีกหลายแห่งคง
จะพ่นน้ำบ้างไม่มากนักน้อย ทำให้มีความสะดวกในการกินการหยาขึ้นบ้างตามสมควร
ฉันเห็น ฉันเข้าใจใจเสียใจเลย บ้านที่น้ำท่วมมันแฉะจะลำบากเสียอะไร เทียบได้กับตัว
หย่าง ที่มีคนถามฉันเสมอๆ ว่า ถ้าฉันอยู่ในเรือ มันเกิดอุบัติเหตุขึ้นมาพร้อมๆ
กัน คือเรือรว หนองข้าวฉีกเดือด พายุก็มา ฝนก็ตก ลูกก็ร้องดังนั้น ฉันจะทำอย่างไร
ฉันเคยตอบว่า แหม มันหามาพร้อมกันมากจึง เห็นจะตอบไม่ได้ ถ้าฉันจะให้ตอบ ก็
ต้องอดเรือไม่ให้จมก่อน ถ้าชีวิตของเราโดนเข้าหย่างนั้นหาหยู่เรือดำน้ำแล้ว ถ้า
จะเต็มที่ เตะระเบรพาเป็นเช่นนั้นไม่ ที่ถ้าคนที่ลัดก็เพราะเราลัดมาคนเดียวคนเดียว
กัน ลูกเรือ ไม่ร้อง อดทน ช่วยกันเต็มที่ถึงถึงความลำบาก ชีวิตของเราที่ปลอดภัย
มาจนถึงบัดนี้ ส่วนวันข้างหน้าก็ต้องคอยดูกันต่อไป ส่วนท่านที่น้ำท่วมบ้านคง
ไกลจากบ่พาทเจ้าของเรือรวดังกล่าวมานั้นได้พบเห็นหยู่มาก แต่ก็พอทำให้ปวดหัว
ได้มากพอใช้ ฉันซาบซึ้งและได้เห็นกับตาเองด้วย หลายบ้านไม่เป็นบ้านหยู่สำหรับคน
แต่เป็นคลังเก็บได้ เกลี้ย ทนจนหมอนมั่ง ตลอดจนบางแห่งเป็นเจ้าไก่เจ้าหมูไปในตัว
ทีเดียว จะหาที่เดินก็ไม่ มี ฉันเองเมื่อคืนนี้ เมื่อเย็นเต็มที่ และหยากแดดเห็นดินเสียเหลือ
เกิน เลยต้องไปหาที่แห้ง เดินจากสะพานผ่านฟ้าไปตามถนนข้างพเขาทอง ระหว่างเดิน
เล่น ฉันนึกว่าน้ำไม่ท่วมที่ใดเลย เพราะถนนแห้ง ไม่เห็นน้ำทำให้สลายไปได้วันหนึ่ง
ถ้าท่านผู้ใดเมื่อเย็นเต็มที่หาที่เดินไม่ได้ ฉันแนะนำให้ไปที่สะพานผ่านฟ้า แล้วเดินเลียบ
ถนนข้างพเขาทอง จะทำให้ท่านสบาย เวลาน้ำไม่ท่วมก็คงไม่นึกถึงหยากจะเดินดิน

พายุล้าง รั้งๆ ตัวไว้บ้างหย่าปล่อยให้ลอยไปตามกระแสน้ำ หย่าโกรธนั้น พังแล้วคิดให้ตี จะเห็นใจฉันว่าหวังดีหย่างญาติโดยแท้จริงทีเดียว

พูดถึงความเคยชิน ทำให้ฉันนึกว่า ถ้าคนเราไม่กินอาหาร จะเป็นหย่างไร คงตายแน่นอน หย่างหนึ่งร้ายไปถนัดการชินต่อการเห็นดินและเดินดินมากนัก เพราะชินต่อการกินอาหาร พอไม่ทำตามความเคยชินเลยตายเอาที่เดียว ตรงกันข้าม ถ้าเวลาดันรื้บาดออกกกดหมายทางสาธารณะสุข ให้ประชาชนกินหมูคนละ 1 ตัว ต่อ 1 วัน คิดหย่างดีดถูกคิดวางแผน พดเมืองมี 18 ล้านคน จะต้องกินหมูวันละ 18 ล้านตัว รื้บาดเก็บค่าใบอนุญาตค่าหมูตัวละ 1 บาท ท่านรัฐมนตรีคลังบริษัทยุทธกิจ จะได้เงินเข้าคลังวันละ 18 ล้านบาท รวยมากทีเดียว เดือนหนึ่ง เป็นเงิน 540 ล้านบาท กานะการคลังค้มาก ไม่ต้องเก็บภาษีอากรหย่งอื่น ก็บัตหีบตงคดองๆ ทุกๆ เดือน ไม่ใช่ทุกบักก็ได้ ประชาชนก็จะแข็งแรง เพราะกินหมูเป็นอาหารค้มาก ดุจันเพราะกินหมูจึงแบกกระสอบข้าวสารได้คนละ 1 กระสอบ ไทยไม่มีใครกินหมูเลยแบกข้าวสารไม่ได้คนละ 1 กระสอบ แต่เวลาดันเห็นทหานหน่วยโยธธิการและทหานเรือ แบกข้าวสารได้คนละ 1 กระสอบที่สถานต่อนเมือง เมื่อนันไปตู่ทางการกตาโหมแจกข้าวสารแก่พี่น้องชาวนาที่นั่น แต่ด้าคันหยู่ที่เราจะทำหย่างไรให้พี่น้องของเราทงหมดกินหมูวันละ 1 ตัวได้โดยทั่วถึง จนบ้ณณานันไม่มีทางใดจะดตอบได้ เพราะไม่มีความเคยชินกันมาตั้งแต่เด็ก และดงแต่มีชาติไทยเกิดมาในโตกนี้ ถ้าได้หัดกันมาจนเคยชินแล้ว ฉันคิดว่าทำได้ เราไม่ต้องกินอะไรเข้าก็เคยงหมู กินหมูคนละตัว งบประมาณชาตตงไปก็เร่งให้คนกินหมู ถ้าต้องการเพิ่มงบประมาณ ท่านรัฐมนตรีคลังก็ออกกกดหมายเพิ่มและกวดขันการกินหมูพอแล้ว ไม่ต้องไปตู่แ่งอื่น ที่ฉันว่าถ้าเคยชินแล้ว การกินหมูคนละตัวต่อวันเป็นด้าเหรีด ก็เพราะมีคนเขาเล่าว่า ถาคนเราตงแต่เด็กได้อุ้มลูกควายไว้ทุกวัน เมื่อเด็กโตขึ้น ควายโตขึ้นเป็นหนุ่ม คนนั้นก็อุมควายตัวนั้นได้ ฉันเชื่อว่าจึงแน่นอน เพราะ

เป็นการฝึกให้เขยขึ้น และค่อยๆ เป็นค่อยไปตามลำดับ จูแต่เราทุกวันนี้ หยุในเงื้อม
 ฟ้า ไม่ถึงเดือนยังมีคนชอบนำแก้วตามที่เล่ามาตอต้น ต้นหนุ่มสาวไม่ชอบให้หน้า
 แห่ง แต่อย่างไรก็ตามตัวฉันเองก็หนักใจอยู่มาก หากทางรัฐบาล ทางสาธารณสุข
 จะออกกตหมายให้ฉันกินหมูวันละตัว ฉันเห็นจะต้องเล่นอคัตคาม จะยอมให้ก็เพียง
 แนะนำให้ประชาชนใช้หมูเป็นอาหาร ประกอบอาหารให้มากขึ้นเท่านั้น ฉันยอม
 หย่างนี้ ก็เพราะเห็นพี่น้องของเราส่วนมากยังกินอาหารไม่ถูกต้อง ตามหลัก ของหมอ
 หยุมาก ตามบ้านนอกยังไม่ใคร่กินอาหารเนื้อหมู เนื้อวัวกันมาก จึงทำให้ร่างกายไม่
 สมบูรณ์ ดูเป็นโรคกันมาก ร่างกายอ่อนแอ ทั้งฉันเชื่อว่าเพราะขาดอาหาร
 เนื้อสัตว์ บางคนฉันซาบว่า กินข้าวต้มกับปลาเค็มวันยังค่ำก็ หยุฉันจะอ่อน
 และแข็งแรงได้อย่างไร ต้องให้กินหมูให้มากขึ้นแน่ จะได้สู้กับจีนแบบกระดอม
 ข้าวสารได้บ้าง เมื่อประชาชนกินหมูกันมาก จะได้เลี้ยงหมูกันมากขึ้น เป็นอาชีพ
 ลำคั้นของชาติต่อไป

เมื่อฉันพูดมาถึงเพียงนี้ ทำให้ฉันคิดรวบเรื่องการเลี้ยงหมูและการขายเนื้อหมู
 ขึ้นมา ถ้าใครทำได้ ฉันคิดว่าจะรวยแน่ โดยตั้งองค์การเลี้ยงหมูให้เป็นกอบเป็นกำ เป็น
 ดำเป็นต้น ให้มีหมูคั่งแค้น ๆ ตัว ฉันซาบว่าทางรัฐบาลกำลังจะทำตามนทไกด์
 อนุสาวรีย์หลักสี่ โดยหน่วยโยธาธิการทหารของพลตรีประจวบฯ จตุนี้ก ปลัดกระทรวง
 กตาทิม ซาบว่าซื้อที่ดินราว 5 พันไร่ จะเลี้ยงหมู เป็ดไก่ เป็นดำเป็นต้น นี้กว่า
 กตางปี 2486 เราจะเห็นฝูงหมู ฝูงเป็ด ฝูงไก่จำนวนแสนขึ้นบนเนินนอน เป็น
 การแสดงตัวอย่างให้พี่น้องอื่นเห็นว่า การทำอะไรเป็นกอบ เป็นกำ เป็นดำ เป็นต้น
 นั้น รวยแน่ๆ ช่วยชาติได้หย่างดีที่สุดในบัดนี้

คราวนี้ พูดถึงการขายหมู ก็จะได้ทำให้ดีทั่วถึงไปตามไปด้วย ค่อยหักกัน
 ไปคราวละเล็กน้อย ทุกคนก็ต้องกินหมูไปเอง แต่คงไม่หลงเคยถึงกินหมูคนละ
 ตัวต่อ 1 วัน หย่างที่ฉันฝันมาข้างคั่นก็แล้วกัน พูดถึงการขายเนื้อหมู ทำให้ฉันนึก

ถึงวิธีรวบในแง่การควบคุมความนึกคิดของฉันทนานแล้ว ถ้าฉันทจะขายข้าวสารให้
รวบจะอย่างไร? ฉันทเห็นมีหลักสำคัญที่ให้สดวกแก่ผู้ซื้อ สดวกอย่างไร?

1. ให้ส่งข้าวสารถึงบ้านผู้ซื้อตรงตามกำหนดเวลา
2. ให้จัดส่งข้าวสารตรงตามชนิดที่ผู้ซื้อต้องการ ไม่บดพัว
3. ให้จัดส่งข้าวสารตามน้ำหนักที่ผู้ซื้อต้องการ ไม่โกงน้ำหนัก
4. ให้ขายในราคาถูก ไม่เอากำไรมากแห่งเดียว แต่เอากำไรเป็นส่วนรวม
มากแห่ง

5. มีบัญชีคิดไปด้วยในเวลาดังข้าวสาร คิดเงินให้เสร็จเรียบร้อยด้วย

อย่างนี้ ฉันทคิดว่าทุกท่านคงมีความสดวก ใจเพื่อใจกันได้ด้วย ไม่ต้อง
คอยล่อลวงให้เสียเวลา ทุกคนต้องสดวกเหมือนกัน เมื่อมีพอคำสอนของความ
ต้องการเต็มบริบูรณ์เช่นนี้ ฉันทคิดว่าใคร ๆ ก็ต้องสั่งซื้อข้าวสารจากฉันทแน่นอน
ฉันทรวบ รวบเพราะทำการค้าข้าวสารให้เป็นล่ำเป็นสัน เป็นกอบเป็นกำ และรวบเพราะ
ข้าวสารอย่างเดียว ถ้ามีท่านผู้ใดทำได้หย่างนี้ และมีหลักถ่านมาแสดงให้ฉันทพอใจ
ฉันทจะให้รางวัล 2000 บาททันที เพราะฉันทอยากช่วยท่านรักษามันตรี ก. มให้สดรวบ
อธิปไตยการค้าภายใน ที่ท่านพยายามปลดปล่อย ให้มีร้านไทย คนไทยทำการ
ค้าขึ้นให้มาก สัมกับภาวะการเสื่อมถอยของบ้านเมืองเวลานี้ คงจำได้ ท่านถึงคงร้าน
ชำเรือดอยให้พอคำแม่คำรับของชำไปขายแล้ว ฉันทต้องขอบคุณท่านหย่างยิ่ง พวก
เรา-ชาวไทย-น่าจะร่วมแรงช่วยกัน เดินตามท่านรักษามันตรี มให้สดรวบให้ล่ำเหรี๊ตโดย
เร็วเกิด ชาติจะขอบคุณแก่ท่านผู้มเกียรติทำเช่นนี้ทุกท่านแน่นอน

การขายข้าวสารจนรวบของฉันท เป็นตัวอย่างอันหนึ่งเท่านั้น ถ้าท่านจะ
ขายอะไรอีกถ้าเหรี๊ตรวบทั้งหมด มีหลักเพิ่มเติมอีกเล็กน้อยก็คือ ก่อนจะขายอะไร
ต้องวางแผนงานเสียก่อน ถ้าสั่งตั้งตามกรมการค้าภายในได้ ฉันทเชื่อว่าท่านคงบอกให้
ทุกสิ่งทุกอย่าง ฉันทรู้ว่าท่านใจดีมาก เมื่อจะเริ่มงานต้องหาผู้ซื้อก่อน ได้เป็น

เจ้าจำนำแปดนี้ ถ้าท่านได้ทำการโคสนาให้ดี ท่านต้องล่าเหรี็ด ท่านเชื่อไหมว่า คนไทย 18 ล้านของเรายังกินยังใช้ของไม้ทั่วถึง เข้าที่คนไทยทุกคนจะเป็น ที่เป็น เช่นนี้เพราะพ่อค้าของเราขาดการโคสนาที่ดีทั่วถึงอย่างหนึ่ง และไม่มีความสะดวก เพียงพอในการจะซื้อออกประการหนึ่ง ถ้าเราโคสนาดีทั่วถึง และให้ความสะดวกตาม หลักของฉันทช้างต้น ฉันทคิดว่าทำอะไรเพียงในวงคนไทยเท่านั้นรวยแน่นอน

เวลานั้นฉันทว่าแบ่งมันล่าปะหลังทำจากโรงงาน 4-5 โรง มีผู้แจ้งแก่ฉันท ว่าต้นตาด เพราะขายไปนอกไม่ได้ จำต้องปิดโรงงานเพื่อลดปริมาณแบ่งมันลง บ้าง ฉันทเห็นว่าไม่จริง เพราะอีก 90% ของคนไทยไม่เคยเห็นแบ่งมันและไม่เคย กิน เพราะไม่มีขายทั่วไป หาซื้อไม่ได้ ขาดความสะดวกความหลักของฉันทช้างต้น

ถ้าโรงงานแบ่งมันทำให้ดี มันจุ๊บห้อยให้เหมาะแก่การซื้อขาย ทำการโคสนา ให้ทุกคนกินแบ่งวันละ 1 กิโลกรัมทุกคน หย่างจะให้กินหมววันละตัว แล้วส่งถึง บ้านประชาชนให้ต้องตามหลักให้ความสะดวกแก่ผู้ซื้อของฉันทแล้ว ฉันทคิดแน่ว่าต้อง รวยเพราะแบ่งมันล่าปะหลัง และชาวนา ชาวไร่ ชาวสวนก็จะมีอาชีพปลูกมันล่าปะหลัง ขายกันทั่วไป เป็นสินค้าดีของชาติไปก็ได้ ที่เหลือจะส่งไปให้คนต่างชาตินั้นก็ได้ ดู ชีทันทรัก ชาติไทยจะรวยเพราะมันล่าปะหลังสินค้าง่าย ๆ ก็ได้

ตามหลักของฉันท ฉันทเห็นจะผันเปลี่ยนมหาเศกถิ์ผุดทุกวันก็ได้ ท่านจะทำอะไร ?

สมมติท่านจะรวยเพราะปลาสลิด (ปลาใบไม้)

ท่านก็เริ่มไปซื้อที่ดินให้พอควน หรือจับจองเขาก็ได้ แล้วขุดบ่อลึก 500 บ่อๆ หนึ่งเฉลี่ยปลา 1000 ตัว 500 บ่อท่านจะเฉลี่ยปลาได้ 500,000 ตัว พอ สิ้นปีปลาดกถูกอีกบ่อละ 1000 ตัว ปลายปีท่านจะมีปลาสลิด 1,000,000 ตัว การ เฉลี่ยปลาก็ปลุกผักบึงไว้ในบ่อ ให้รำคัมกับผักบึงตามสมควร ไม่แพงอะไรเลย ถ้าท่านวัดบ่อทำเต็ม ท่านขายตัวละ 5 สตางค์ ปีหนึ่งท่านจะได้เงิน 5,000,000 สตางค์ หรือ 5 หมื่นบาท ที่ฉันทพูดนี้ ไม่ใช่คิดดูลูกคิดรางแก้วหรือฝั้น แต่เป็นหลักทำงานเป็น

“ข้าวเกิดเพราะน้ำท่วม”

ฉันขอเสนอข่าวตามที่ข่าวมา จะมีจริงเพียงใด ฉันไม่รับรอง และถามผู้ฟัง
ร้องยังโรงศาลถานหมื่นประมาณ หย่างชาวหนึ่งสือพิมพ์เคยถูกมาแล้ว ฉันต้อง
ยอมรับโดยขึ้นใจ เรื่องตเขียนของฉันเป็นไปไม่ได้เสียแล้ว จงกว่าน้ำจะแห้งหมด

ฉันข่าวว่า เมื่อคนหมกการกล่าวถึงเรื่องงูทกตกไทยคู่ฟ้า พดตวัประจันต์จันก
กับคุณหญิง ได้มาเยี่ยมนายกรัถมนตรีเต้าในวงสนทนาว่า แหม ที่บ้านฉันงูเข้าไปอยู่
ที่ห้องรับแขก 4-5 ตัว จะไล่หรือดักให้ตายก็ได้ เพราะน้ำมาก พอไล่หรือจะ
ดักก็นำหายไป ดักก็อยู่ในบ้านนั้นเอง ไม่รู้จะทำอย่างไร เกรงจะกัดเข้ากัดจนหนึ่ง
ฉันเห็นเป็นข่าวมีประโยชน์ เพราะหลายบ้านคงเป็นเช่นนี้ ฉะนั้นควรมีบัตรระวัง
แต่เขาวางมีพิษที่กัดตายค่าน้ำไม่ได้นาน ต้องคอยน้ำเป็นส่วนใหญ่ จะจริงเพียงไรฉัน
ยังไม่ได้ถามแพทย์ที่สถานเสาวภา เพราะไปเวลานี้ไม่สะดวก แต่ก็น่าจะจริง เพราะ
ถ้าพิษชนิดกัดตายค่าน้ำได้นานๆแล้ว มันคงค่าน้ำมากที่เรา เป็นอันตรายแก่มนุษย์
มากทีเดียว เวลานี้ไม่มีใครโดยินวางตามากดึกๆ ที่ยงมีฝนกำลังของเจ้าหน้าที
โดยยังลงเล่นน้ำอยู่มากแห่ง แต่จริงเข้ามาในถ่าน้ำถ้ากลองนั้น ถ้าจะมีแน่เสียแล้ว
เขาวางบงบรเพ็ด ที่เพาะพันธุ์ปลาของกรมการประมง ปกติมีจระเข้ จนเป็นทมิชขอ
เลี้ยงว่าจระเข้มีมาก คงเห็นข้อถ่าน้ำปากน้ำโพเล็กน้อย เมื่อน้ำท่วมบงบรเพ็ด
เร็วๆนี้ ขาวว่าท่วมบงทั้งหมด เมื่อน้ำถึงตลงจระเข้หายไปมาก ฉันเห็นว่า ต้องถึง
ตามน้ำมาทางใต้ เวลานี้ถึงไหนแล้วไม่ทราบ เมื่อวานนี้ พดเรือโท สิ้นธุ้ กมดนาวัน
ก็เต้าเรื่องจระเข้ให้ฟังว่า นายแพทย์มขอเลี้ยงในการผ่าตัดเดินผู้หนึ่ง ชื่อประจักษ์ รับ
ราชการที่สัรวราชพยาบาล ท่านผู้เป็นแพทย์ชอบคบปลาในแม่น้ำบริเวณหน้าโรง

พยาบาลศิริราชเสมอ แต่ได้ปลุกน้อยเต็มที่ มีหนึ่งขาดได้ 2-3 ตัวเท่านั้น ถ้าให้ท่านรัฐมนตรีรักษาสัตว์บ้าง เมื่อ 2-3 วันหนึ่งคงปลุกหาย เห็นจริง 2 ตัวนั้น แลวนั้น ตัวหนึ่งโค ขึ้นห่างจากสัตว์มาก ส่วนตัวเล็กกว่าเข้าไปหาพันธุร์แพทย์ประจำตัว คือไปจะเป็นอย่างไรฉันไม่มีเวลาสอบถาม ยิ่งไปอีกวันหนึ่ง เมื่อฉัน มีผู้มาเล่าว่า จรเข็ชต์วัดสามปลื้มมาก เกรงจะหนีไปได้ เลยขึ้นไปไว้ที่อื่น ที่ใดไม่ทราบ บอกว่า แต่สุดท้ายหนีไปหมด บอกว่าหายตัวเสียด้วย ฉันก็ไม่ทราบแน่ แต่จึงหุ้กับผู้เล่า สุดท้ายเขาว่า จรเข็ชต์ส่วนสรวณมัย ได้ย้ายมาไว้ที่เขาดิน บัดนี้หนีไปได้ จะไปทางหน้าพระที่นั่งอนันตหรือที่ใดไม่ทราบ และยังมียอดมากมาย ซาบว่าทางกะบักยังจรเข็ชต์ข้างบ้านรัฐมนตรีมาหาหิระคดี แถวคลองเตยก็มี สรวณความแล้วพวกเรารอวังไว้หน่อย หย่าตงเดี๋ยวเห็นจะดีแน่ เพื่อไม่ประมาท

ท่านรัฐมนตรีคง อภัยวงศ์ เวลานี้เจ้าเปราะทองแดงและอ่อนเพี้ย ซาบว่า เจ้า 8 วัน ฉันสงสัยว่าท่านจะลงเดื่อน้ำแล้วเข้าปาก เลยเป็นโรคท้องเดิน หย่าที่นายแพทย์ตำรวจจะดูแน่ๆ เพราะฉันซาบว่า ท่านรัฐมนตรีชอบเดื่อน้ำ ดำนามากทีเดียว คราวหนึ่งเร็วๆ นี้ ฉันได้มีเกียรติเดินทางไปหิวหินกับท่าน และนึกกันว่า จะพัก จะกิน จะเล่นด้วยกัน แต่พอถึงหิวหินฉันไม่ได้เห็นหน้าท่านเลย พอเวลาถึงเช้าออกจากคัน ถามว่าไปไหนมา ท่านตอบว่า ไปเดื่อน้ำกับเด็กๆมา หย่าทุกวัน ฉะนั้นการเดื่อน้ำไม่ดีแน่ แต่ท่านรัฐมนตรีจะเจ้าเปราะเดื่อน้ำหรืออย่างไร ไม่ทราบ เวลานี้ฉันเห็นใครท้องเสีย ฉันก็ต้องนึกว่าเดื่อน้ำ และคอยเตือนกันไว้ก่อน เวลาท้องเสียเช่นนี้ เขาว่ากินบรณต์บางที่หายได้จริง ๆ

เพราะหิดของฉันทน์ ฉันพบท่านรัฐมนตรีมาประชุมที่ตึกไทยคู่ฟ้าอีก ดังเกิดอาการมาของท่านรัฐมนตรีปวดกษณมาก เร็วด้วย เพราะมเร็วชุน มีคนพาเข้าาณคชุน ที่น่าสังเกตคือ ท่านรัฐมนตรีมหาชาติไทยยกเกาชนวมตัวโตส์ฟ้าอ่อน ๆ วาง

“รำพึงถึงเสถกิจของเราครั้งที่ 1”

วันที่ 26 ตุลาคม เทียงวัน วิทยาลัยขยายเวลามาเปิดอีกเวลาหนึ่ง ฉันตั้งใจ
มาก เพราะเวลานี้พวกเราไปไหนไม่มีใครได้ นั่งฟังเทศน์ ๆ และได้ความรู้ตามไป
ด้วย ฉันผู้เป็นประชาชนคนไทยคนหนึ่ง จึงขอแสดงขอขอบคุณท่านเจ้าหน้าที่วิทยาลัย
ที่กล้าห่มใจดีต่อประชาชน ทนตรากตรำผ่านไปทำหน้าที่ของท่าน เพื่อคนอื่นได้
สุขใจ ถึงแม้ท่านเจ้าหน้าที่จะเหน็ดเหนื่อยเพียงใด เมื่อท่านทำประโยชน์แก่ชนหมู่
มากเช่นนั้น กุศลกรรมก็จะสนองตอบท่าน ไม่ทันตาเห็นก็สุขใจ และผลดีอัน
คงจะลอยมาสู่ท่านในวันข้างหน้าแน่นอน

เวลาเที่ยงวัน จนถึงบ่าย 1 โมง ท่านข้าราชการคงพักผ่อน และไปรวมกันกิน
ข้าวกลางวัน ประชาชนก็คงจะหยุดพัก ตามวิถีชีวิตที่เราได้วางไว้ และ
คงจะได้กินข้าวกลางวันด้วยเหมือนกัน เป็นการเพิ่มพูนนามัยของพวกเขา ฉันจึง
เข้าใจในความดำริของกรมโคธนาการดีว่า การเปิดสถานวิทยะเวลากลางวัน ก็เพื่อ
ตั้งเสียเป็นมิตรดีต่อประชาชนโดยแท้ คงคงเป็นการเข้าใจว่าต่อไปนี้ ชาวเรากินข้าว
กลางวันพร้อมกับกินการขึ้นใจจากวิทยะของเราไปพร้อมกันด้วย

พูดถึงเรื่องกิน ฉันเคยคิดมากไปหน่อย ฉันถามแก่ตัวฉันว่า คนเรา
กินทำไม? ที่จริงเป็นคำถามสามัญเสียเหลือเกิน เพราะใครก็ขาดตัวว่าไม่กินก็ตาย
ยวชนพูดได้ก็คงตอบได้ แต่ฉันเองเกิดสงสัยขึ้นมาในแง่ทางเสถกิจ ฉันกิน กิน
ทุกวัน กินหลายหน ตลอดวันฉันบ้าง หย่างพี่น้องชาวนาของเราที่หนานาบางคน
ก่อนรับประทานแจกข้าว แจกกับข้าว ท่านเหล่านั้นบางที่ไม่ได้กิน หรือบางที่บางคน
กินข้าวต้มวันละมื้อก็ ฉันเคยเข้าใจดีว่าพี่น้องชาวนาที่หิวในถานะกินเช่นนั้น ไม่มี
แรงแน่ ซึ่งได้แก่ตัวฉัน จดอาหารเพราะเมื่อเสียเวลาที่ออกไปนั่งกินเสมอ ๆ พอ

ฉันคงบ้าง ใจคอไม่ดี ไม่มีแรง ชักจะเป็นลมตามมามีวัย ทำให้เข้าใจว่าตัวไม่กิน
อาหารเพียงพอ ไม่ว่าใคร ๆ ทุกคน เป็นไม่มีแรงทำงานอะไรเลย แม้จะนอน
ก็ไม่มีแรงจะนอน นอนเท่าไรก็ไม่หลับ จึงล้มควนแล้ว ที่ว่าไม่กินก็ตายแต่กิน
ก็เพื่อกำลัง มีแรง ไปทำงานของตน เพื่อหารายได้หรืออาหารมากิน กินเพื่อไม่ตาย
จนเวียนกันไปมาเหมือนน้ำท่วมทุกวันนี้ ลดลง แล้วขึ้นมามาก แล้วก็ลดลง ซึ่งทุก
ท่านไม่ชอบ นำเวียนหัว ฉันเลยเข้าใจต่อไปว่า จุดประสงค์ของรัฐบาลท่าน ทพรี
ให้ชาวเราทำงาน บางทีพูดเน้นหนัก ๆ เสียด้วยว่า ทำ ตัวเดียว ก็เพื่อให้เราทำงาน
เพื่อหารายได้ หรืออาหารมากินเป็นข้อแรก เพื่อไม่ให้เราอดการกิน ถัดจะ
ตายนั่นเอง ถ้าเรามีกินเราก็ไม่อดตาย เราก็มีแรงทำงานของเราต่อไป

เมื่อเราทำงาน เราก็ได้เงินขึ้นบัตรมาเป็นสิ่งช่วยแรงของเรา หรือได้ถั่ว
ได้ข้าว ได้อาหารอื่น ๆ ตามแต่เราจะลงแรงทำได้มาเป็นสมบัติของเรา กินเองก็ได้
หรือขายเอาเงินมาก็ได้ ตามชอบใจ สุดแต่จะเลือกหย่างใด ท่านเป็นข้าราชการ
ก็ได้แต่เงินเป็นค่าแรงของท่าน แล้วก็นำไปแลกของตามใจ ตามวันขึ้นสมัยใหม่
ของเรา

ฉันไม่มีความรู้ทางเลขหรือทางการคิดเพียงพอ แต่ก็หายากพูดเพราะเวลา
นั้นฉันพบแต่สิ่งสงสัยไปหมด แต่ไม่ใช่เพราะสติไม่ดี เพื่อฉันฉันคงเรือไปราว
5 ทม พอลงจากบ้าน ฉันเห็นรถยนต์จอดหยุดที่บันได ฉันเห็นให้เมียฉันขึ้นรถ
แต่ก่อนเมียฉันนั่งทนทน แต่เมื่อฉันนั่งลงมองดูฉันแล้วหัวเราะ และก็ไม่มีขึ้นรถ
บอกว่าฉันคงจะได้จมน้ำตาย ทำให้ฉันนึกได้ว่า เวลานั้นที่ฉันไม่ฉันนั่ง
รถก็ไม่มีประโยชน์อะไรเลย เหมือนกับฉันคิดก่อนเห็นไว้ฉันเอง เมื่อขึ้นรถไม่ได้ก็เลย
ลงเรือพายไปตามถนนราชดำเนิน พอจะข้ามถนนตรงมุมกระทรวงสักง่า เพื่อลงสู่
น้ำลึกของคลองผดุงเรือดัดแห่งอีก ข้ามถนนไม่ได้ ต้องขึ้นเดินที่สะพานมัทวาน เพราะ

น้ำไม่ท่วม ที่สุดก็พบเรือ ไม่มีประโยชน์อีกเมื่อไม่มีน้ำล้นพอ . ตกตงไปไหนไม่ได้
ไปรอก็ไม่ได้ ไปเรือก็เกยแห้ง ฉันทะเลยกกลับบ้าน ผ่านพระบรมรูป เห็นพี่น้องของเรา
ลอยเรือเด่นเพลงได้แจ้งจันทเพนแพไทย น้ำล้นทุก ฉันทักคิดเหมือนกัน ถ้าทุกคนเป็น
ทุขหย่างชาวหน้าน้ำท่วมไปทุกหนทุกแห่ง เมืองไทยคงจะเป็นเมืองเจ้าเมืองได้ไปหมด
หย่างเมืองเสี่ยอริบไคยและเอกราชเป็นแน่นอน ตามที่ฉันเดาฉันทำให้ฉันทักคิดน้อย
เพราะทั้งเรือทั้งรถไม่มีประโยชน์สำหรับฉันเลย ที่สุดสุดท้ายไม่ได้ยังพาฉันเดินได้เป็น
นาน และเป็นการออกแรงตงทุนช้ออนามัยได้ด้วย ฉันเห็นแน่ว่าเวลานี้อะไรไม่ดีเท่าตัว
ของเรา ฟังใครไม่ได้ รถก็ฟังไม่ได้ เรือก็ฟังไม่ได้ ฉะนั้น คนชนรถเมื่อน้ำแห้งแล้ว
ก็ไม่ควนถูกลูกคนเดินที่ใช้เท้าของเขา เพราะเมื่อเหตุการณ์และธรรมชาติบังคับเราแล้ว
ก็ตงไปสู่ฐานะอันเดียวกัน เดินกอดคอกันนั่นเอง ฉันทขอผ่ารศอนั้นไป พอฉัน
กลับถึงบ้านควักกะเป่าพบเงิน ซึ่งแต่ก่อนฉันไม่เคยพบ มาบังเอิญฉัน พบบังเอิญคิดจะ
ให้รางวัลคนพายเรือที่ตงแรงพายให้ฉัน แม้จะไปเกยแห้งก็ดี แต่พอฉันนึกว่าเงินที่
จะให้รางวัลไปนี้ จะใช้ได้หรือไม่ เพราะถูกมาแล้ว เรือก็ใช้ไม่ได้ รถก็ใช้
ไม่ได้ เกรงเงินจะใช้ไม่ได้ฉันมาบัง. เลยยังไม่ได้ให้รางวัลไป ในคืนนี้หย่าง
เคย ฉันทนั่งมองชนบัตรทุกราบตี แต่ก่อนเราพูดกันจนติดปากว่า เงินเป็นแก้ว
สารพัดนึก แต่เดี๋ยวนี้ถ้ามีเงินจะนึกเอารถยนต์ก็ไม่ซื้อ จะนึกเอาน้ำตาน เอาสบู่
ก็ต้องไปเข้าแถว มีบัตรปันส่วน บางทีซื้อไม่ได้ก็มี ตกตงฉันเลยเข้าใจฉันใหม่ตามน้ำ
ท่วมว่า เวลานี้เงินเป็นทั้งแก้วสารพัดนึกเสียแล้ว ไม่เต็มจำนวนได้เพียงครึ่งเดียว
ยังดีกว่าเป็นแก้วที่อะไรไม่ได้สารพัดหย่างไป แต่ฉันก็ยังนึก ๆ ดูว่า ถ้าเราไม่แก้ไข
การเสถกิจของเราใหม่แล้ว ฉันทคิดว่าถ้าสงครามนานไปเงินก็คงเป็นหย่างรถยนต์
หย่างเรือที่ฉันเห็นเป็นก้อนดินก้อนหิน เพราะใช้อะไรก็ได้ล้นหย่าง ฉันทพูดมานับว่า
เสียร้ายแรง เพราะถ้าพวกเรานึกว่า เงินไม่มีประโยชน์ในขณะนี้ เลยไม่รับชนบัตร

ของลุงเจ้า ชาคิดล้มจมแน่นอน ฉันพูดเอาไว้เพียงที่ฉันนึกอย่างไรก็หายากเล่าสู่กันฟังพอสบาย ๆ ใจ เวลาพักผ่อนชั่วกลางวันเท่านั้น ยังไม่ถึงเงินเป็นเสดส์กะดาด

ถ้าฉันมีเงินรายได้ 80 บาท เพราะรับราชการเป็นปลัดอำเภอ พอรับเงินเดือนแล้ว ฉันซื้อข้าวสารไม่ได้ ฉันซื้อไข่ไม่ได้ ฉันซื้อถั่วเขียวไม่ได้ ฉันซื้อส้มไม้ขีดไฟ น้ำมันไม่ได้ ซื้อผ้าห่มนอนไม่ได้ ซื้อรองเท้าไม่ได้ เวลาเจ็บซื้อยากินไม่ได้ เพราะไม่มีของขาย หรือไม่มีคนขายของเหล่านี้ ท่านนึกไหมว่า เงินเดือน 80 บาทของฉันเป็นแกว้ออะไรกัน ฉันคิดเป็นเสดส์กะดาดเท่านั้นเอง จึงหยุด การเงินของชาติดี มีทุนสำรองเป็นทองคำหลายล้านล้านทั้งในประเทศและนอกประเทศ มีเงินเยนมากมายในญี่ปุ่น ชนบทที่ออกมาแต่ละฉบับท่านชาวต่างประเทศต้องมีทรัพย์สิน เช่นทองคำ เงิน เวลานั้นเพิ่มเงินเยนที่เราขายของให้ญี่ปุ่นด้วย เหล่านี้เก็บไว้เป็นประกัน เช่นมีทองคำ 1 บาท ก็พิมพ์ธนบัตรออกใช้ได้ 80 บาทเป็นต้น แต่ทั้งทองคำ ทั้งธนบัตรจะมีประโยชน์อะไรถ้าไม่มีที่ขายข้าวสารกรอกหม้อของเรา ดังนั้นปลัดอำเภอที่ฉันคิดจนเป็นควายอย่างข้างบนนั้น เช่นเดียวกับรถยนต์ของฉันต้องมาจอดเปิดอยู่ที่ เกาะกะ ถ่าน้ำไม่ลดเป็นปรกติในต้นเดือนพฤษภาคมนี้ ฉันจะเผารถยนต์ของฉันดีกว่า เลิกใช้ ไม่ต้องไปไหนกัน หยุดในบ้านอย่างราชันแห่งผิงตังกว้า แต่คงเป็นไปได้ เพราะเร็ว ๆ นี้ตามถนนจะแห้งแล้ว สงครามอย่างหนึ่ง นำท่วมอย่างหนึ่ง ทำให้กิจการน้อยใหญ่ ทำให้ทั้งคนทั้งสัตว์ไม่หยุดตามที่ของตนเอง คนเคยนอนกับบ้าน กลับไปนอนตามทางรถไฟ งูเคยหยุดอยู่ตามป่าตามห้วย กลับเข้าไปหยุดในบ้านคนในคู้หนึ่งลื้อ จระเข้เคยหยุดตามฝั่งตามลำน้ำดำคดอง กลับไปขึ้นในบ้านคนโน้นคนนี้ จระเข้เคยเล่าว่าไม่มีต้น แต่ฉันซาบว่าบางคนค้าขาย นึกว่าจระเข้แต่พอเปิดปากก็กลับมมต้น จระเข้พวกนี้เคยมีผู้คงขอใหม่เห็นจะตามนามานุกรมฉบับใหม่

ว่าเป็นตัวเงินตัวทอง แทนเรียกตะกวดเรียกเสียอย่างก่อนหน้าท่วม พุดถึงตัวเงินคือ ตะกวด ตัวทองเสียแล้ว ทำให้มันถึงมันลึกลับไม่เป็นทองคำจริง พอสงครามเกิด ชาติโน้นไปอยู่ในประเทศนี้ ชาตินี้ไปอยู่ในประเทศโน้น คู่สู้รบกันไปหมด นี่แหละ โลกเรา เมื่อมีสงครามมันน่าทรมานยิ่งหย่างเราว่าเหมือนยุคกัน แต่ชาติไทยเรานี้ ดี เพราะมีเทพเจ้าองค์พระดัมมาสัมพุทธเจ้าท่านคุ้มครองกันด้วยพรภัยจะมาเบียดเบียน ชาติไทยเราไว้หย่างดีที่สุด

ท่านจำได้ไหมว่า ฉันได้พุดถึงมีเงินซื้ออะไรไม่ได้ ถ้าเป็นหย่างนี้ไปนาน เงินทองก็ต้องนอนอยู่กับเรามากทุกวัน ทางคลังเขาเรียกกันว่าเงินเฟ้อ หรืออินเฟลชั่น ถูกผิดหย่างไรจริง ๆ ต้องถามท่านผู้ชำนาญการคลัง การเงินอีกครั้ง จะได้ยืนยันกันได้ เป็นของประตบใจให้พวกเราคิดแก้ไขทุกคน ไม่ใช่รักบาทเท่านั้น ทำไมจึงเป็นเงินเฟ้อ ก็เพราะเรามี เงินมั่งทอง มีเพชรนิลจินดา เขาไปแลกของกินของใช้ไม่ได้ เพราะไม่มี

ทำไมไม่มีเด่า ก็เพราะเราไม่ทำยาควินินของเราเอง เราไม่รู้จะไปเอา ยาควินินที่ไหนมาขายกัน เราไม่ล้างรถยนต์ของเราเอง เราไม่รู้มีรถยนต์ขาย เราไม่ทำไปแคสเซียมคลอเรต สำหรับทำหัวไม้ขีดไฟ เราไม่รู้จะไปเอาไม้ขีดไฟ ที่ไหนมาใช้กัน ทำไมไม่ซื้อมาจากนอก ตอบว่า เพราะไม่มีใครขายให้ ทำไมไม่มีคนขาย เพราะไม่มีคนทำขายเพราะสงคราม เขาทำแต่อาวุธรบกัน ที่หยากขายก็ไม่รู้จะชนมาหย่างไร เพราะเขาชอบยิงเรือค้าขายกันให้จมเล่น เพื่อตัดเสถกิจให้ ฝ่ายข้าศึกอดกินตายและอดใช้เป็นม้าตายอีกด้วย ก็จะแก้หย่างไรเด่า เงินทองของเราจึงเป็นแก้วสารพัดนึกตลอดไปหย่างแต่ก่อนนั้น จนฟ้าดินสลาย ฉันเห็นหย่างเดียว ทุกคนกินหมูวันละ 1 ตัว กินวุ้นเส้นวันละ 1 กิโลกรัม กินถั่วงอกกันมาก ๆ กินไข่ กินปลา และส่วหมวก ส่วรองเท้า ส่วเสื้อนอกกันให้ทั่วถึง 18 ล้านคน

และโดยเราทำของเราเองซึ่งทำได้แน่นอน แรงงานที่เราทำทุกวันนี้ก็เป็นของเราด้วย
ฉันพูดไว้เพียงเท่านี้ เพราะมีคนร้องบอกกันว่า น้ำขึ้นน้ำอีกแล้ว จะต้องไปดูน้ำ
ให้รู้ว่ลดหรือขึ้นกันแน่

ในสุดท้าย เวลานั้น หน้าหนาวมาแล้ว พืชทั้งหลายควรจะงอกปอดร่างกายให้
อบอุ่นไว้เสมอ จะได้ไม่เป็นไข้ จะได้มีแรงทำงานของเราสู่สงคราม สู้ต่อไป ตั้งแต่
หน้าท่อมบ้านใคร ๆ มีมัจฉาเข้าบ้าน แต่ที่บ้านฉันนั้นนกกระเจอกมาทำรัง จนเขาหย้า
เขาไปไม่มาซ่อนไว้แยะ จะได้ก็ยังไม่มีเวลา เคยปล่อยให้หายไปก่อน เพราะเขาว่า
นกกระเจอกินได้ดี เปื่อยบำรุงกำลังด้วย ถ้าน้ำมากต่อไปและซ่ออะไรไม่ได้
จะได้เป็นอาหารต่อไป ฉันพูดมาออกจะเลอะเทอะไปบ้าง หวังว่าถ้าบกพร่องคง
ประทานอภัย ฉันพูดมากบ่อย ๆ มีคนมาเตือนว่า ระวังจะได้ฉายาว่านักวิทยุ
เสียงทองขึ้นมา พอบอกว่าของสามัคคีชัย กับวิทยุทุกเครื่องทุกบ้าน หย่าไรก็ดี
ถ้าถึงขั้นนั้นแล้ว หวังในความกรุณาของเจ้าหน้าที่วิทยุ จะได้สักระยะให้ฉันขานบ้างจะ
เป็นพระคุณ

ขอให้ทุกท่านพักกลางวัน ให้สุขภาพสบายใจทั่วกัน

สวัสดี

สามัคคีชัย

26 ตุลาคม 2485

“เรื่องประดับไฉยามว่าง”

วันหนึ่งตรงกับวันที่ 28 ตุลาคม ฉันตื่นแต่เช้ามาตามเคย ดูนาฬิกาในบ้านของฉัน เห็นระดับน้ำที่บ้ายบอกระดับน้ำ ตรงกับเลข 40 เซนติเมตร ลดลงไปมาก ถ้านับจากยอดระดับน้ำสูงสุดวันที่ 12 เดือนที่แล้ว รวมลดลง 55 เซนติเมตร ถนนที่ลาดชันย่ำแย่ มีรถเดินได้ลำบากพอควร ที่ไม่สะดวกก็เพราะมีตะไคร่น้ำและเป็นหลุมเป็นบ่อ ทำให้ดินและรถต้องตกหลุม ท่านที่ใช้ถนนควรรมัดระวังให้ดี จะหกหล่นและจะตกหลุม ทำให้เป็นอันตรายได้ รถวิ่งเร็วอาจเสียทางได้ โดยล้อจะบดแฉวงไปมา ถ้าเดินเร็วรถจะคว่ำได้ง่ายนัก

เมื่อฉันตื่นนอนเห็นรถสามล้อขึ้นทุกของมาเต็มรั้วมีคนนั่งมา 1 คน ได้ขึ้นมาตามถนนหน้าบ้าน ตกหล่น เช่นเท่าใดก็ไม่ไหว ที่สุดคนนั่งโดยสามล้อต้องลงช่วยกันเป็น 2 แรง รถเลยไปได้ตามเดิม ไปได้เพราะร่วมแรงกัน ถ้าคนโดยสารนั่งนิ่งๆ ก็เป็นคนโดยสาร รถก็คงติดหล่มหยุดตลอดไป นอกที่ถนนหน้าบ้านของฉันนั้นเอง ถ้าเปรียบกับชาติของเรากับรถคันนี้บ้าง ชาติไทยของเราต้องเข้าสงคราม พบกับความยาก ความลำบาก หย่าไม่ได้เคยได้พบมานานแล้ว ตกหล่นนั้นเอง จะพันหล่นไปได้ก็หยุดช่วยกันเช่นทุกคน ถ้าใครไม่ช่วยกัน ก็เท่ากับนั่งถ่วงน้ำหนักในรถสามล้อ ที่ฉันกล่าวนั้นเอง รถสามล้อไปไม่ได้ ชาติก็ขึ้นจากหล่มไม่ได้เช่นเดียวกัน รถสามล้อขึ้นจากหล่มไปได้ เพราะคนโดยสารโดดลงจากรถมาช่วยกันเช่นรถ ชาติไทยจะพ้นจากสงครามไปได้ พี่น้องทั้งชาติก็ต้องลุกขึ้น ช่วยกันทำงานตามหน้าที่เต็มกำลัง ชี้อัตราต่อชาติ ท่านข้าราชการก็ทำงานตามเวลา ตามหน้าที่โดยซื่อตรงสุดความสามารถ บันดาลประชาธิปไตยก็ยกย้ายกันประกอบอาชีพ ใครนัดพอใจทางใด ก็ไปทำทางนั้น เป็นกสิกร เป็นชาวไร่ ชาวนา เป็นชาวเพาะสัตว์ เลี้ยงสัตว์ เป็นพ่อค้า

แม่ค้า เป็นนักอุสาห์กัม เหล่านี้เป็นต้น ทำให้เป็นดำเป็นดำน เป็นกอมเป็นกำ หย่างนี้
ไม่ช้า ชาติของเราก็จะพ้นจากห้อมมยุรภัย ถ้าไม่ช่วยกันทำหย่างนี้ ชาติของเราก็ไม่
พ้นจากอะไรๆ ได้เลย ไปรดเลือก จะหู่ในห้อมหรือจะฉนถนดาคซิเมนต์ มีเลือก
ได้เป็นคู่กัน

มีผู้ผ่านประเทศญี่ปุ่น เค้าให้ฟังมานานแล้ว นับเป็นสิบๆ ปีว่า ชาวยุี่ปุ่นมีความ
คิดต่อเนื่องกันดีมาก พุติเป็นคนเดียว เดียงเดียวกัน ตั้งแต่หัวเกาะยุี่ปุ่นถึงท้ายเกาะ
ยุี่ปุ่น เขาเล่าว่า พอพบว่าเป็นคนไทย ไม่ว่าจะเป็นคนตากรรดาก กัมกรแบกของหื้อ
จะเป็นข้าราชการ ชาวบ้านร้านตลาดที่ไหนก็ตาม เขาเป็นพูดว่า ชาติไทยดีมาก ชอบใจ
ที่ไม่ออกเสียงเรื่องคดีแมนจูเรียที่ถันนิบาตชาติ มาในคอนสงครามเอเซียเกิดฉนคราว
นี้ เขาเพิ่มพูดใหม่ว่า ชาติยุี่ปุ่นกับชาติไทยเป็นพี่น้องกัน ต้องรักกัน และขอให้ช่วย
ชาติยุี่ปุ่นให้มาก ๆ ผู้เล่าก็ตอบว่าเราช่วยหู่เต็มที่แล้ว เขาก็บอกว่า ชอบใจ ขอ
ให้ช่วยให้มากยิ่งขึ้น หย่างนี้ เป็นตัวอย่างที่พี่น้องชาวไทยควรจะดูเขาเยี่ยงเขาหย่าง
และปฏิบัติตามบ้าง การที่ชาติยุี่ปุ่นพูด ทำได้หย่างที่เด่ามานั้น เขาเรียกว่ามีความคิด
ต่อเนื่องเป็นหย่างเดียวกัน คิมตำราหลายเล่ม ทั้งทางทหารและพลเรือน กล่าวสรุป
ผลว่า ชาติใดทำได้หย่างนี้ เป็นชนะไม่ว่าจะทำอะไร

การที่จะมีความคิดต่อเนื่องกันได้ดี นั้นคิดว่า มีทางทำได้ไม่ยากนักเลย

1. หยิบการอธิจรรย์สาท้งให้ล่อยไปตามน้ำเสีย
2. เด็กถ้อฉนวรรณะ พังพระพุทเจ้าท่านซงตั้งฉอนโนฉอน คนเราเกิด แก่
เจ็บ ตาย หย่างเดียวกันหมด ชาติใดถ้อฉนวรรณะ เราเห็นกันเสมอว่า ไม่มีรอด
ปากเลื่อไปได้เลย

3. ขอรบามทุนเจ้านายของไทยเรา ให้เทพเจ้าผู้ศักดิ์สิทธิ พระลัมมาลัมพุทเจ้า
ได้โปรดคนใจ บันดานให้ท่านฉนเรื่องการเปลี่ยนการปกครองเมื่อ พ. ศ. 2475 เสีย

โปรดหันมาช่วยเซ่นชาติไทยให้พ้นจากห่อหมกมรณภัย ร่วมกับประชาชาติไทยทั่วทุกพระองค์

4. ถึงวอนขอท่านข้าราชการผู้มีเกียรติที่ขออุทธรณ์มาเห็นค่านามเวदान์ ถ้ายิ่งมีกำลังสติปัญญา โปรดได้ช่วยประกอบอาชีพตามแต่จะทำได้ ท่านที่มีร่างกายชรา ก็โปรดให้กำลังใจแก่ลูกหลานของท่าน ให้ช่วยทำการอาชีพ และทำตามวิธปฏิบัติให้ได้มีคิดถึงเรื่องอื่น นอกจากกลุณให้ความเมตตาแก่ชาติไทย โดยช่วยกันพยุงให้พ้นจากห่อหมกมรณภัย

5. ท่านข้าราชการประจำการ โปรดทำงาน ทำตามหน้าที่ของท่านที่มีในกฎหมาย ระเบียบแบบแผน ประเพณี และคำสั่งของวิธปฏิบัติ ของนายกรัฐมนตรี ของผู้บัญชาการทหารสูงสุด ตลอดจนของผู้บังคับบัญชาของท่านทุกชั้น

การทำงานดังว่านี้ ต้องให้ครบถ้วน ชัดตรง เคร่งครัด มานะอดทนกล้าหาญ มุ่งมองให้ไปถึงจุดหมาย เกิดเป็นผลจนทันตา เป็นกอบ เป็นกำ เป็นด้า เป็นตัน ที่สุด และดำคั่นยงนันทน์ ท่านข้าราชการ ต้องเห็นวิธปฏิบัติที่มาพบท่านนั้น คือหน้าที่ของท่าน ที่ท่านจะต้องช่วยเสมอ หย่าร้างเถิดว่า แดงกายไม่สอาด หย่าร้างเถิดว่าพูดไม่ถูกต้อง คิดว่า ที่มีพูดไม่ถูกใจท่านนั้น ไม่ได้ตั้งใจ เป็นเพราะไม่ซาม จะทำถูกอย่างไรท่านนั้น ถ้าท่านพบวิธปฏิบัติที่ประเสริฐช่วยวิธปฏิบัติ รวดต่าง ๆ นั้น จงเชื่อว่าเขาไม่ได้ตั้งใจ ที่ทำไปเช่นนั้นเพราะไม่รู้จะทำอย่างไรทางดีต่างหาก ถ้าให้คำแนะนำว่าโดยหวังดี ที่สุดดังโทษ เป็นการสั่งสอนถนอมถนอมกันแล้ว จะทำให้เขาดีขึ้นได้เป็นแน่ มีผู้เถาว่า นายอำเภอท่านเก่าๆบางท่านหย่าจนเป็นพระยา ย้ายไปขึ้นไม่ได้ เพราะไม่มีคนไปแทน เนื่องด้วยวิธปฏิบัติในอำเภอท่านนั้น ๆ ดุและเกร แต่ที่ท่านนายอำเภอผู้เถาหย่าได้ก็เพราะเขาดีเข้าขอบ ตั้งสอน แนะนำ ดึงโทษกันหย่าเป็นลูกเป็นหลาน ที่สุดวิธปฏิบัติทั้งหมดในปกครอง ก็นับถือเป็นพ่อทุกคน การปกครองเลยกลายเป็นพ่อปกครองลูกหลาน กลายเป็นดั่งกันหมดทั้งอำเภอ ท่านข้าราชการที่ติดต่อกับวิธปฏิบัติ น่าจะพิจารณาดี แล้วนำมาปฏิบัติบ้าง เชื่อว่าคงได้ผลดี

6. ประชาชนทุกท่าน ต้องฟังคำสั่งของรัฐบาล และเจ้าหน้าที่ และคอยทำตามเสมอ โดยเคร่งครัด ซื่อตรง มานะ อดทน ถ้อยคำ ท้าทาย ทำอาชีพอย่างหนึ่งอย่างใดทุกคน ถ้าท่านมีแรงจะทำได้ ประพฤติเป็นคนมีศีล มีธรรม ให้ได้ชื่อเป็นพลเมืองดี

7. ตามที่กล่าวมาแล้ว 6 ข้อ เป็นหลักเท่าที่สติปัญญาของมนุษย์จะนึกได้ ทำให้ชาติของเราไม่แยกกัน และทำงานตามหน้าที่ เมื่อไม่แตกกัน และทำตามหน้าที่ของตนอย่างดีแล้ว ก็เท่ากับเรา ทั้งชาติพร้อมแล้ว ที่จะปฏิบัติต่อเนื่องในทางเดียวกันในขั้นต่อไป ท่านก็คอยฟังคำสั่ง คำแนะนำของรัฐบาลว่าจะให้ทำอะไร โดยอาศัยฟังจากวิทยุ ฟังจากหนังสือพิมพ์ ฟังจากคำของเจ้าหน้าที่ประชุมชี้แจง ฟังจากคำประกาศที่บิดได้ เมื่อรัฐบาลว่า ให้คิดอะไร ให้พูดอะไร ให้ทำอะไร เหล่านี้ เมื่อท่านซำบ ท่านคิด พูด ทำไปตามนั้น ดังนั้น ชาติไทยก็จะเป็นชาตินำหนึ่งใจเดียวกัน จะทำอะไรก็ดำเหรีดทั้งชั้น แม้รัฐบาลจะแรงยิ่งกว่าเวลานี้ ไทยก็รอดเสมอ ตัวท่านก็รอดไปด้วยทุกคน เวลานี้ ชาติของเราก็เป็นชาติเป็นนำหนึ่งใจเดียวกันมากแล้ว การเคารพธงชาติเป็นตัวอย่าง ฟันธงทุกคนทำเกือบทั่วถึงกัน ที่ไม่ทำ ก็เพราะไม่ซำบ ซึ่งนานวันเข้า แม้ชาวต่างประเทศ ก็คงทำการเคารพ เพราะนายอำเภอคงจะได้ช่วยชี้แจงทุกคน

ท่านนึกไหมว่า คนเรานั้นเกิดมาไม่มีสุขใจ ท่านที่ยากจน กินไม่ดี หยู่ไม่ดี นาน ๆ เข้าร่างกายก็ชดโหม ใจของท่านก็รำพึงถึงสุขภาพ เกรงจะตายในที่สุด เลยทำให้ไม่สุขใจเลย ส่วนท่านที่หยุดคิดอย่างมหาเสถียร เมื่อมีเงินมากก็ต้องกลุ้มเรื่องเงินจะหมด เงินจะไม่มากจนอีก, มีบ้านใหญ่โต ก็ต้องกลุ้ม จะต้องรักษาดำบ้าน ต้องมีคนดี ๆ รับใช้ เหล่านี้เป็นต้น เลยกลุ้มตลอดวัน ที่สุดก็ไม่สุขใจ แต่สุขภาพดีกว่าคนจน ที่หยู่ไม่ดี กินไม่ดี ท่านเหล่านี้ ใจก็ไม่สุข กายก็ไม่สุข รวมความแล้ว

ในโลกมนุษย์ ไม่มีใครดูใจกันเลยสักคนเดียว ฉะนั้นท่านที่ต้องการพบความดูใจ
ต้องไปหาเขมในมหาสมุทรดูเสียให้พบก่อน

เมื่อคนนั้น ทางวิทยุบอกให้ชนชั้นเห็นดอกกุหลาบ ฉนั้นจำได้ ดันชนชั้นตอนเช้า
สบายใจดี เพราะเมื่อคนนั้น เห็นเห็นแต่ดังด้วยงามทั้งนั้น

ตัวดี

ตามัคคชัย

28 ตุลาคม 2485

“ดอกไม้ของชาติไทย”

วันนี้ ฉันคิดตกใจจะไม่เขียนเรื่องอะไร เพื่อขอเวลาวิทยุไทย อ่านสู่พี่น้องที่
เคารพฟัง เพราะเขียนมาทุกวัน เกรงจะรบกวนเวลาประชาชนมากเกินไป ความ
คิดของฉันคงวนกลับกลายเป็นอย่างอื่น * หันมาเขียนอีกสักคราวหนึ่ง หมุนเวียนไป
ตามชมชาติหย่างนาชนเราเสียใจ น้ำตกรวดใจ กลับขึ้นสูงมาอีก ก็เสียใจอีก เพราะ
ทำให้ลำบาก ทุกท่านเคยพูด เคยเห็นกับตนเอง พอฉันนอนเข้าวันนี้ น้ำตกลงไปมาก
ทำให้ดอกบัวงามในคูบ้านของฉันชูดอกพ่นน้ำเกือบ 10 เซนติ์ ไม่ตกลงไปอยู่กับระดับ
น้ำ ฉันเห็นดอกบัวงามของฉันแล้ว ทำให้ใจชุ่มชื่น งามตาเพราะดีดัดอาดดี และ
ทำให้เตือนใจฉันหลายอย่าง แต่ไม่ใช่เตือนให้นึกหย่างเพลงของท่านพรานบุรพคือน
วังพึ่งถึงบัวบังใบกะเพมๆ อะไรหย่างนั้น ขอโทษท่านที่ถูกกล่าวนามนี้ ที่ฉันเอามาพูด
ถึง แต่เตือนใจฉันเป็นคนละทาง ท่านคงสงสัยเถิดว่า ดอกบัว ใบบัวนั้น ชมชาติไม่ให้
หยุดไถ่ น้ำ ถ้าดอกบัวหยุดไถ่ น้ำก็ไม่บาน แต่จะถึงตายหรือไม่ฉันไม่ได้สังเกตและ
สักลาไว้ ดอกบัวหยุดไถ่ น้ำไม่นานนี้ เลยเป็นคำสอนเปรียบคนที่ไม่ฟังคำสอนให้กลับ
ตัวเป็นดี ประพริตชั่วหยุดไถ่ น้ำไปนั้นว่า เปรียบเหมือนคนนั้นๆ เป็นเหมือนบัวกันคุ่มคือ
ไม่รู้จักบาน ไม่ยอมรับน้ำค้าง ไม่ยอมบานให้ใครชมเสียเลย ถ้าเป็นคนก็ชั่วหยุด
จนกินฟ้าถล่มนั่นเอง ใบบัว ดอกบัวในบ้านฉันทุกแห่ง ไม่ยอมหยุดไถ่ระดับน้ำหรือจน
น้ำ ฉันเห็นชนเห็นน้ำเสมอตามชมชาติของดอกบัว ถ้ามนุษย์เราเป็นหย่างดอกบัว
งามของฉันบ้าง ถ้าเห็นจะดี ไม่สงสัยสักนิด เพราะจะถูกภัยอะไร ดำพัตภัย ยุทธภัย
อุทกภัย เป็นต้น เราก็หันพินเสมอ กระเลือกกระสันไปจนรอดตายให้ได้ หย่างดอกบัว
หนักนึ่งสูงกว่าน้ำเสมอ เขาชาติไทยเป็นดอกบัวยิ่งเหมาะสมเสียนี้กระไร ดอกบัวเป็น

อบายมุข สุรา นารี, ผิดวินัยแน่ ก.พ. ไม่ต้องสอบส่วนมากมายเลย เมื่อหยิงเปน
ดอกไม้ของชาติ เราเพ็ดตรงข้าม เรารัก เราถนอม เช่นนี้ ดอกไม้ของชาติก็ค้อง
นำเป็นดอกไม้ที่ควนเก็บใส่แจกันได้ จึงจะเป็นการสมควร ฉันเห็นหยิงไทย ดอกไม้ของ
ชาติไทย แต่งกายสวย นุ่งกะโปรงสีขาว สวมหมวก สวมรองเท้า แต้มปากพองาม
ฉันนึกในใจว่า นั่นดอกไม้ของชาติดอกหนึ่งงามแท้ ๆ ยิ่งหยิงนั้นรักสำเกียรติของชาติ
ด้วย ก็ยิ่งเพิ่มความงามเหมือนดอกกุหลาบเชียงใหม่ ไม่มีตัวมีเมงมากจากราย
เลย ยิ่งนำเคารพเป็นดอกไม้ของชาติยิ่งขึ้น ฉันเขียนมาตอนนั้น เมื่อนั้นพบกับลูกถึง
โคลงอะไรไม่ซาบ เลยไปหยิบโคลงที่แต่งได้มาอ่านให้ลูก ๆ ฟัง ฉันเห็นว่าดีมาก เราใจ
ฉัน ตรงกับเรื่องที่เราเขียนวนั้นหยิบ้าง ฉันขอถือโอกาสแทรกไว้ในเรื่องของฉันดังต่อไปนี้

เจ็บไข้ได้แพทย์แล้ว	หวังหาย
เจ็บบาดแผลทั่วกาย	ขาดแก้
เจ็บเนือปวดทึงกระดูกตาย	เมื่อถูก ยานา
เจ็บจิตเจ็บนานแท้	หมดรู้คนยา

เพราะมันรู้เราเจ็บจิตกันใช่ไหม? สงครามจึงแผ่ไปทั่วพิภพ รวบรวมไทย
เราก็นั่นไม่พ้นด้วย ถ้าเมื่อยของเราค้องไปหูกกับชายอื่น เราก็บ่เจ็บจิตไม่ร้หาย บางที
คำกั้นตาย บางทีร้นกตหลายก็ยกโทษให้ด้วย ฉันเคยซาบตามประวัติก็มี ที่เห็น
ด้วยตนเองเวลาไปต่างประเทศก็มี หยิงเป็นดอกไม้ของชาติโดยแท้ ถ้าดอกไม้ร่วง
โรยลงไป เราก็บ่ดอกไม้ที่นั่นใช้ไม่ได้ หมดคุณสมบัติ ถ้าดอกไม้ของชาติคือหยิง ร่วง
โรยลงไป ใครจะว่าดอกไม้หรือชาติจะไม่ร่วงโรยตามไปด้วยหยิง ดอกไม้งาม
ของชาติจึงเป็นลักษณะบอกความพินาศล่มจมของชาติไม่มีใครเถียงได้โดย ฉันเห็น
ว่าถ้าชาติใด หยิงในชาตินั้น เป็นอารยะเพียบพร้อม มีความรักชาติ รักคู่สมรสชาติ
เคียงกันไว้เป็นแก่นสารแล้ว ชาตินั้น ๆ ก็มีทางแต่จะเจริญขึ้นทุกวัน ถ้าหยิงใน

ชาติใด ไม่คิดถึงชาติ แต่งงานไม่เลือกว่าจะเป็นใคร ขอให้มีสุขหย่างเดียวแล้ว นั้นพวก
เราจงเข้าใจว่า ชาตินั้นๆ มีดอกไม้โรย-เนา แล้วชาตินั้นๆ ไม่ช้าก็จะเนาตามไปด้วย

ปัญหาการสมรส เกี่ยงกันมานานแล้วว่า สมรสเพราะเงิน หรือเพราะความ
รักกันแน่ บางแห่งก็เลือกเงิน บางแห่งก็เลือกความรักเป็นเกณฑ์สำคัญ ตัวฉัน
นึกเท่าใด ก็ยังมองไม่เห็นเลยว่า การแต่งงานกันนั้นจะไม่ถือความรักเป็นใหญ่
แต่ฉันต้องขอแถม รักชาติ รักเกียรติ ตามไปด้วย ถ้าชาติ 2 สิ่งหลังนี้ ฉันว่า หยิ่งไม่
ควรมีคู่เลย ที่ฉันพูดนี้ คงมีผู้หาฉันพูดไม่งามบ้างก็ได้ จะทำให้หนุ่มสาวไม่หยุใน
โอวาทของผู้ปกครอง ฉันเห็นฝันไม่ไหว ชายหญิง ต่างก็เรียนมากขึ้น ใครเลยจะ
มีคู่ที่คลุมถุงชน หย่างสมัยโบราณได้ ต้องรักกัน จึงจะหยู่ด้วยกันด้วยผาสุก ถ้าฉัน
เห็นหญิงไทยมีผัวไม่ใช่ไทย ให้ฉันนึกว่า นั่นถือเงินคือความสุข เป็นทองในการเลือก
คู่แล้ว ไม่ถือความรัก ไม่ถือชาติ ไม่ถือเกียรติ • เป็นจรรยาแดงว่าชาติของ
เราจะเสื่อมลง เพราะชายไทยไม่มีเกียรติพอที่จะเป็นผัวหญิงไทยเสียแล้ว เกียรติ
ของชาติไทยก็ตกต่ำตามไปด้วย ถ้าฉันเห็นหญิงไทย • ดอกไม้ของชาติของฉัน นิ่ง
ถานเป็นเมียไม่ใช่คนไทย ฉันอิจฉา ฉันหึงส์ ฉันหวง ถานฉันเป็นชายไทย ฉันรักชาติ
ฉันรักเกียรติ ฉันขาดผิดในข้อนี้ แต่ช่วยอะไรไม่ได้ เพราะเกิดเป็นคนก็ต้องเช่นเช่น
นั้น ฉันหยากพูดมากกว่านี้แต่พูดไม่ออก เพราะความอิจฉาจะมากขึ้น เลยขอผ่าน
ไปเสียทีหนึ่งก่อน รอไว้หน้าห้อง รอไว้ตงกองทห่านหึงส์เด็ดแล้ว ฉันคิดว่าฉันจะเดิน
ให้รักบาทท่านคิดรักสำราญดอกไม้ของชาติไทย หญิงไทยให้เป็นตำแหน่งต้นต่อไป

ฉันพูดวนนี้ รู้สึกจะดองเกินมากไป สำหรับหญิงไทยบางท่าน ที่ไม่ถือความรัก
ชาติ เกียรติ ในการมีคู่ โดยไปคบกับคนอื่นไม่ใช่ไทย ฉันขอโทษด้วย ที่พูด ก็เพื่อวิง
วอนให้หญิงไทย เป็นดอกไม้ของชาติไทย เหมือนดอกแก้ว เป็นดอกไม้ของพระพุทธเจ้า
ผู้ศักดิ์สิทธิ์ของเราเท่านั้น

สวัสดิ์

ดามัคชย

29 ตุลาคม 2485

“ข่าวลำนัคคชัย”

ประจำวันที 1 ฟรีสจิกายน 2485

มีผู้ตั้งเเตว่า เพลงไทยสมัยใหม่มีแต่จันท, จันทรา, ดารา, แสงจันทเสยเป็น
ส่วนมาก ด้วยเหตุคังนจิงทำให้เกดน้ำท่วม เพราะน้ำทะเลขึ้นเป็นจิงหระ ๆ ตามพระจันท
เมื่อพูดถึงท่านมากท่านจิงพานามาให้เรามาก แต่ก็ไม่เพลงอะไรเพราะเเทกกับพระจันท
เสยด้วย

เวลานมคนทองคำทำนายนากันมุก ทำให้ฉนราคานเค็มที่ ผู้ทองคำทำนายน
ว่าเอาตามคำทำนายชังกรมชัดประฐาน ผู้ทำนายค่อเชนนพูดวเจียนกอนใจ ฉนจะ
ดองว่าให้พังคังค่อไปน.- บันปรากฏว่า น้ำเหนือไหลหลากมามากผิตปรกติ จิงทำให้
น้ำท่วมมาก ในวันที่ 26, 27, 28 ตุลาคม ประจวบกับจิงหระ น้ำทะเลขึ้น ก็จะทำ
ให้ระดับน้ำในแม่น้ำชนสูงตามไปด้วย ระดับน้ำในพระนครชนบรียอดสูงสุดอาดเเทกกับ
หรือสูงกว่า 12 ตุลาคม ค่อจากนั้นไปถ้าเป็น พ.ศ. 2460 แล้ว น้ำก็จะลดลงเป็นลำดับ
ไปสู่สภาพปรกติ แต่ในบั้น น้ำเหนือไหลหลากมามากผิตปรกติ จิงทำให้ น้ำท่วมมาก
เกรงไปว่าใน 6, 7, 8 ฟรีสจิกายน ประจวบกับจิงหระน้ำทะเลขึ้น เกรงไปว่าระดับน้ำ
ในแม่น้ำจะสูงขึ้นตามไปด้วย ระดับน้ำในพระนครชนบรียอดสูงสุดอาดเเทกกับ 12 ตุลาคม
ก็ได้ ค่อจากนั้นไป ถ้าเป็นสภาพตาม พ.ศ. 2460 แล้ว น้ำก็จะลดลงเป็นลำดับ
ไปสู่สภาพปรกติ แต่ในบั้น น้ำเหนือไหลหลากมามากผิตปรกติ จิงทำให้ น้ำท่วมมาก
เกรงไปว่า ใน 26, 27, 28 ฟรีสจิกายน ประจวบกับจิงหระน้ำทะเลขึ้น เกรงไปว่า
ระดับน้ำในแม่น้ำจะสูงขึ้นตามไปด้วย ระดับน้ำในพระนครชนบรียอดสูงสุดอาดเเทกกับ

12 ตุลาคม ก็ได้ ต่อจากนั้นไป ถ้าเป็นสภาพตาม พ.ศ. 2460 แล้ว น้ำก็จะลดลง เป็นลำดับไปสู่สภาพปรกติ แต่ในปีนี้ น้ำเหนือไหลหลากมามากผิดปกติ จึงทำให้น้ำท่วมมาก ฉะนั้นผู้มาเพียงน้อยนิด และคนที่เขามาทำนายให้นั้นฟัง เขาทำนายเวียน เช่นไปไม่รู้จัก ฉะนั้นก็ต้องขอความกรุณาให้ท่านนักทำนายนานหยุดทันที ท่านที่ฟัง ทางวิทยุหากฟังอีก ก็ขอได้กรุณาแจ้งให้ท่านที่อ่านข่าวนี้พูดต่อไปก็ได้ แต่ฉันปิดวิทยุแน่นอน หย่างไรก็ดี ฉันหยากแค้นใจให้กรมชลประทานที่ท่านายพลาดไปในนี้ ความจริง ท่านายถูกต้อง ใน 26, 27, 28 ตุลาคม นั้น น้ำที่เขื่อนมากกว่า 12 ตุลาคม จึงๆ แต่บังเอิญในระหว่างนั้น มีลมเหนือพัดแรงมาก เลยพาเอาน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาไหลไปทะเลเร็วขึ้น น้ำใน 26, 27, 28 ตุลาคม จึงไม่ขึ้นตามที่กรมชลประทานแจ้งไว้ ดินฟ้าอากาศเป็นการตรวจสอบได้ยากมาก บังคับท่านไม่ได้ หลังจากท่านผู้ฟังคงจะให้ อภัยแก่เจ้าหน้าที่ผู้หวังดีต่อประชาชนจริง ๆ นั้นด้วย

เวลานี้ตามถนนมีตะไคร่น้ำเขียวไปหมด เวลาเดินถนน ทำให้หกล้มบาดเจ็บกันไปตาม ๆ กัน ทางวิทยุไทยถึงกับไปเสนนายแพทย์ ๕. อันตริกันนท์ มาบรรยายวิธีเดินในตะไคร่น้ำ ฉะนั้นผู้เดินแล้ว และทำท่าเดินบนปลายเท้า รู้สึกเมื่อยเร็ว ส่วนมากคงไม่ชอบตะไคร่น้ำ แต่เจ้าหน้าที่ของกันภัยทลงอากาศชอบมาก เพราะถนนมีสีเขียวกลืนกับต้นไม้ ท่านบอกว่าเป็นการพรางไปในตัว ไม่ต้องไปทาสีพรางกันให้เสียเวลา

พอน้ำลด มีผู้เล่าว่าจะเกิดมีคลื่นปลากนชน เพราะหลายแห่งเคยปลาในบ่อตามคำแนะนำของกรมการประมง แต่เวลาน้ำเหนือไหลหลากมามากผิดปกตินี้ จึงทำให้น้ำท่วมมากผิดปกติ บ่อปลาจมหายไปใต้น้ำ ปลาหนีไปหมด พอน้ำลดต่างก็คิดจะไปปลากลับคืน ของฉันก็หายไปมาก ที่บ้าน พ.ศ. นิตยเวช อธิบดีกรมการแพทย์ ก็ว่า ปลาจมน้ำหายไป และที่หายไปมากเขารู้ว่าเป็นปลาใบไม้ ฉะนั้นจึงคิดจะหาทางให้ได้ปลา

“ดอกรักดอกโลก”

วนอาทจน ตรงกับวันที่ 1 พฤศจิกายน เมื่อคนก่อนนอน ฉันได้นึกกับเมียว่า พรุ่งเช้าใครจะเห็นเลข 30 ก่อนกัน ครนรุ่งเช้าได้ตื่นนอนพร้อมกัน แต่เห็นระดับน้ำที่หักทหมายระดับน้ำตรง 30 พอดี เว้าใจมาก เพราะน้ำในบ้านของฉันลดลงจากระดับน้ำเมื่อ 12 ตุลาคม ซึ่งเป็นวันระดับน้ำขึ้นสูงสุดในคราวอุทกภัย 2485 ถึง 65 เซนติ์ เข้าวันนั้น ท่านรัฐมนตรี กอ มให้สรวรย์ได้นำเรือยนต์ของข้าครบถ้วนมามอบให้ 1 ลำ ฉันให้เมียลงเรือไปขายของชำเรือเร็วในบริเวณบ้าน แต่ไปไม่ได้ เพราะเรือเกยแห้ง เรือเร็วของข้าดำน้ำ ฉันจะจัดคนขายต่อไป บางทีจะรวย เพราะการขายของเช่นนี้บ้าง เป็นการเพิ่มรายได้ในครอบครัวของฉันอีกทางหนึ่ง เพราะรัฐบาลทางเดียวไม่เห็นรวยสักที ถ้าคงเป็นแบบเดียวกับพี่น้องชาวนานั่นเอง ท่านาปลุกข้าวหย่างเดียวก็ไม่เห็นมีม หรือเอาพ้อมมีกินก็ไม่ได้ รัฐบาลท่านจึงแนะนำให้ทำไร่ เลี้ยงสัตว์เพิ่มชน ฉันเลยนำมาใช้บ้าง ทำราชการหย่างเดียวไม่รวย ต้องหาอาชีพอื่นประกอบ โดยไม่ให้เสียราชการ ไม่ใช่ใช้สิทธิพลที่ทางราชการให้ไว้มาร่วมกับอาชีพนอกเวลาทำงานของชาติ เพราะคิดว่าจะไม่ซื้อสิ่งต้องงานของชาติ ต้องถูกกตทหมายลงโทษเพราะทุจริตต่อหน้าที่ คิดถูกด้วย ทำให้ผู้สืบวงศ์สกุลของเราับมรดกมา เป็นลูกน้อยชาติ เป็นลูกคนคุก ตามไปด้วย ฉันคิดเช่นนี้จึงหยากทำการค้าขายเรือเร็วขึ้นมา และนึกว่าเป็นงานอาชีพม้เกยรัด ตามที่ทางราชการเคยข้แจ้งหุ้ยเสมอ เป็นการอนุวัตตามความประสงค์ของรัฐบาลท่านไปพร้อมกัน

เมื่อระดับน้ำในบ้านของฉันเหลือ 30 เซนติ์ ตามถนนในเมืองก็แห้งเกือบหมด อุทกภัยบนไปจากเราแน่แล้ว ฉันเลยได้ออกจากบ้านไปทำงานในที่ไม่ม้น้ำท่วมอมรอบ

มานะอดทนกำหนดเพียงไร ถ้าไม่ทำตามนี้ ก็ไม่พบแสงสว่างเหมือนแสงอาทิตย์
 ทำนหมุ่นเวียนมาสู่เราทุกเช้าค่ำนี้เลย ทุกวันเรากินเราใช้ของที่มาจากต่างประเทศ
 ในครัวเรือนหนึ่งเท่าใด นั่นคือการที่เราศานเข้าไปสู่ความมืดทุกวัน ถ้าของที่มีอยู่
 หมดลง เราก็หมดกินหมดใช้ หามาแทนอีกยากยิ่ง ไม่มีเรือบินทุกมาจากต่างประเทศ
 เช่นแต่ก่อน เราจะพบแสงสว่างก็แต่สิ่งที่เราทำหรือผลิตขึ้นในประเทศของเราเท่านั้น
 จนกว่าสงครามจะผ่านไป และเราก็จะไม่รู้เสียด้วย สงครามเป็นคำที่น่ากลัว เป็น
 ความหมายแห่งความมืด สงครามสมัยนี้เขาค้ำพันกันจนอีกฝ่ายหนึ่งจะยอมแพ้ ทำ
 ตามใจเขา ถ้าไม่ยอมทำตาม ก็คำให้ทหารตายให้หมด ที่สุดยังไม่ยอมก็คำคน
 ในชาติข้าลึกให้หมดไปจากโลก นั่นคือชนะสงครามแล้ว ไม่ใช่คำพ่ายพ่ายเดียวเท่านั้น
 ในเวลารบกันนั้นถ้าได้ดินแดนคอนใด ก็ได้อาหาร แรงงาน เงินทองไปใช้สำหรับ
 กองทัพและชาติของตนด้วย ยิ่งไปกว่านั้น ทงวันชนก็ฝังจิตใจให้รักฝ่ายชนะอีก
 ด้วย จะได้ก่ดเป็นอื่นไม่ได้ ฉะนั้นการสงครามจึงเป็นการรบด้ามทางคือ รบ
 โดยคำกัน รบเอาทรัพย์สินในดินดินในน้ำ และรบเอาจิตใจ แต่อย่างไรก็ดี การ
 รบเอาจิตใจสำคัญที่สุด ถ้าเรามีเมื่อย แต่เมื่อยไม่รักเรา นั่นคือเราเอาความรัก
 จากเมื่อยไม่ได้ เมื่อยก็เป็นของเราแต่ร่างกาย ใจยังไปอยู่ที่ไหนไม่ซาบ ชาติที่รบ
 กันก็เหมือนดังว่านี้ ถ้าเมืองใด ชาติใด มาได้ คนในชาตินั้นยังไม่รักคน ก็ได้ไป
 แต่ร่างกายและทรัพย์สินสมบัติของชาตินั้น แต่ไม่ได้ใจไปเลย การรักสำจิตใจของ
 ชาติ จึงเป็นสิ่งสำคัญหน่อกว่าสิ่งใด ๆ ทั้งสิ้น และหยุดวันชน รักบาทท่านจึงได้
 กอดชนในเรื่องวันชนของชาติไว้ทุกวิถีทาง และก็ได้รับการร่วมใจจากพี่น้องทั่วถิ่น
 การรักสำและบำรุงวันชนนี้ ฉันเห็นชาวอินเดียนี่มาก ส้มควนแล้วเป็นชาติที่องค์
 ส้มเค็ดพระส้มมาส้มพุทธเจ้าท่านสั่งเค็ดมา เพราะชาวอินเดียนี่จะมีใครมา รุกรานและ
 ปกครองเป็นเวลาช้านานเพียงใด ก็ไม่สามาถจะเปลี่ยนจิตใจให้ไปอื่นไปได้ คง
 เป็นอินเดียนี่อยู่เสมอ พอมีโอกาสดักรวมกันก็คิดถึงระภาพหย่างทุกวันนี้ ถ้าชาวอินเดียนี่

มีใจเป็นอภิปิทยไปหมดแล้ว ก็คงไม่ช้า มาจะก็อัสระภาพได้ ท่านเห็นไหมว่า วัณชัม
ดำคันเพียงใด พุดให้เห็นง่าย ๆ ถ้าชาติใดมีวัณชัมไม่ดีแล้ว ก็ถูกแปลงจิตใจเป็น
เทส และแปลงร่างเป็นอื่นตามไป หย่างละคอนแปลงตัวนั้นเอง แปลงเป็นยักษ์
ก็ได้ แปลงเป็นสัตว์ก็ได้ สักแต่เค้าเรื่อง วัณชัมนี้ หย่าไปฟังความเห็น
ต้องเป็นของเรา ของเขาเสมอไป ถ้าของเราดีเราไว้ก็ได้ ถ้าของเราไม่ดี
เราก็คิดแปลง หรือเอามาจากอารยะประเทศ แล้วเอามาเป็นของไทย เช่นภาสาไทย
ถ้าของเรามีแล้ว เช่นตัวหนังสือ ของเราดี มีของเราเอง ไม่ได้ไปเอามาจากใคร ดังนั้น
เราก็ไว้ของเราไว้ แต่บางคำของเราไม่มี เราก็คิดตั้งขึ้นหรือยืมมาจากภาสาบาลี
ซึ่งเป็นภาสาที่พระพุทธเจ้าทรงสอนใช้ตั้งสอนไปตลอด บางแห่งเขาว่าเป็นการแปลง
ที่เราไปยืมมาเช่นนี้ ฉันคิดว่าไม่แปลกโดยเพราะทำกันทั่วโลก ในยุโรปก็เอาภาสา
ลาตินไปใช้กันเป็นแม่ภาสา ยืมคำหามิตรของเรากับจีนก็มีตัวหนังสือเหมือนกัน ไทย
เราเอามาจากภาสาพระพุทธเจ้า ก็ก็มีเกียรติอันควรสักการะยง การหยิบของกิน
ของไทยเราใช้ช้อนกับช้อน ฉันเห็นไม่เหมือนใครฝรั่งใช้มีดกับช้อน ช้อนใช้กิน
อาหารเหลวเท่านั้น ยี่ปุ่น จีน ใช้ตะเกียบ แต่ไทยใช้ช้อนกับช้อนตลอดทุกอย่างแทน
มือขวามือซ้ายอย่างนี้ ฉันคิดว่า เรามีวัณชัมในการหยิบของกินของไทยเราเอง
ไม่ได้ไปเอามาจากใคร และฉันว่าวัณชัมนี้ดีแล้ว ไว้ไว้ให้มันคงตลอดไป ดมหนาว
มาในบ้านฉันแรงพอไร ทำให้ต้องหยุดพูดเรื่องวัณชัมเสียที ขอขอบให้แต่พี่น้องผู้
ฟังรับไปพิจารณาตามสมควร และหวังว่าถ้าวัณชัมของเราคงจะรุ่งรับว่าการเรื่อง
วัณชัมให้ดีตลอดไปเสมอ

ก่อนจบ ฉันขอส่งข่าวแก่เจ้าหน้าทัตติยาว่า เวลานี้เกิดมีการทนายเรื่องดอกไม้
ปลายภาควิทยุกลงกันกันจนแล้ว พอดกเย็นหรือกลางคืน เมื่อนั้นถามว่า วัณ
ชัมอะไร? เมื่อฉันนั้นนึกในใจว่าคงเป็นดอกกล้วยไม้ ฉันถูกที่ฉันคิดว่าเป็นดอกกล้วย

นัย เพราะคงจะทำให้ทุกคนฝังถึงรักชาติตัวกัน วันนั้นฉันถามเมื่อนั้นว่าจะเป็นดอก
อะไร? เมื่อนั้นตอบว่าเห็นจะเป็นดอกโสก เพราะเวลานั้นบ้านเมืองอยู่ในยามสงคราม
และน้ำท่วม เท่ากับโสกกันไปพักหนึ่ง แต่จะเป็นดอกอะไรสุดแต่ทางวิญญูจะนึก
และชอบใจ ฉันขอจบเพียงนี้และขอประทานอภัยหากจะมีบกพร่องล่วงเกินไปบ้าง

สวัสดิ์

ดำนึกชัย

1 พฤศจิกายน 2485

“ข่าวร่ำฟังของล้ามคคชย”

เมื่อน้ำตดแล้ว มีเสียงว่าตอจะผุด เป็นความจริงเวลานั้นจะเห็นตอระเถะระกะไปหมด เพราะชาวหนองเรือได้มาปักไผ่เพื่อผูกเรือ ไปแล้วก็ไม่ถอนหรือมีการยกแคร่ยกบ้านกันเพื่อหนีน้ำ แต่พอน้ำตดลงหมดแล้ว มักไม่ถอนไผ่ไปด้วย ปล่อยให้ไปเป็นตอเกลื่อนกลาดไปหมดใครจะเป็นคนถอนตอเหล่านั้น เห็นจะเป็นของเทศบาล หรือเจ้าหน้าที่ของเทศบาล ถ้าพูดทางจิตใจก็หมายความว่า ตอคือความชั่วความบกพร่องจะผุดให้เห็น ฉะนั้นร่ำฟังถึงตัวฉันว่า “ทำอะไรผิดไว้บ้างในคราวน้ำท่วม ก็พบหลายอย่าง 1. ช่วยราษฎรยังไม่เท่าใจฉันจะทำ 2. บ้องกันน้ำท่วมไม่ได้ ข้อนี้คงให้อภัย เพราะธรรมชาติสุดจะสู้ภัยท่าน ให้เป็นอย่างอื่นไปได้ 3. ทั้งเรื่องของล้ามคคชยไว้มากเรื่อง ในเรื่องหนึ่ง ๆ คงมีบกพร่องดงเกินไว้บ้าง เป็นตอตนเองแต่ฉันก็ได้ขอประทานอภัยแล้ว หวังคงได้รับความกรุณาจากท่านผู้ฟัง ยังเหลือเกี่ยวแก่เรื่องของล้ามคคชยที่เป็นตออยู่ และแก้ไม่หายก็ขอ มีหลายท่านมาห้ามไม่ให้เขียนท่านห้ามมากหนุเป็นท่านนักประพันธ์รุ่นเก่า พ.อ. ดำรงประพันธ์ ท่านผู้ให้การตีพิมพ์เรื่องของฉันอย่างน่าฟัง” ฉันรับฟังของท่านถนเป็นผู้นำความรู้ทางวรรณคดีสูงกว่าฉัน และแก่อาวโลกว่า “ฉันถามว่า เพราะอะไรจึงไม่หยากให้ฉันเขียน ท่านตอบว่า มหาชนเกรงว่าเรื่องของฉันทจะเบียดเบียนประชาชน ที่สุดจะไม่มีคนฟัง ฉันถามว่าเรื่องที่คุณเขียนผิดหรือไม่ตกระนั้นหรือ? ท่านนักประพันธ์เก่าตอบว่า ไม่ใช่เช่นนั้นเรื่องที่คุณเขียนนั้นผิด มีบกพร่องเป็นส่วนน้อย แต่นิสัยคนไทยเรานั้น ไม่ชอบฟังอะไรหรือทำอะไรนาน ๆ เบื่อเร็ว เป็นนิสัยชอบกด ฉันเคยเข้าใจเคยตนเองว่าทำอะไรทุกอย่างนั้นต้องมีการติดกันได้เสมอ ทำมากกว่ากันได้ ทำน้อยก็ว่า ไม่ทำก็ว่า ฉะนั้นพินิจของท่านผู้ฟังน่าสังเกตได้เป็นดังประติมากรรมนึกคิดตามควม ฉันเห็นว่าทำอย่างไรก็มีคนว่า แต่

ถ้าทำมากได้ประโยชน์แก่ชาติแล้ว ใครจะว่าตัวเรารำคาญบ้าง แต่ชาติได้ประโยชน์มาก ขอพี่น้องทั้งหลายเลือกทางทำมาก ทำดียอมให้คนอื่นว่าเขาดีกว่าคนอื่นแน่นอน ฉะนั้นด้วยประการฉะนี้ ฉันจะพยายามเขียนเรื่องสนุกๆ ค่อยไปตามโอกาสจะทำได้ หากจะเป็นประโยชน์แก่ชาติบ้านเมืองบ้าง ถ้าหากจะเป็นการรบกวนท่านผู้ใดบ้าง โปรดกรุณาอดสำราญ เพราะเป็นโรคชอบเขียนจนคิดเสียแล้ว แก้มไม่ไหว

เวลานั้นฉันขานมาว่า ทางกรรณโศกได้แจ้งแจ้งได้ตั้งทหามาชุมนุมทางเวียงจันทน์ ทำแขก สวรรณเขตมากผิดปกติ สอบดูข่าวที่แพร่มาทางภาคอีสานได้ความว่า ฝรั่งเศสว่าไทยเป็นผู้รุกรานประเทศลาวเสมอ ไทยเป็นพันธมิตรกับญี่ปุ่น ฉะนั้นแล้วนี้ ฝรั่งเศสจะโจมตีประเทศไทย ชาวญทำให้ประชาชนทางภาคอีสานพิศวงกันมาก เข้านั้นได้เห็นโทรเลขรายงานมาจากมุกดาหาร ว่า ทหานฝรั่งเศสได้ข้ามไถ่ฝั่มไทย ทำการสำรวจท่าข้าม ชาวญจะคุมหน้าเป็นจึงหย่างไร นำฟังไว้เด่นแต่ตัวฉันเองไม่เชื่อฝรั่งเศสจะมารุกรานไทยตามที่แพร่มานั้นได้ เพราะเวลานั้นประเทศไทยพยายามผูกมิตรกับฝรั่งเศสจนสุดความสามารถ ไม่มีอะไรจะโกรธกันเลย ถ้าเป็นจึงคิดว่าทางฝรั่งเศสน่าจะยังขังใจดูการกระทำตั้งว่าฉันให้ร้อบคอบอีกสักที ก่อนที่จะมีเรื่องราวบาดใจกัน การรบกันไม่ใช่การรื่นเริง ฉันคิดหย่างนี้ แต่ฝรั่งเศสคิดหย่างไรสุดแต่เทพเจ้าจะบันดาล หากท่านโปรดหย่างไร เชื่อว่าพี่น้องชาวไทยคงน้อมรับโดยขันตาตลอดไป ฟังแล้วขอหย่าเพ็งคอกใจ ทำอะไร ๆ ทุกหย่าง ถ้าวันดีไม่ผ่อแล้ว ถ้าจะแพ้ก็เสมอตัว ถ้าเสมอตัวก็ถดถอยชนะ ถ้าชนะก็เพิ่มชนะมากขึ้น

เมื่อ 8 น. เข้าวันนั้น เวลาเคารพธงชาติ ฉันเห็นพี่น้องชาวไทยข้างบ้านฉันทุกเพศทุกวัย ได้สวดการเคารพเคร่งครัดมาก และเป็นดังนคังแต่เริ่มต้นสวดการเคารพมาแต่เช้าวันนั้น ฉันก็ใจยังจนจนดังเพราะได้แสดเห็นในหมู่พี่น้องที่สวดการเคารพนั้น มีชาวอินเดียนหนึ่งเป็นผู้ส่งหนังสือพิมพ์โดยรถจักรยาน ท่านผู้นั้นได้ตั้ง

ข้าของเหล่านี้จะมาถึงประเทศเรา เป็นความกรุณาอย่างมิตรแท้ของญี่ปุ่นที่มีกับชาวไทย
เราควรระลึกถึงไมตรีจิตอันดีไว้ชั่วกัลปาวสาน และขอให้เทพเจ้าผู้ศักดิ์สิทธิ์ได้ดล
บันดาลให้ชาติญี่ปุ่นประสบชัยชนะตลอดไป

ฉันขอจบไว้เพียงนี้ เพราะได้ยินเรื่องท่านรัฐมนตรี กวong อภัยวงศ์ กำลัง
เดินบนเรือนำท่อมมาก ทำให้ฉันคิดว่าถึงเวลาทำงานแล้ว จึงต้องขอลาท่านผู้ฟัง ขอ
ให้ทุกท่านพบแต่ศรพรหมมิ่งมงคลตลอดไป

สวัสดิ์

สามัคคีชัย

4 พฤศจิกายน 2485

“เรามาพากันล้างระเบียบให้แก่ชาติ”

ท่านผู้เกียติทั้งหลาย เวลานี้ท่านพักผ่อน และกำลังกินอาหาร ท่านได้ยินเสียงวิทยุของเราหรือไม่ ถ้าดังเกิดให้ได้ ท่านจะต้องสะดุ้งใจทันที ตรงที่เจ้าหน้าที่วิทยุไม่เคยพลาดเวลาเลย พอได้เวลาที่กำหนดเปิดสถานี ท่านก็ได้ยินเสียงทางวิทยุทันที พร้อมทั้งเรื่องราวข่าวสาร และเพลงเพราะ ๆ อีกด้วย ถ้าท่านไม่กลุ้มใจอะไรมาจากบ้าน ท่านคงฟังวิทยุเรื่องดี และสบายใจไปชั่วโมงหนึ่ง นี่เพราะการทำเป็นระเบียบเรียบร้อยของเจ้าหน้าที่วิทยุ เป็นสิ่งน่าชมเชยยิ่งนัก ท่านผู้เกียติ คงจะชมเชยทั่วกัน ถ้านานเพื่อนร่วมชาติของเราทำดี ให้เป็นยาบำรุงใจชุ่มชื่น หย่าเหนื่อย ถ้าท่านเหล่านั้นเห็นอยุ่ไม่ออก ก็จะได้ยิ้มกับเขวบ้าง

ท่านผู้เกียติ ผมขอทูลถามยังหัดดีเรียบร้อยหรือเปล่า หรือเวลานี้ยุ่งหมดแล้วเพราะทำงาน ท่านจงมองดูสหายของท่านดูดีหรือ? ใครผมยุ่งบ้าง และใครผมเรียบร้อยบ้าง ประธานโทส คนไม่มีผม ขอหย่าไปดี เพราะเขาเป็นหลักเกณฑ์ตัดสินไม่ได้ว่า ผมเรียบ หรือผมยุ่ง ท่านดังเกิดแล้ว หย่าทุกถามท่านสุภาพสตรี ให้ช่วยตัดสินว่า ท่านรักชายผมเรียบหรือชายผมยุ่งไม่มีระเบียบ ฉันทอบแทนได้ว่า ทุกคนชอบและรักคนผมเรียบร้อย แต่ไม่ชอบคนผมยุ่งเป็นบ้าหย่า ดูซิ แม้จะดูผมคนใคร ๆ ก็ชอบดูผมชนิดหัวเรียบร้อย และการที่ผมเรียบร้อยนี้ ทำให้เกิดประโยชน์แก่เจ้าของผม ถึงทำให้มีคนรักคนชอบ ซึ่งหนีจากความชังจากผู้อื่น ก่อให้เกิดสิริมงคลแก่เจ้าของผมได้ ถ้าเป็นททาน แต่ผมไม่เรียบร้อยนั้น ไม่ใช่ถูกชังเท่านั้น บางทีถูกชังเสียด้วย เมื่อพูดถึงททาน ทำให้นึกหยาบจะถามท่านผู้เกียติว่า ถ้าท่านเห็นฝูงคนเดินเต็มถนน ไม่มีระเบียบอะอะกัน ไม่มีผู้บังคับบัญชา ท่านคิดหยาบจะไปยื่นชม

ฝูงคนนั้นไหม ถ้าท่านดูก็เมื่อผ่านท่านมา ดูแล้วท่านคงว่าพวกนี้ ทำอะไรไม่รู้เรื่อง รกถนน แต่ท่านคงเคยได้พบเห็นเวลาของทัพของเรา มีการตรวจพลสวนสนาม ประชาชนไปชุมนุมชมกันคับคั่ง เมื่อแถวทหารผ่านไป ก็แสดงความยินดี โบกธง ร้องไชโย ยิ่งทหารหน่วยใดเดินเป็นระเบียบเรียบร้อย เช่นกองพันนักเรียนนายร้อย นักเรียนเทคนิค เป็นต้น พันธกิจที่ชม ก็ยิ่งแสดงความยินดีมากจนผิดสังเกต พฤติการณ์ 2 อย่างของฝูงชนดังกล่าวอย่างมานี้ ได้รับไม่ตรีจากผู้ชมผิดกันไกล ถ้าจะพูดง่าย ๆ ฝูงชนข้างต้นทำไม่มีระเบียบ จึงได้รับการชังจากผู้พบเห็น แต่ฝูงชนหลัง คือ การเดินสวนสนามของกองทัพ ทำเป็นระเบียบเรียบร้อย จึงได้รับการชมชอบจากผู้ดู

ด้วยตัวอย่างดังนี้ พันธกิจชาวไทยผู้รักชาติ ต้องยึดไว้เป็นหลักปฏิบัติ คือ ทำอะไรต้องให้เป็นระเบียบเรียบร้อยเสมอ จริณวัตร ตามที่วิทยุไทยได้เล่าให้ฟังเมื่อเช้านี้ หมายถึงการทำสิ่งเจริญดี ฉะนั้น การทำอะไรให้เป็นระเบียบเรียบร้อย จึงนับว่าทำถูกต้องตามความหมายทางจริณวัตร คือ ทำเจริญดีนั่นเอง และการทำอะไร ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ก็คือ ทำไม่เจริญดี หรือ ทำเลว

ถ้าท่านกำลังกินข้าวในสโมสรเวลาดูหนัง และมีบางโต๊ะขึ้นไปนั่งกินบนโต๊ะ บางแห่งเดินกิน บางที่คุยกันเฮฮาดังทุบโต๊ะกัน ท่านจะเห็นภาพในห้องกินข้าวของท่านดับ สิ้นไปหมด ท่านชอบไหม? ฉะนั้นคิดว่าไม่มีใครชอบ ดูน่าเวียนหัว อย่างนี้ เรียกว่า การกินของสังคมไม่มีระเบียบเรียบร้อย เป็นการไม่ทำให้เจริญดี นี่คือ ไม่มีจริณวัตร

ในบ้านของท่าน ถ้ามีคน 5 คน หญิง 2 ชาย 3 และหญิง 2 คนนี้ คนหนึ่ง นุ่งผ้าโจงกระเบน ไม่มีอะไรบีดอก แต่เห็นนม อีกคนหนึ่ง นุ่งผ้าถุงสวมเสื้อในตัวเดียว ส่วนชาย 3 คน ๆ หนึ่ง นุ่งผ้าขาวม้าผืนเดียวไม่มีเสื้อ คนที่ 2 นุ่งผ้าโห่ตัวเดียว คนที่ 3 แก้วเพราะเป็นเด็ก ถ้าท่านรวมคน 5 คนนี้มาเข้าแถว ท่านจะแสดงความไหม ถ้าท่านไปต่างประเทศ ถ้าท่านเดินไปพบคนชาติของท่านในโตเกียว ในลอนดอน ใน

เบอร์ลิน หย่า^๕นี้เข้า ท่านจะพาไปดูคอนมหาอุปการ (โอเปรา) ด้วยไหม ถ้าท่าน
พาไปด้วย ถิ่น^๕นั้นว่า ท่านชอบกุดไม่น้อย ตรงกันข้าม ถ้าท่านพบสาว ๆ สมัยใหม่
นุ่งกะโปรง สวมหมวก สวมรองเท้า ทาเล็บสีคาง^๕มา ๆ ฉันทายว่า เห็นจะไม่ต้อง
ให้สาวนั้นมาขอให้ท่านพาไปไหน ท่านกลับเฉียบไฉน ได้ทำคดี คงเซ็นชวณเฉียบเอง
ด้วยซ้ำไป นี่แหละ เป็นผลแตกต่างระหว่าง การแต่งกายไม่มีระเบียบเรียบร้อย คือ
ไม่มีวัฒนธรรม หรือไม่ทำในสิ่งจเร็นต์ กับการแต่งกายมีระเบียบเรียบร้อย คือมีวัฒนธรรม
หรือทำในสิ่งจเร็นต์นั่นเอง .

คราวนี้ พูดถึงส่วนรวมของชาติ ถ้าท่านพบแต่คนผมย่ง คนเดินงุ่มง่าม คน
แต่งกายไม่มีแบบเประเบียบ คนนั่งกอดเข้าไม่ทำอะไรเลย ท่านนึกใหม่ว่าชาติของ
เราจะมีควมจเร็นต์ไปพ่ายหน้าได้ ทุกท่านต้องว่าไม่มีทางจเร็นต์เลย ด้วยเหตุ^๕ดังนี้ การ
ทำอะไรให้เป็นระเบียบเรียบร้อยดี หรือทำในสิ่งจเร็นต์ ซึ่งเราเรียกควมวัฒนธรรมดี เป็น
การช่วยกันพาชาติไปสู่การเป็นมหาอำนาจในที่สุดด้วย ท่านผู้เกียรติทั้งหลาย ถ้าท่าน
หย้ากเห็นชาติไทยดีแล้ว ท่านต้องช่วยกันรักษาวรรณธรรมของชาติให้ดีตลอดไป

สวัสดิ์

สามัคคีชัย

5 พฤศจิกายน 2485

“เรื่องเล่าเต๋ยวชน”

คราวหนึ่ง ฉันเดินทางด้วยตัวของฉันเอง หายากจะไปเที่ยวชมชมชาติ ตั้งใจจะไปให้ไกลที่สุดที่จะไปได้ ครั้นฉันเดินทางมาได้ 18 วัน ฉันพบผู้หยิงคนหนึ่งเป็นเพื่อนเดินทางด้วย เรา 2 คนเดินทางกันต่อไป ในไม่ช้าก็ได้เพื่อนเดินทางเพิ่มขึ้นอีก 6 คน เป็นหยิง 3 คน ชาย 3 คน ก็สุดการเดินทางของฉันมีผู้มาสมทบเดินทางด้วยอีก 7 คน พอฉันเดินทางท่องเที่ยวชมภูมิประเทศเป็นเวลาครบ 45 วันพอดี ชักเริ่มจะเหนื่อย รู้สึกจะรู้เพื่อนร่วมชีวิตร่วมทางไกลของฉันเห็นจะไม่ไหวแน่นอน คิดจะกลับบ้านเสียที แต่ก็ยังกลับไม่ได้ เพราะเพื่อนร่วมเดินทางของฉัน ซึ่งตอนนั้นกลายเป็นเพื่อนร่วมชีวิตเสียแล้ว จะต้องเดินต่อไปอีก กล่าวหาว่าไหน ๆ ก็เดินมาแล้ว หายากจะเดินไปให้ถึงจุดหมาย บางทีจะพบแดนสวรรค์ตามเทพนิยายบ้าง คงจะฉันจำใจต้องเดินต่อไป และอีกก็ฉันก็ไม่ช้าว่า จะจบการเดินทางท่องเที่ยวของพวกเขา ตลอดเวลาที่ฉันเดินทางมาคราวนี้ ตั้งแต่เริ่มต้นฉันพบแต่ภูมิประเทศแสนจะทุรกันดาร เมื่อฉันเดินทางมาได้พอดี 7 วัน ได้พบโรงเรียนแห่งหนึ่ง ได้แอบแวะไปชมการสอนของครู พอได้ครูกำลังสอนถึงเรื่องประโยชน์ของการเข้าโรงเรียน ฉันชอบมาก จำได้เป็นใจความดังนี้

โรงเรียนเป็นแหล่งขั้นทางไปสู่ความดี มนุษย์ทุกคนจะเป็นเสดก็ไม่ได้ คุณจะมีงานทำทุกคนเสมอไปก็ไม่ได้ แต่สังคมที่มีรากฐานแน่นแฟ้นเช่นสังคมของเราจะสามารถให้การฝึกสอนแก่เยาวชนได้ทุกคน สามารถจะสอนให้มนุษย์แต่ละคนใช้สติปัญญา กำนัดกาย ตลอดจนจิตใจของตนให้ผลอย่างบริบูรณ์ที่สุดที่จะพึงได้ ซึ่งจะนำไปสู่คั้นทางแห่งการประกอบการอาชีพ พร้อมด้วยสิ่งเหล่านี้ นักเรียนทุกคนจักเดินไป

ข้างหน้า พร้อมด้วยอาวุธประจำกายผู้ใหญ่นั้น ที่เราจะทนทุกข์ทรมานนั้น เป็นโชค
 ซาตาของมณเฑาะ แต่หย่างน้อยทุกคนจะสามาถทำงานได้

เรื่องที่คุณจำมาได้ จึงขอนำมาเล่าสู่ลูกหลานของคุณฟังไว้เป็นเครื่องประดับ
 สติปัญญาในยามว่าง

ฉันกับเพื่อนร่วมชีวิตร่วมการเดินทางทั้ง 7 คนนั้น ถ้าจะเรียกว่าเป็นครอบครัว
 ของฉันก็ได้ เพราะเราช่วยกันมานาน แต่ฉันคิดว่าฉันมีครอบครัวใหญ่กว่าคนอื่น
 หนึ่ง ซึ่งเป็นที่ให้ความเห็นแก่ฉัน ครอบครัวหนึ่ง ฉันมีคนรู้จักกัน รักกัน มีความ
 รื่นเริงด้วยกันฉันมีชัย โสภิตด้วยกันถ้าพ่ายแพ้ ถ้าผู้ใดทำกิจการดีมีข้อปลื้มใจ
 ฉันขานหน้า ถ้ามีคนทำชั่ว ครอบครัวของฉัน หุ้ยในแหลมทองเห็นอจลภูเขายาวลงไป
 ถึงทะเล ถ้าส่วนหนึ่งส่วนใดของครอบครัวฉันต้องประสบบาดเจ็บ และสรรพอันตราย
 ไต ๆ ทั้งครอบครัวก็รู้สึกเจ็บปวดไปด้วย ไม่ว่า หนแห่งใด เหมือนเป็นร่างกาย
 เดียวกัน ชีวิตเดียวกัน ครอบครัวใหญ่ของฉัน ฉันบอกแก่ลูกหลานของฉันว่า นั่น
 คือประทีปธรรมาธิ

ฉันกล่าวมาข้างต้นว่า ฉันเดินทางมาแล้ว 45 วัน ยังไม่ข้ามจะไปข้าง
 หน้าอีกเท่าใด และพบอะไร บ้างเย็นได้ยินมีคนพูดระหว่างทางว่า การคาดคะ
 เนคือการเห็นดวงหน้า และถ้าได้เห็นเหตุการณ์ดวงหน้า คือ ความสามาถที่จะคิดเอาเองว่า
 อนาคตจะเป็นอย่างไร และคำนวณทางได้ทางเสียที่อาจจะมีเกิดขึ้น นอกนั้นได้ยิน
 เขาพูดเป็นท่อน ๆ ได้ตอบกันว่า เมื่อเห็นม้าของเล่นเด็กคนหนึ่งก็พูดว่า ฉันจะเป็น
 คนขี่ม้าเมื่อฉันเติบโตขึ้น หญิงสาวคนหนึ่งพูดว่า ฉันจะมีเรือนเหมือนคนเหมือน
 อายุ 20 ปี ฝ่ายพ่อพูดว่า เมื่อฉันฉันจะหุบในวัยชราแล้ว แม่พูดว่าฉันก็หุบในวัยชราเหมือน
 กัน หญิงแก่คงจะเป็นยาย พูดว่า ฉันจะไม่มีชีวิตแล้ว ท่านผู้ฟัง ฉันเล่าคงเข้าใจ
 พวกท่านคาดคะเนกันทั้งนั้น แต่ของใครจะถูกฉันคิดของพ่อ แม่ ยายนั้นเป็นลูกที่สุด ฉะนั้น

~~~~~  
 เวลานบ้านเมืองของเราคับขันน่าจะทยอยลงหน้ายาก ว่าอนาคตจะเป็นอย่างไร ชน  
 หยที่เราจะทำงานกันดีเพียงใดเท่านั้น มีผู้แนะนำว่าฟัง ฉันทคติมาเถ่าสู่กันฟัง  
 ดงน

1. ความทิว มองเข้าไปในบ้านของผู้ที่ทำงาน แต่มันไม่กล้าเข้าไป
2. คนเราจะมั่งมีเร็ว หากคิดเก็บหอมรอมริบในขณะเดียวกับที่คิดจะหาเงิน  
 มาได้
3. จงซื้อสิ่งที่เหลือเพื่อ และไม่ช้า เราก้จะขายสิ่งจำเป็นต้องมั่งมี
4. ถูเปิดอ่านนี้ คงไม่ได้
5. จงอย่าพูดว่า พรุ่งนี้ฉันจะทำสิ่งนั้น สิ่งทำแล้ว คิดว่าดีกว่าสิ่งที่จะทำชน  
 ใหม่ วันนั้นวันเดียว คือว่าพรุ่งนี้ 2 วัน
6. จงระวังรายจ่ายย่อยหลายรายน้อย ๆ นั้น เมื่อรวมกันเข้าจะเป็นของมาก  
 และทางนำชมทางเดียว อาจทำให้เรื่อดำใหญ่จนได้
7. เมื่อขว้างหลุดไปแล้ว จะเป็นก้อนหินหรือจากากี้ ย่อมไม่กลับมามาก
8. การนอนหวัดและคนแต่เช้า ทำให้มนุษย์มีสุขภาพดี มั่งมี และเรียบร้อย  
 ฉันทคติเพียงนี้ เพราะจะเร่งเดินทางต่อไป

~~~~~  
 สวัสดิ์

ตามคคชัย

5 พฤศจิกายน 2485

“ดอกแก้วลูกแก้วทรก”

เมื่อคืน ทางวิทยุได้อ่านบทตอนวาดภาพของดอกแก้วในท้ายภาคกระจายเสียง
กตางคน ฉันกำลังกินข้าวจวนเส็ดพอดี พังแก้วให้จับใจยิ่งนัก เลยทำให้หายาก
ซาบว่ายุวชนคนไหนหนอ ช่างประพันธ์เก่งเสดเสดด้วยไม่ต้องไปดูต้นแก้ว ดอกแก้ว
ก็เห็นภาพได้ในตนเอง ทำให้ฉันรักและหยากรักเจ้าของบทตอนดอกแก้วจนเต็มที
ฉันทายว่า ค่อยไป ท่านเจ้าของบทประพันธ์ จะต้องกลายเป็นลูกแก้วของบิตามารดา
เป็นแน่แท้ ยุวชนที่รชชาติทุกคนจะทำทุกสิ่งทุกอย่างให้เป็นลูกแก้วและลูกรักหย่าง
หัวเหวนของบิตามารดา จึงจะสมเป็นลูกของชาติไทย เมื่อพูดถึงลูกแก้ว ลูกรัก
แล้ว ฉันมีวาสนายิ่งนัก ที่ได้เพื่อนบ้านของฉันหมู่หนึ่ง เป็นที่รวบรวมลูกแก้ว
ลูกรักของบิตามารดา และทั้งเป็นลูกสมัคพลัธพแก่ชาติอีกด้วย เพื่อนบ้านผู้มเกียรติ
ของฉัน มีฉวย มีระเบียบ ทำทุกสิ่งพร้อมกันราวกับคน ๆ เดียวกัน อนามัยดี
ความรุด และกล้าหาญที่สุด ท่านเหล่านั้น ฉันเข้าใจชีวิตของแต่ละคนดี มีใจรักหุ
ที่ทงชาติ ซาบว่า ดวงตาของท่านเหล่านั้นแต่ละคนชุ่มด้วยน้ำตาวันละ 2 หยดเสมอ เมื่อ
สดแต่งเคารพทงชาติ ได้ถามบางท่านดู ช้แรงที่เป็นหย่างนั้น บอกว่า ฉันเห็น
ทงดอยขนสูงยอดเส้าหนหนึ่ง และเวลาดอยดงส้มมีคนไทยเก็บทงหนหนึ่ง ฉันหนึ่ง
แล้วประสาทของฉันทวากยกัสนั้สะเทือนไปตามทงชาติ ถ้าฉันหุในสนามรบ ฉันจะ
ไม่ยอมให้ประสาทเป็นนายฉันเป็นอื่น ชาติ ถ้าหากเคื่อนให้รู้สึกเป็นอื่น นอกจากยิง
แทง รุกไปข้างหน้า ชาติเป็นไทยยิ่งกว่าสิ่งใด ๆ แต่เวลาเคารพทงชาติ ฉัน

ปล่อยให้หน้าตาไหล ไหลเท่าใดฉันก็ไม่บังคับตัวเลยแม้แต่น้อย ฉันหยากให้ออกมา
เสียให้หมดเวลานี้ เพราะหนทางของพ่อแม่ของฉัน และของตัวเองด้วย เพื่อ
วันข้างหน้า ฉันจะได้มีหน้าตาไว้ไหล เมื่อทงชาติตายไปทางผู้อื่น คำพูดของ
เพื่อนบ้านฉันนี้ ฟังดูเป็นคติดีไม่น้อย ส้มแล้วที่เขาเป็นลูกแก้วส้มคัพพัชร์แก่ชีวิต
ขอให้บุญมันชวนกันตลอดไป วันหนึ่งเมื่อน้ำท่วมใหม่ ๆ ฉันได้ขับรถด้วยตนเองเข้า
ไปในบ้านของเพื่อนบ้านของฉัน บังเอิญไม่มีคนนำร่อง เพราะไม่ได้แจ้งแก่กรมเจ้าท่า
ซึ่งมีหน้าที่นำร่องรถของฉันเลยตกลงไปในที่ตื้นๆ คนที่ไปกับฉันลงจากรถช่วย
กันยกขึ้นราว 5-6 คนแต่รถก็ชนจากที่นั่นมาได้ รถของฉันก็ไปไม่ได้ด้วย รถลำคัน
ที่ล้อ ถ้าล้อติดหล่ม ตกท่อแล้วไปไม่ได้จริง ๆ เทียบกับชาติ ถ้าประชาชนในชาติ
คิดแน่นอนไม่ก้าวหน้า ชีวิตก็ไม่ไปไหนได้ มีแต่ทางจะมุ่งหน้าถึงทุกวันนี้ รถที่ล้อตกคูข้างถนน
ถ้าล้อไม่พันคู่ รถก็เช่นน้ำจนผู้หนึ่งเอง ที่สุดรถของฉันเดินทางต่อไปได้ด้วยความสามารถ
ของเพื่อนบ้านของฉัน ในวันที่เดียวรถของฉันก็เด่นเดินทางต่อไปได้ตามเดิม เพราะ
เพื่อนบ้านของฉันได้รวมกันเป็นจำนวนมากมาช่วยยกรถด้วยความพร้อมเพรียง เมื่อ
รถฉันพ้นทุ้งได้แล้ว ฉันได้ลาเพื่อนบ้านของฉัน และขอบใจหลายครั้ง ถึงกระนั้น
ก็ยังไม่หมดความขอบใจ ที่มีในใจของฉัน เพื่อนบ้านของฉันสีแดงเคราฟตอบ
และยิ้ม ดวงตาสีแดงจับจิตใจฉันยิ่งนัก ตาฉันส่งคำเพื่อนรักกับเพื่อนบ้านของฉัน
สายตากินกันเป็นสายเดี่ยว ไม่ได้พูดอะไรกัน เพียงสายตาคอกันก็เข้าใจกันว่า วัน
ข้างหน้า มิตรร่วมชีวิตเรามาตายร่วมกัน ถ้าฉันตายก่อน ขอให้เพื่อนบ้านนักเรียน
นายร้อย นักเรียนเทคนิค ไปปลุกชื่อฉันที่อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ และถ้าท่านตายก่อน
ฉันจะไปจารึกชื่อของท่านที่อนุสาวรีย์นั้นด้วยตนเองเหมือนกัน นี่แหละ คนเราถ้ามี
ความคิดต่อเนื่องกัน ไม่ต้องพูดไม่ต้องพบกันก็มีสายตาเป็นสายเดียวกัน ตลอด
ทุกสิ่งทุกอย่าง ฉันขอวิงวอนให้ถูกรัก ถูกแก้ ถูกสัมผัสเพื่อชาติของฉันเถลี่ย

จะมีทางเดินทางเดียว คือทางก้าวหน้าเจริญดี ถ้าตายขอให้ตายได้ทั้งใครรรัก ก่อน
ตายขอให้เปนจอมพลทุกคน ทงก้าวหน้า ทงชาติ ทงตาย ทงจอมพล จำไว้
ถูกแก้วของชาติ ฉันขอผ่านเรื่องนี้ไว้เพียงนี้ ไม่รบกวนต่อไป ปล่อยให้เพื่อนบ้าน
ของฉันทเดินทางของเขาต่อไปตามทางดังได้วางไว้ข้างบนนี้ ใครจะเป็นจึงตามทงเหล่า
นี้ เขาไว้ด้วยกันในวันข้างหน้า จากนักเรียนนายร้อย นักเรียนเทคนิค ทำให้ฉันคิด
ถึงงานพิเศษที่ได้เห็นทำกันที่ท่าเนียบสามัคคีชัย พายในคึกไทยคู่ฟ้า เมื่อ 15.30 นาฬิกา
งานนี้ เปนงานเพียบพร้อมไปด้วยเกียรติ ถูกต้องวันชมทุกสิ่งทุกอย่าง งานนี้ คือ
งานประดับยศใหม่ แด่นายทหานชั้นผู้ใหญ่ โดยพระท่านนายกรัถมนตรี ในตำแหน่ง
รัถมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เมื่อถึงกำหนดเวลาได้เรีกส์เบิดงาน ท่านรัถมนตรี
กลาโหม ในเครื่องแบบจอมพล และ พ.ท. ถ. พิบูลสงคราม ในเครื่องแบบนายพันโท
ทหานบก ก็ได้ถึงที่ประกอบพิธีชั้นเกียรติคุณ รัถมนตรีกลาโหมได้สดงการเคารพทง
ชัยเฉลิมพล ถักการะพระพุทธรูป และพระบรมรูปสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จแล้วพิธี
ประดับยศก็เริ่มต้น ภาพที่ฉันทงเกตสังเกตใจที่ดูชวามขงที่สุด หยู่ที่ตอนหนึ่ง ก่อน
นายพลคนแรกจะเดินมารับการประดับยศ เวลานั้นทุกคนเงียบสันติ รวากับยามดี
3 นาฬิกา ฉันทเห็นท่านรัถมนตรีกลาโหม จ้องดูแถวนายทหานบก เรือ อากาศ
ที่รอรับการประดับยศนั้นหย่างจริงจังแทบไม่กะพริบสักครั้ง นายทหานทุกท่านก็จ้องดู
ตอบ ดูคำ 1 ของรัถมนตรีผู้เป้นประธานของงานเบองหลังมทงชัยเฉลิมพล พระ
พุทธรูป พระบรมรูป กับดวงตาของท่านนายทหานผู้เกียรติอีกหลายสิบคู่ประดับกัน
พายในความเงียบสงคของห้องหนึ่งพายในคึกไทยคู่ฟ้า เปนความหมายกนิใจเดี่ยวเหลือ
จะพรรณนา ฉันทงเกตดูดวงคำของผู้เป้นประธาน สดงความหมายว่า หากไทย
ยังหยู่ยัง ยืนยง ตามคำของพระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า วันนั้น ฉันท

จึงได้มีเกียรติมาเป็นประธานระดับยี่สิบให้ท่านทั้งหลายด้วยมือสอาดหมดจด แม้จะไม่
ต้องล้างมาก่อน ดวงตาอีกหลายสิบคู่ของท่านผู้มีเกียรตินี้จะเห็น ต้นองคอปเป็นความ
หมายจากใจบริสุทธิ์ ฉันเดาได้แน่เป็นการสนองตอบว่า เราก็ก่อนหยู่คง ช้พด้วย
หากไทยพินาสถ ไทยหยู่ได้รื้อ ฉันทั้งหลายพร้อมแล้วจะรับเกียรติใหม่ในวันนี้ เพื่อ
ไปใช้ตั้งเกียรติชาติไทยในวันข้างหน้า แม้ชีวิตจะไม่เสียดาย ใครจะเป็นคนจากรักข้อ
ก่อนกันที่อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ดังเกิดเพียงนี้ การเดินของนายพลคนแรก พลตรี
ม. ดีนาตโยชารักดิ์ ก็ทำลายความเจ็บปวดในท้องพิชิต ท่านผู้เป็นประธานกุ่มดัด
การระดับยี่สิบต่อไปตามกำหนดการของงานนั้น พายใน 2 นาทีไม่ถึงคี่ พลตรี
ม. ดีนาตโยชารักดิ์ ก็กลายเป็นพลโท ม. ดีนาตโยชารักดิ์ เพราะความชอบสั่ง
กำลังทางพลธิการดีตลอดมา ต่อมาใน 1 ชั่วโมงถัดมา ท่านผู้มีเกียรตินี้จะเห็นกับระดับ
ยี่สิบใหม่ทั่วกัน เริ่มส่งด้วยคำอวยพรของท่านผู้เป็นประธาน เกี่ยวแก่ระดับถึงความ
จำค้นของงาน ซึ่ง พ.ท. ต. พิบูลสงคราม ประพันธ์ให้นั้น ตามเค้าของพระราชนิพนธ์
สมเด็จพระมหาสมณเจ้าฯ ดังนี้

หากไทยยังหยู่ยัง

พิชิตระดับยี่สิบดำรง

หากไทยพินาสถ

เหมือนหมดเกียรติชั่วฟ้า

ยืนยอง

เกียรติได้

ผยองเกียรติ ได้รื้อ

ชาติสันติสุข

พิธีอันมีเกียรติที่ตึกไทยคู่ฟ้าเสด็จขึ้นลง ด้วยการร่วมกันกินน้ำชา และอวยพร
ในเวลาราว 17 นาฬิกา แต่เกียรติแห่งนายทหารของกองทัพบก 3 กับคำว่าใคร
จะได้จากรักข้อก่อนอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิก่อนกัน ยังทั้งหยู่พายได้ตึกไทยคู่ฟ้าในวันพร
คุณเขื่อนมาเพียงนี้พอดี มีฉันทานเคารพทางชาติเวลา 3 นาฬิกา ฉันยืนขึ้นส่งแด่เคารพ

พอได้เมียฉันแจ้งว่า แอบดูทางหน้าต่างฉันไม่มีใครเลยในถนนและคลองข้างบ้าน
จะไม่แสดงการเคารพทง เป็นคำบอกเล่าอันมีค่าที่ฉันได้ฟังเข้าวันนี้ พอได้คิด
เคารพทงชาติ ถูกได้มากราบตอนเช้า และจับฉันและแม่ เป็นการเพิ่มสติปัญญา
เตือนใจให้ชุ่มชื้น เคารพทงชาติทำไปแล้วด้วยดี หน้าที่รักชาติได้ทำแล้ว ถกมา
แถมรักถูกแก้อีกด้วย ฉันสบายใจ งานที่ยังเหลืออีกจะทำวันนี้ ก็คือ หยากให้พี่น้อง
ทุกคนกินกล้วยเดี่ยวให้ทั่วกัน เพราะกล้วยเดี่ยวเป็นอาหารดีมาก มีอาหารทุกอย่าง
ในกล้วยเดี่ยว มีข้าว ถั่ว มัน เบียร์เค็มหวานพร้อม ทำได้เองในประเทศไทยทุก
หย่าง จะเป็นการขัดกับทางแพทย์หรือไม่ เพราะเวลานั้นเป็นนักเรียนนายร้อย ครู
ได้สอนนักเรียนหน้าว่า หยากกินกล้วยเดี่ยวหน้าร้อนจะเป็นอหิวาตกโรค ฉันคิดว่าเวลา
นั้นการแพทย์ยังไม่เจริญ ไม่มีการรักษาสัตว์ด้วย เชื้อโรคปนกล้วยเดี่ยวได้ง่าย แต่
เวลานั้นการแพทย์ของเราได้แล้ว ทั้งการขายกล้วยเดี่ยวของไทยเวลานั้นสำคัญมาก
ยิ่งในความควบคุมของทางราชการกรมประมงเคราะหัดด้วยแล้ว ยิ่งได้ใจได้ว่าสาค
การเป็นอหิวาตกโรคไม่เกิดเพราะกินอาหาร แต่เกิดเพราะเรากินเชื้ออหิวาตกโรคเข้า
ไปพร้อมกับอาหาร ถ้าเราทำให้สะอาด เราก็ไม่กินอหิวาตกโรคเข้าไปด้วย เราก็
ไม่เป็นอหิวาตกโรคตาย แต่เราได้อาหารจากกล้วยเดี่ยวเป็นประโยชน์แก่ร่างกายยิ่ง
ราคาก็ถูก หาได้ง่าย และอร่อยด้วย ถ้าทุกซอกทุกมุมพี่น้องชาวไทยกินกล้วยเดี่ยว
จะทำให้เป็นอาหารของชาติที่ขอแบ่งมาจากพี่น้องชาวจีน ทำให้เรามั่งงานหากินเพิ่ม
ขึ้น ชาวไร่ ชาวประมงหาอาหารทะเล ก็จะมีงานทำมากขึ้น วิธีขายกล้วยเดี่ยวให้
เป็นกอบ เป็นกำ เป็นตำเป็นต้นทั่วไป ถ้าเรารู้ได้ทั้งทางราชการช่วย ฉันคิดว่า ทาง
กระทรวงกลาโหมจะช่วยกระทรวงสาธารณสุข กรมประมงเคราะหัด ด้วยเกณฑ์ครูใหญ่
ทุกโรงเรียนทั่วราชอาณาจักร จัดการขายกล้วยเดี่ยว 1 หาบ และทางกระทรวงมหาดไทย
ช่วยขอแรงข้าหลวงทุกคน และนายอำเภอทุกคน รับจัดการขายกล้วยเดี่ยวคนละ

1 ทาบ และทางกรมประชาสัมพันธ์ช่วยจัดการแนะนำวิธีเพาะถั่วงอกอย่างที่ถูกวิธี
 กัดครได้เขียนไว้ และแนะนำวิธีทำถั่วงอกด้วยตัวเอง โดยวิธีประกอบ พุคค่าด้วยก็
 คือ พิมพ์คำแนะนำวิธีขายถั่วงอกอย่างสมบูรณ์แจกให้ทั่วถึงกันทั่วราชอาณาจักร
 ด้วยแล้ว ฉันคิดทำตั้งใน 3 เดือนทุกคนจะกินถั่วงอกที่สะอาด เป็นประโยชน์แก่
 ร่างกาย ถ้าคิดอย่างทางตำราของฉัน ซึ่งเคยพูดมาเรื่องกินหมูคนละ 1 ตัวต่อวันแล้ว
 ถ้าพี่น้องชาวไทยกินถั่วงอกคนละ 1 ซามทุกวัน คิดรวมละ 5 สตางค์ วันหนึ่ง
 จะมีคนกินถั่วงอก 18 ล้านซาม ซามหนึ่งราคา 5 สตางค์ ตกลงวันหนึ่งเงินค่า
 ถั่วงอกของชาติไทยหนึ่งวัน เก้าสิบล้านสตางค์ เท่ากับเอาแสนบาท เป็นจำนวน
 เงินหมุนเวียนมากพอใช้ เงินเก้าแสนบาททุก ๆ วันนี้ ก็ไหลไปสู่มือชาวไร่ ชาวนา
 ชาวทะเลทั่วกัน ไม่ตกไปถึงมือใคร และเงินบาทก็มีราคาเป็นเงินบาทหนึ่งบาท หรือ
 ถั่วงอกได้เสมอ ไม่ใช่ซื้ออะไรไม่ได้ทุกอย่างทุกวันนี้ซึ่งเท่ากับไม่มีประโยชน์เต็มที่ใน
 ค่าของเงินมันเอง ที่สุด มีบางท่านคิดจะเปลี่ยนชื่อถั่วงอกเป็นคำอื่นอย่างไทยๆ ฉัน
 เห็นไม่ควรเปลี่ยน ทั้งถั่วงอกไว้หว่านเดิม เพราะเงินบาททองหยิบ ฝอยทองไป
 ขาย เขาก็ไม่ได้เปลี่ยนชื่อให้เป็นคำเงินเลย ฉะนั้นเราเอาถั่วงอกของเงินมาขาย
 ก็ไม่มีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงชื่ออะไร ชื่อเลี้ยงดีอยู่แล้วด้วย ทั้งเป็นสัตว์รัก
 ถึงความขุ่นในการค้าของพี่น้องไทย-จีน 2 ชาตินี้ว่า จีนเอาของไทยไปขาย ไทย
 เอาของจีนมาขายบ้าง เป็นการผูกสัมพันธ์ต่อกันให้สนิทสนม สมที่ว่า จีนไทยเป็น
 พี่น้องกัน ดีเหมือนกัน แต่ที่สุด ใครจะเอาของใครไปขายมากกว่ากัน คุณกันไป ฉัน
 พูดมาเพียงถึงเวลาทำงานตอนเช้าพอดี เหลียวไปพบต้นแก้วดอกแก้วในบ้านฉัน ถูก
 ลมโซย ถึงก้านกวัดไถงหุ้ไปมา เมื่อต้องลมถึงแก้วก็เอนตามลม ดอกแก้วแยก

จากกัน ให้เห็นชาวณดียงชั้น ตั้งถันหอมมายังฉัน เคยทำให้ฉันนึกถึงตุกแก้ว
ตุกรัก ตุกสมบัติพิชให้แก่ชาติชนมา พร้อมกับแต่เห็นทงนำทางของท่านเหล่านั้น
ใครจะเป็นคนได้จารึกชื่อที่อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิก่อนกัน

สวัสดิ์

สามัคคีชัย

7 พฤศจิกายน 2485

“การใช้แกว้สารพัดนึก”

เมื่อฉันมีโอกาสดูไปต่างประเทศ และลี้ภัยในอาระประเทศได้สังเกตการใช้เงินของพลเมืองในประเทศเหล่านั้น เห็นการใช้กันแตกต่างกับของชาวเรามาก อารยะชนที่กล่าวนี้ เขาเห็นเงินเป็นแกว้สารพัดนึกอันพึงณอบที่สุด ถ้าไม่จำเป็นแล้วเงินไม่ออกจากกระเป๋าทีเดียว พุดหย่างไม่อาย ฉันเองแม้จะเห็นเงินเป็นเงินหยู่หย่างสมบูรณ์แล้ว แต่บางวันแม่บ้านยังว่า เห็นคนไทยไม่รู้จักใช้เงิน ไม่เสียดาย ใช้ไม่เป็นประโยชน์ สัมกับเงินมีค่าอย่างยิ่งเลย ฉันเคยไปเที่ยว ไปกินกับนายทหานฝรั่ง ไม่เคยใครอาสาออกแทนกันเลย หย่างดีรวมกันแล้วแบ่งออกเท่า ๆ กัน หรือต่างคนต่างออกเงินของตนเอง ฉันพบบ่อย ๆ เวลาไปหัดในสนามเมื่อพักกลางวัน หัดแถว ก็มีการสู้บบุหรีกันเป็นหมู่ จิตักกับหรือออกสู้ในที่ประชุมของนายทหานต่างประเทศที่ฉันไปด้วยนั้นดีมาก นายร้อยเอกผู้รักของเรา ท่านจะสู้บบุหรีท่านก็เอามือใส่ในกระเป๋ากางเกง ฉันนึกว่าใส่เพื่อหลบหิมะ แต่นานสักครู่หนึ่ง ท่านก็คว้ากับหรือออกมาหนึ่งมวน มวนบุหรีตัวนั้นยังออกทีเดียว แล้วท่านก็เอามือใส่ปาก ยังไม่จุตสูบ ดังเกิดว่าจะขอให้ใครจุตให้ แต่ถ้าไม่มีใครจุตให้นานพอควน ท่านก็ถ่วงกระเป๋าเอาไม้ขีดกำมะถันหนึ่งกำน มาขีดกับสันรองเท้าจุตของท่านเอง ฉันสงสัยว่า ทำไมเป็นถึงร้อยเอกจึงไม่แจกบุหรีแก่พวกเราซึ่งเป็นร้อยตรีร้อยโท หย่างฉันเห็นในหมู่ชาวไทย พอสูบบุหรีก็ควักออกมาทั้งซอง แล้วแจกเพื่อนฝูงโดยรอบ บางทีหมดซองก็มีบ่อย ๆ เพื่อหมดสงสัย จึงถามเพื่อนนายทหานชั้นเดียวกัน เขาตอบว่าเงินหายาก ต้องใช้แต่สิ่งที่จำเป็นเท่านั้น ใครเดินทางต้องมีบุหรีของตน ไม่ใช่จะไปขอของคนอื่นข้างหน้า เป็นการเอาเปรียบเพื่อนฝูง ฉันคิดว่า วิชนกดีเหมือนกัน ไม่สู้ร้ายส่วย กัดบ้านเมียไม่ดุด้วย

เมื่อถนัดกลับมาพักบ้านที่รวมกันอยู่คล้ายโรงแรมแห่งหนึ่ง วันหนึ่งเวลาเย็นข้าพเจ้านั่งโต๊ะ แม่บ้านหัวเสีย ทำให้ฉันทกใจ นึกว่ามีเรื่องอะไร สอบดูได้ความว่ามีคนมาพักเวลาไปไม่ใช่เงินราว 5 สตางค์ เพราะแม่บ้านไม่มีทอน คนที่มาพักเลยออกจากบ้านไป โดยไม่ชำระเงิน 5 สตางค์นั้นให้ เพราะ 5 สตางค์นี้ทำให้แม่บ้านหัวเสียไป 4-5 วัน พอนั่งโต๊ะเป็นปกติทุกวัน ลงท้ายสอนฉันว่าเวลาท่านไปอย่าทำเช่นนั้นไม่ได้เป็นการโกงกันโดยตรง ท่านผู้ฟังคิดเห็นใหม่ว่า 5 สตางค์อารยะชนเขาหวงอะไรสักเพียงใด หย่ากันชาติของเขาจึงใจเร้นดื้อเร็วมาก ทุกคนแต่งกายดีทักกันไม่มีอะไรขาด หอมก ๕๕ เสื้อ กางเกง หรือกระโปรง รองเท้า พร้อมบริบูรณ์ ไม่ว่าจะเป็นคนขอทาน หรือคนมีเงินเพียงใด แต่งกายเช่นระเบียบเดียวกัน มีเครื่องปกปิดกายทุกส่วน หวีมีหมวกปิด ๕๕ ตัวมีเสื้อ ๕๕ ขามีกางเกงหรือกระโปรง เท้ามี่รองเท้า เว้นแต่ชนิดดีเดวเท่านั้น ๕๕ ชาติอารยะหรือชาติเจริญนั้น ๕๕ หยุ่ทำการเก็บหอมรอมริบ ๕๕ เข้มดเข้ม ๕๕ เห็นเงินของตนที่ได้มาด้วยสุจริต ๕๕ เป็นเงินที่มีค่าเท่าชีวิตอีกด้วยเหมือนกัน ไม่ใช่หยุ่ทำการทำมาหากิน หรือการประกอบอาชีพอย่างเดียว จึงมีผู้รักถ้าวว่า ท่านต้องคิดขอมทวิพยชนะคิดหาเงินพร้อมกัน เพื่อให้เข้าใจง่าย จึงใช้เงินที่หามาได้แต่ในสิ่งจำเป็นจะหุ่ดักไม่ได้เท่านั้น ถ้ามีรายได้วันละ 1 บาท ฉันเห็นควนแบ่ง ๕๕

1. หนังสือ ๕๕ ชื่อเครื่องแต่งตัว ถ้าวันแรกไม่พอเก็บไว้ผสมกับวันหลังเป็นสอง ๕๕ หนังสือ ๕๕ แล้วจึงไปซื้อกางเกงสั้น ๕๕ วัน 3-4 ๕๕ ชื่อเสื้อ ๕๕ วัน 5-6 ๕๕ ชื่อหมวก ๕๕ วัน 7-8 ๕๕ รองเท้า ๕๕ วัน 9-10 และต่อ ๆ ไป ๕๕ ซื้อกางเกง ๕๕ หมวก ๕๕ รองเท้า ๕๕ ให้มากชุดขึ้นสำหรับผลัด ๕๕ เบียด ๕๕ เครื่องแต่งกาย ๕๕ ต้องแบ่งเป็นหลายประเภท ประเภทนอน ทำงานในบ้าน ทำ ๕๕ งานนอกบ้าน ๕๕ ประเภทเที่ยว ๕๕ ดังนั้น เป็นต้น

สามัคคีชัย ทำตามความจำเป็น ท่านจะเสวยสุขในไม่ช้าเลย พวกเราเป็นไก่ รัฐบาลต้องเลี้ยงเราไว้กินไข่ ถ้าเราไม่ไข่ รัฐบาลก็จมน้ำไม่ไว้กิน * คือเก็บภาษีอากรไม่ได้ ที่สุดชาติก็ไม่ก้าวหน้าไปได้เลย และนี่เป็นที่สุด ถ้ารักชาติ โปรดกรุณาทำงานด้านตนเองเถิด

การล้างชาติ การล้างตนเอง การรักชาติ ความสามัคคี ความดำริของทหาน
 วิชาชั้นเหล่านี้ พูดกันมากมายนับว่าสมัยใด ๆ แต่ทำไม ? จนถึงเวลานี้ นักก็ยังไม่ฝัง
 พันหัวใจพวกเราจึงจึงได้เคย ฉันได้พยายามหาเหตุผลดู แต่ไม่พบดีพอสมใจหยากจะสาม
 ได้ วันหนึ่งฉันเห็นเพชรโคเม็ดหนึ่ง จึงถามดูหลายคนว่า ค่าราคาเท่าไหร่หรือว่า ราคาเท่าใด
 บางคนว่าราคาหมื่นบาท บางคนว่าราคา 5 พันบาท บางคนว่า 10 บาทก็ไม่ซื้อ บางคน
 ว่าจะอย่างนั้นให้ฉันเปล่า ๆ ฉันไม่คิดค่าเลย ที่สุดท่านผู้ฟังคงนึกว่าเป็นราคาเท่าใดจึงจะดี
 คงคิดว่าราคาไม่ได้ตรงกัน อย่างนั้นมาจากอะไรกัน เห็นจะเป็นเพราะตาของแต่ละท่านเป็นผู้ให้
 ราคานั้นเอง แต่จะเป็นราคาเท่าใดแน่ ฉันตอบได้ว่า ต้องถามคนที่หยากซื้อเพชรเม็ดนี้
 จริง ๆ เมื่อท่านผู้ฟังเงินชอนนั้นแหละ วิชาที่นั้นราคาของเพชรก็ตกลงเกิดขึ้นจริง ๆ เพราะ
 หยากได้เพชรถูกบ้างแพงบ้าง ความชอบ ความรัก เพชรของผู้ซื้อทำให้ตาเปลี่ยนจาก
 แพงเป็นสมราคาไปได้ ส่วนคนที่บอกจะให้เปล่าฉันไม่คิดค่านั้น คือคนรอนให้เรื่องดี
 เป็นร้าย จากมิตรเป็นศัตรูจริง ๆ พูดถึงเพชรแล้ว คราวนี้ลองมาดูบ้านหรือตึกงาม ๆ กัน
 บ้าง แต่เดี๋ยวนี้เจ้าของตึกนั้นอย่างถูกใจทุกคน เลือกแบบที่ชอบที่สุด โปรดลอง
 ถามท่านที่มีบ้านงาม ๆ ดู ท่านต้องตอบว่าฉันชอบ ฉันรักบ้านของฉันทุกท่าน ถ้าใครตอบ
 ว่าไม่ชอบ ไม่รัก ให้สามัคคีชัยเสียก็ได้ แต่ถ้าไปนำคนสัก 1000 คนไปดูบ้านหลังงาม
 หลังเดียว คนพันคนนั้นจะว่าฉันชอบด้วยดี บางคนว่าดีไป บางคนว่าดีไป บางคน
 ว่ารูปไม่ดี บางคนว่าไม่ชอบเพราะหลังคาแบนไป บางคนว่าหันหน้าไม่เหมาะ บางคน
 ว่าให้สีไม่งามอย่างนี้ พันหย่างสุดแต่จะคนจะคิดจะชอบตามตาของตน

เห็นจะเป็นตามความที่พูดมานับว่ากระมัง จึงทำให้เห็นการดำรงชาติ ดังตนเอง
การรักชาติ ความสามัคคี ความสามัคคีทางทหาร ° ความสามัคคีของชนชั้น เหล่า
นี้ไม่ตรงกันได้เลยไม่ว่าทุกยุคทุกสมัย ก่อให้เกิดขัดแย้งกันขึ้น บางประเทศบ้านแตก
ตามหลังมากี่มาก ในจำนวนพี่น้องไทย 20 ล้านคน (ฉันคิดว่า 20 ล้านคนแน่ เพราะ
มีเด็กเกิดมาก คายน้อยลงมาหลายปีแล้ว) ถ้ามาพากันดู การรักชาติ สามัคคี อย่างไร
ฉันเชื่อว่ายังมีตอบไม่แนวเดียวกันตลอด เพราะยังมีชาวคนโกงเงินหลวง ยังมีคน
ไม่ทำงาน ยังมีคนเอาประโยชน์ตนเองอยู่ ยังมีคนกินเวลาของชาติเปล่า ๆ ก็มี
เหล่านี้เป็นต้น น่าจะเกิดจากการรักชาติสามัคคีอย่างไรต่างกันไป คนที่ดั่งประโยชน์
ของชาติไปให้คนต่างชาติ เขาก็คงคิดว่าเขาจะได้เงินมาฝากในครอบครัวของเขา ชาติ
ล่ะ เขาไม่คิด ถามว่า รักชาติไหม เขาตอบว่ารักมาก ทำไมคำเช่นนั้นล่ะ เพราะ
หยากได้เงิน ถ้าไม่ให้ฉันทำ ชาติเขาเงินมาให้แทนซี หย่ากันเขาคอแล้วจึง
เอาเงินนั้นแหละคิดใจ

เพราะการดูของสิ่งเดียวกัน ด้วยคน 20 ล้าน แต่มีความเข้าใจต่างกันไปได้
แทนที่จะพูดหรือแสดงเหมือนกันทุกคน จึงเกิดมีการบังคับบัญชาขึ้น ผู้นำ
ของหัวหน้าฝูงชน 10 คน ก็เป็นคนนำของคน 10 คนนั้นตามกันไป ผู้นำของฝูง
ชน 20 ล้านคน ก็เป็นคนนำของคน 20 ล้านคนนั้น เพื่อกันความเห็นแตกต่างกัน
ไป 20 ล้านความเห็น คนหนึ่งจึงไปบีบหน้าต่างเพราะหนาว อีกคนหนึ่งกลับจึงไป
เปิดหน้าต่างเพราะร้อนเกินไป ถ้า 2 คนนี้ไม่ยอมปรานีประนีประนอมกันกับดและเปิด
หน้าต่างดังกันไปจนหน้าต่างพัง ชาติไทยเช่นเดียวกัน คนหนึ่งว่าชายก๊วยเดียว
ดี อีกคนหนึ่งบอกว่าไม่ดี ที่สุดไม่มีใครชายก๊วยเดียว คนหนึ่งว่าจ้างโรงงานทำคอต
รอนดี อีกคนหนึ่งว่าไม่ดี เปลืองเงิน ที่สุดเวลานี้ไม่มีสัมปทานเพราะไม่มีโซดาไฟที่
ได้จากโรงงาน คนหนึ่งว่าหย่าแก๊งกันเวลาทำงานของชาติ อีกคนหนึ่งชอบแก๊ง

“เรามาพากันแบ่งงานกันทำ”

ในเวลานี้ มีสงครามรบราฆ่าฟันกันทั่วทุกแห่งทุกหน ผลสุดท้ายใครชนะ ก็จะเป็นฝ่ายมีสิทธิมากกว่าทุกชาติ เท่ากับเป็นสงครามชิงตำแหน่งเจ้าโลกกันโดยตรง การเป็นเจ้าโลกก็ควรตั้งให้ใครในโลกนี้ทำตามได้ เช่นต้องการข้าว ก็ผลิตบัญชีดูว่า ชาติไหนมีข้าวก็ตั้งให้ส่งข้าวไปให้ ต้องการน้ำมัน ก็ตั้งให้ส่งน้ำมันไปให้ ดูเป็นการสะดวกและสบายด้วยประการทั้งปวง ชาติที่รบกับข้าศึกไม่มีทางใดเลยได้ ต้องปลูกข้าว วนข้าว วนน้ำมันส่งไปเป็นการคารวะต่อข้าศึก เพื่อส่งเสริมสัมพันธไมตรีให้กระชับแน่นแฟ้นยิ่งขึ้นไปในตัวของมันเอง ดีเหมือนกัน

เวลานี้ ใคร ๆ ก็ต้องเข้าสงคราม แต่มีประเทศหนึ่ง คือเดอร์ก ไม่ยอมเข้าร่วมกับใคร ยืนโกหกยู่ชาติเดียว เมื่อรบแล้ว มันคุยกับเพื่อนฝูง ทายกันว่า ไทยหยุดสุดตะวันตกของอาเซียทวีป เดอร์กหยุดสุดตะวันตกของอาเซียทวีป ต่างก็เป็นประเทศอันมีฐานะที่คง ทางภูมิศาสตร์ ดำเนิน ใน ทางยุทธศาสตร์ ของ สงคราม ทั่วโลกเวลานี้ เท่ากัน ประเทศไทยหรือประเทศเดอร์กจะต้องตกเป็นเหยื่อของสงครามก่อนกัน? ทุกคนทายไว้ว่า เดอร์กเป็นเสียก่อนไทยแน่นอน แต่ผิดหมดทุกคน จนบัดนี้เดอร์กยังเป็นกลางไม่รบกับใครเลย ไทยดีเด่นตะคองทุชนาดกัม มาเกือบปีเต็มแล้ว แกลมน้ำท่วมให้เป็นพิสดารด้วย มันพึ่งข้าวโคสนาชนวนทำของทุกฝ่าย ต่างก็ชวนเดอร์กให้ทำสงครามกับฝ่ายพุดตลอดเวลาดำ แต่เดอร์กก็ยังเป็นเดอร์กแสนสงบอยู่จนบัดนี้ นับว่าเดอร์กมีดี ไม่ตามโคสนาชนวนทำสงคราม และเหตุการณ์ของโลกก็ยังช่วยเดอร์กอยู่มาก ถ้าวอดไปได้ ในโลกนี้ เดอร์กมีบุญมากที่สุด

การดำรงชาติพุดกันมานานแล้ว ว่า ทำ ตัวเดียว แต่การทำนั้นมีวิธีต่าง ๆ กัน ทำช้า ทำพอดี ทำเร็ว ท่านเห็นว่าทำอย่างไรจึงจะดี เพราะเรานอนกันมานาน เพิ่งตื่น และย้ายไปหน่อย แต่ก็ยังดีกว่าไม่ตื่นเลยเถย ดังนั้น เมื่อประเทศชาติเข้าเขตคับขัน เราจึงขาดโน่น ขาดนี่ ขาดไปสารพัด แม้ไม่จับพนักชาดกับเขาด้วย ถ้าไม่ขาด รากก็สูงลิ่วแทบชนไม้ไผ่ จึงเข้าใจทันทีเวลานี้ว่า เราทำมาแล้ว หยุ่นในชั้นทำช้า ท่านชาวผลของการทำช้าดังได้กล่าวมานี้ ต่อไปถ้าเราไม่ต้องการลำบาก ก็ต้องเปลี่ยนเป็นดำรงชาติ - ทำ - ถ้าเหว็ดทำตัวเดียวและด่วนมากที่สุด. ทุกสิ่งทุกอย่างทำด่วนที่สุดทั้งนั้น เหตุของการทำดำรงเร็วดำรงชาตินี้ จะต้องแบ่งงานกันทำ ใครมีแรงสติปัญญาอย่างไร ก็ต้องแบ่งกันไปทำ ถ้ารัฐบาลท่านทำคนเดียว ก็ได้งานอย่างเดียว ถ้าข้าราชการทุกท่านช่วยทำทุกคน งานของชาติก็จะเกิดขึ้นหลายอย่างพร้อมกัน และจำนวนมากด้วยเป็น 2 แรง ถ้าพี่น้องประชาชนทุกท่านช่วยกันทำทุกคน งานของชาติก็จะเพิ่มเป็น 3 แรง ดังนั้น ดีกว่าแรงเดียวแน่นอน เป็นการแบ่งงานกันทำ ในกระเช้าดอกไม้มองแต่ด้อย ถ้าท่านตั้งชื่อ แล้วท่านเจ้าของแตงด้อยเอาแต่ดอกกุหลาบใส่ให้ อย่างเดียว ท่านคงไม่ชอบ เพราะได้ชมแต่ความสวยงามของดอกกุหลาบชนิดเดียว แต่เพราะแตงด้อยได้ดอกไม้มองในกระเช้าที่ท่านตั้งทำหลายชนิด ทุกท่านจึงได้ชมกระเช้าดอกไม้งาม ๆ หลายชนิด และท่านชอบ คุณิท่าน ความงามของดอกไม้ยังช่วยเสริมส่งความงามซึ่งกันและกันเถย ความงามในส่วนรวมของกระเช้าดอกไม้จึงงามเด่นยิ่งขึ้น ใคร ๆ เห็นชอบชม งานของชาติจึงต้องการเสริมส่งซึ่งกันและกัน จึงจะเด็ดได้ดี เร็ว และเรียบร้อยด้วย วิธีขอแรงให้ท่านอธิบดี ครูอาจารย์ ข้าราชการ นายอำเภอ ช่วยจัดการให้มั่งคั่งเดียวท่านละ 1 หาบ จึงเข้าหลักเสริมส่งงานของชาติซึ่งกันและกัน ในไม่ช้าก็เลยเกิดทิวบ้านเต็มเมือง วิธีนี้ ถ้าตอมาขอแรงให้ท่านข้าราชการ ตั้งแต่หัวหน้าแผนกขึ้นไป ช่วยจัดการให้ประชาชนไปจับจองที่ดิน คน 1 ช่วยส่งไป

จับจองหนึ่งครว ^{อัน} ในเวลาไม่กี่เดือน พี่น้องของเราที่ไม่มีดินทำมาหากิน ก็จะเป็นเจ้าของแผ่นดินส่วนหนึ่งของแผ่นดินไทย จะมีคนหนุ่ม ^{อัน} มากขึ้น รายได้ของรัฐบาลก็จะมากขึ้น สิ่งที่ได้แก่ท่านข้าราชการ คือ.-

1. เกิดเป็นไทย ถ้อยพระพุทธรูปศาสนา เราได้บำเพ็ญกุศล ให้ได้ทำมาหากินแก่ผู้ถือพุทธรูปศาสนาด้วยกันแล้ว สุขใจตามมาด้วย

2. เท่ากับท่านได้ประกันภัย คือ จะได้ไม่ถูกกดขี่เงินเดือน จะได้ไม่มีการกดขี่ข้าราชการ เพราะรัฐบาลมีเงินรายได้พอ.

3. ผดุงหลัก ช่วยกันแบ่งงานกันทำเป็นลำดับขั้น ก้าวข้างหน้าจะเดินเร็ว ชาติก็หยุด ยืนยง ไม่มียุติใด ๆ ถ้ามามีเมตตาเมตตาได้

ฉันพูดมาบ่อยเต็มที แม้รับทูลท่าน ไปรดประพาดบุญ ยังฉันเห็นภัย ฉันยังพูด พูดแล้วหมดหวัง เพราะทำหน้าที่บอกกล่าวพี่น้องร่วมชาติตามหน้าที่พลเมืองดีแล้ว

ตัวดี

สามัคคีชัย

9 พฤศจิกายน 2485

โคลงบทแรกในชีวิต

ของ

“สามัคคีชัย”

แม่หวังสันทุขไว้
จงหมั่นประพฤติตน
ทำทุกสิ่งเพื่อผล
ขายถ่วงออกเพื่อนบ้าน

ความจน
หย่าครั้น
เป็นล่า สันนา
เท่านั้นหมดจน

9 พฤศจิกายน 2485

“เราตายดีกว่าชาติตาย”

เมื่อเวลาฉันเขียนเรื่องนี้ เป็นเวลาประมาณ เกือบ ครึ่ง ของ วันที่ 10 พฤศจิกายน
ฉันเชื่อในหลักการนอนหัวค่ำ ฉันแต่เช้ามันนี่ เป็นการดีนะ ได้พยายามทำมาเป็นการ
ประจำตั้งแต่เริ่มหน้าทอมคราวนี้ แต่ฉันนอนจนแล้วไม่หลับ เลยลุกมาเขียนเรื่องอ่าน
เล่นแทนยานอนหลับ ที่บ้านฉันตอนเช้าอากาศส่วนมากเย็นสบาย มีลมพัดโชยมาเบา ๆ
พอทำให้ฉันในบ้านฉันเป็นวังวนตามกันไปตามลม ไม่มากเหมือนกลิ่นในทุ่งนาตอน
พายุ ซึ่งถึงกับมีคนชาวจมน้ำได้มาวันเป็นเพื่อน แล้วหลุดลอยขึ้นพื้นน้ำ เป็นอาหาร
ของควาย ฉันเห็นพี่น้องชาวฉานพายุเรือไปเก็บกันเป็นกลุ่ม ๆ เมื่อต้นเดือนตุลาคม ที่
ผ่านพ้นมานั้น ฉันสังเกตได้ว่าลูกศรเล็กหย่างในบ้านฉัน หรือเป็นคลื่นไทยทำนอง
ในทุ่งนา แม้คลื่นในมหาสมุทรที่บ้านเรือน ฉันยังไม่เคยเห็นลูกคลื่นวิ่งไปทันลม
สักครั้ง ลมพยุ่งน้ำให้เป็นคลื่น แล้วก็พัดผ่านไปเพื่อไปทำงานข้างหน้า ชวนให้น้ำเป็น
ลูกคลื่นอีกเป็นลำดับกันไป สูดดมเมื่อลมหมดแรงไม่พัดต่อไปหายไปเอง ถ้าชาติ
ใดเป็นอย่างนั้น ลูกลมทำเป็นคลื่น นั่นคือความยุ่งเหยิงเกิดขึ้นแล้วในประเทศชาติ
อันสงบนั้น สูดดมเมื่อน้ำไม่พัดยอเดือดขึ้นมา และลมพายุร้ายหมดพัดกระพือ ความ
มานะกีดพันทนต่อเหตุการณ์ทั้งหลายจะเป็นหรือตายไม่ย่อท้อ ชีวิตก็ยังมั่งเหลื่อหุบ
ความสันติสุขกันได้วันหนึ่ง ฉันพูดถึงลมเย็นแต่เช้ามาถึงกีดพันทนและอะไรต่อมิอะไร
เรื่อยไปเรื่อย ฉันขอประทานโทษท่านผู้ฟังที่ไม่วูเรื่องของฉันดี การเป็นเช่นนี้
เพราะใจของฉันชอบเก็บหอมรอมริบเรื่องราวไว้มากกว่ากับเรื่องรามเกียรติ์ คัดทาง
เสือไม้ใคร่ตรงทางกับเขาได้เลย พอจะตรงก็มาข้างอื่นมาขัดทางเสือให้เรือเบนไปเสมอ
กลับมาบ้านของฉันใหม่ ที่ข้างห้องนอนของฉันมันคันไม้ไผ่หลายคัน ตอนหัวค่ำนก

~~~~~
 มักมาอาศัยนอนเมื่อน้ำไม่ท่วม แต่เวลาน้ำหายหน้าไปหมด มีแต่คนตัวน้อยๆ บางวัน
 มีนกยางขาวแอมมากินปลาในบ้านของฉัน บางคืนมีนกนอนประมาณเกือบ 5-6 ร้อย
 ตัว ร้องกันเสียงขรมไปหมด ไม่มีระเบียบและวุ่นจัมเจย ต้นไม้ที่นกชอบจับ
 เป็นต้นไธสเสียด้วย ถ้าเจ้านกเหล่านั้นชอบเหมือนเราว่าเป็นต้นไธสๆ แล้วถ้าเห็น
 จะไม่ชอบจับเป็นแน่ แต่เป็นนก ถ้าต้นไม้ได้ร่มเย็น ให้ความชุ่มชื้นได้มันจับ
 อาศัยเต็มอ จะเป็นต้นไธส ต้นมะค่ามะขาม มันจับทั้งนี้ ขออธิบายร่มเย็นอย่างเดียว
 นกเป็นสัตว์จึงไม่มีใครทำหิมัน ปล่อยให้ไปตามธรรมชาติของมัน ถ้าเป็นคนเห็นแค่สัตว์จน
 อย่างเดียว เช่นนกที่ฉันได้มานี้ ท่านที่รักชาติคงไม่ชอบนำหน้าเป็นแน่ ท่านสังเกต
 ดูที่หรือ ข้างบ้านท่านมีนกและคนอย่างฉันพูดมานับไหม ถ้ามีคนชวนคนเคารพ
 ทงชาติเวลาเข้าไ้บ้าง นกอีกชนิดหนึ่งตัวเล็ก ๆ ก็มาจับข้างบ้านฉัน ตอนเช้าร้อง
 เพราะจิง ๆ พอดี 5' กว่า ๆ ดังเสียงหวาน ๆ ให้ฟังแล้ว ฉันมักตื่นนอนตอนนั้น ไม่
 ต้องมีนาฬิกาปลุก เพราะฉันไม่ชอบเคยทำแตกหลายเรือนมาแล้ว มีแต่เสียงดังให้
 ตื่นอย่างเดียว แต่การตื่นเพราะเสียงหวาน ๆ ของนกน้อย ๆ นิดมาก ฉันตื่นหย่าง
 ตื่นเต็มตาทีเดียว เสียงนกร้องทำประโยชน์ให้มันดีหย่างฉะเหมือนกัน ท่านผู้เกียรติ
 ผู้โดยยังไม่ได้สนใจเสียงนกร้องตอนคืนเข้ามืด ไปรดของฟุ้งๆ จะทำให้ท่านสำราญ
 ใจไม่น้อยทีเดียว จากนั้นท่านอาจทำงานได้มากด้วย เราเดาว่าที่ต่างประเทศอารยะ
 เมื่อมีคนมาจับข้างหน้าต่าง ดังเสียงร้องหวาน ๆ คนในบ้านนั้นจะไม่ยินดีเป็นกลุ่มไม่
 พุดไม่จากัน เพราะรักฟังเสียงนกร้อง มีแค่คนโน้นก็ขี้ม คนนั้นก็ขี้หน้า สดแต่ออก
 มาว่าชอบเสียงนกร้องและสบายใจยิ่ง ฉันเข้าใจในชีวิตของนานาชาติอารยะชนที่มีวุ่นจัม
 คืนนี้ แม้ฟังเสียงนกน้อย ๆ ร้อง ก็มีความเหมือนฟังเพลงในโรงละครคอนไหย่ ๆ ด้วย
 เหมือนกัน หย่างนี้เรียกว่าผู้เจริญเห็นจะได้กะมัง

เกียรติ ฉันฟังแล้วรู้สึกจับใจจนพูดไม่ออก หัวใจไทยเราเป็นอย่างนี้ ไม่ว่าพ่อ ไม่ว่าลูก
 หูที่ส่งเสียงเป็นชาติพลัด ค่ะ ไทยต้องเป็นไทยเสมอ " ฉันฟังแล้วรู้สึกอายในใจว่า
 เรามานั่งหยิ่งทำไม? สันนามรมให้แล้วทำไมไม่ไปตายให้แก่ชาติ จะได้จารึกชื่อ
 อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิก่อน - ฉันทัดบ้านฉันนอนไม่หลับ - เคยต้องถูกมานั่งเขียนทำหน้าที่
 พลเมืองดีไปพลาง ๆ ก่อน และเป็นยานนอนหลับไปในตัว ทห่านในสันนามรมมีจำนวน
 มาก ท่านยอมล้มซบซบดี และเป็นคนไทยทั้งนั้น ทห่านแต่ละคนมาจากครอบครัว
 ต่างกัน เดิมไม่เคยรู้จักกันเลย แต่ในสันนามรมคนหนึ่งถึงกับกลืน อีกคนหนึ่งบน
 สาย หรือของกะสุน ถิ่นด้วยกัน นอนด้วยกัน ที่สุดท้ายด้วยกัน ชอบกลใหม่ท่าน
 ที่รักทั้งหลาย ดูไม่น่าเป็นไปได้เลย แต่ไม่แปลกอะไร เพราะทห่านทุกคนพูดภาษาไทย
 เป็นคนไทยด้วยกัน จะรู้จักกันหรือไม่ เมื่อยามตายให้แก่ชาติแล้ว ก็รักตายด้วยกัน
 ทุกคน เหมือนหูกในครัวเรือนเดียวกันนั่นเอง ฉะนั้นมันสุดเจี๊ยะแล้ว จึงต้องรัก
 คนชาติเดียวกัน เพราะต้องไปตายในสันนามรมด้วยกัน เราเป็นไทยจึงต้องรักคนไทย
 ด้วยกัน เพราะต้องกอดคอกันตายให้แก่ชาติของเราด้วยกัน เดิมจะรู้จักกันหรือไม่
 ก็ตายด้วยกันทั้งนั้น ถ้าเป็นไทย ฉะนั้นไม่ว่าสมัยใด จะมีคำขวัญ ให้รักชาติ ส่งเสียง
 เพื่อชาติหูกเป็นการประจำ เพราะเรารักเมีย รักลูก เราจึงไม่ขายลูก ขายเมีย เพื่อ
 เอาเงินมาเข้ากะเป๋ของเรา หรือเราไม่ยอมทำอะไร ๆ ให้ลูก ให้เมียของเราเสื่อมเสีย
 ได้เลย ถ้าเรารักชาติไทย เราก็ไม่ทำอะไร ๆ ให้เสียแก่ชาติ ชาติคือคนไทย
 ทุกคนรวมกัน ฉะนั้น ถ้ารักชาติก็อย่าทำให้คนไทยด้วยกันเสียหาย ที่ดินผืนหนึ่งพอ
 จะเป็นที่ทำมาหากินของไทยได้สัก 5 ครัวเรือน ถ้าไทยคนหนึ่งทำให้ตกเป็นของคน
 ต่างชาติคนหนึ่ง เป็นการทำให้เสียห่วยแก่คนไทย 5 ครัวเรือน คนคนเดียวได้เงิน
 ค่ะ เรียกว่าไม่รักชาติ และทำลายชาติ ครั้นตายเสียดีกว่าหูกโลก เขาว่าต้องคิด
 เก็บหอมรอมริบเงิน เสียแต่เมื่อเริ่มคิดหาเงิน จึงจะเป็นคนดีมีค่าไปได้ ผู้รัก

ชาติต้องคิดไกลกว่านั้น ต้องคิดว่าทำอย่างไร ชาติเดียวอะไรบ้าง เดี่ยวแต่เริ่มคิดหาเงินด้วย หรืออดตายดีกว่าชาติตาย เพราะอดตายนั้นตายคนเดียว แต่ชาติไทยตายนั้นลูกก็ตาย เมียก็ตาย พ่อแม่ก็ตาย และคนไทยทุกคนตายด้วย

ฉันเขียนมาเพียงนี้ ได้ยินทนายยามเปลี่ยนหน้าทักกัน ฉันมองไม่เห็นตัว แต่ได้ยินเสียงมันดังแควงแควกกัน นาดีกาค่ 2 พอดี้ ถมพัดเย็นสบาย ถ้าชาติไทยเย็นสบายอย่างฉัน เราก็นั่งใจทั่วกัน เช้าของวันที่ 11 ฉันตื่นประมาณก่อนย่ำรุ่งเล็กน้อย มานั่งตรวจเรื่องทนายจนแทบเมื่อยคนนอก เช้าวันนั้นอากาศเย็นสบายมาก นาดีกาไปหมด ฉันเห็นสุนัขที่ไม่บอกระดับน้ำในบ้าน และเห็นถนนและดินพินน้ำทั่วกัน อุทกภัยเห็นจะหมดเสียทีเดียว ยังห่วงหยิกแต่การเจ็บไข้ แต่ได้ฟังดังยังไม่มากมาย กระบวนการสาธารณสุขก็เอาใจช่วยหย่างเต็มที่ ทำให้คลายวิตกไปได้ ยิ่งพี่น้องทั้งหลายได้ช่วยรักษาดูแลให้แล้ว เราจะปลอดภัยผ่านพ้นทั้งอุทกภัย พยาธิภัย ทุภิกภัย หย่างนั้นเราจะไม่ว่าประเทศไทยเป็นแผ่นดินที่เทพเจ้าผู้ศักดิ์สิทธิ์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้หย่างไร สวรรค์พญานาคเราไป ทั้งความสวัสดีคุ้มครองให้แก่ไทยเราเสมอ ยิ่งเหลืออีกแต่สุขภัย ฉันเชื่อแน่ว่าถ้าพวกเรา ว่าอะไรว่าตามกัน รักชาติ ไม่ทำให้ชาติเดียวหาย ทำมาหากินขันแข็ง เหล่านี้เป็นสำคัญแล้ว ชาติไทยเป็นพญานาคจะสืบสวัสดีคุ้มครองแน่นอนทีเดียว ใครจะได้จารึกชื่อที่อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิก่อนกัน คนตายดีกว่าชาติตาย คิดไม่ให้ชาติเดียวหาย พร้อมกับคิดหาเงิน เหล่านี้เป็นสิ่งมงคลที่ควรพากันคำนึงไว้เสมอ

สวัสดิ์

สามัคคีชัย

11 พฤศจิกายน 2485

ไว้ว่าวันที่ 6-7-8 พฤศจิกายน น้ำจะมาก เพราะน้ำเหนือไหลหลากลงมามาก พอดีกับจังหวัดน้ำเตหาน ก็เกรงไปว่าน้ำที่พระนครขนบุรีจะมากตามไปด้วย พอพ้นวันที่ 8 น้ำก็จะแห้งสู่สภาพปกติ ฉะนั้นผมสบายใจ แต่ที่ไหนได้ถูกขายของฉนั้นเป็นนายทหานเรือคนหนึ่งกลับมาบอกว่า ที่กองทัพเรือเขาพูดกันว่า น้ำที่กรุงเทพฯ จะมากที่สุดคือวันที่ 11-12-13 เกี่ยวกับอะไรไม่ทราบ ทำมือประกอบคำอธิบายเหมือนตงนาชนตามมือ ฉนั้นเห็นแล้วใจหาย เพราะถูก ทำทำตงน้ำราวกับทหานเรือตงถอนส้มเรือ ฉนั้นเลยต้องห้ามมิให้ถูกทำทำตงน้ำต่อไป เท่านั้นยังไม่พอ จานนมผู้บอกฉนั้นอีกว่า เขาว่าวันที่ 15 เดือนหน้าจะมาที่ลุดอีก ตกตงเชื่อนักอุตกภัยพยากรณ์แล้ว น้ำท่วมพระนครขนบุรีตลอดบนแน่ พูดกันไม่หยุดกับร้องกับรอยเศย แต่ถ้าเราจะตินิกพยากรณ์อุตกภัยในยามสงครามนี้แล้ว ดูทำได้ไม่ถนัดนักแท้ เพราะเวลานี้ทั่วโลกฉนั้นเห็นตงฉนั้นทำทำกันไว้เบรียบเหมือนถดขงเบ้งไปหมด เดิมถักกันว่าตงฉนั้นนตงถดถดขงฉนั้น แต่เวदानตงฉนั้นนตงจะเป็นถดเมตกันไปหมด ถดหมายนนาชาติถักถักความกันได้ต่าง ๆ ตามใจ มีน้ำถ่านักอุตกภัยพยากรณ์จิงพยากรณ์กันจนฉนั้นนงไปหมด อะไรจะน่าถลั่วเท่าที่นักอุตกภัยพยากรณ์ทำทำพระจันตง ดูน่าตงขึ้นประกอบคำพูดเป็นไม่มี ยิ่งนักอุตกภัยพยากรณ์ น.อ. ยุทธศาสตร์โกตถด้วยแล้ว ท่านอธิบายดีมากก่อนข้างถูก แต่ตงนทำทำทงพระจันท พระอาทิตย์ตงดูน่าด้วยแล้ว ท่านตงเขาโลกเป็นเหมือนถดไปถดถด 2 ข้าง ท่านว่าหย่างนี้มากที่ลุด ใครเห็นทำตงน่าตงถดตงทุกคน จากน้ำตง 60 เซนตที่เมองปทุม ฉนั้นหยากตงบมทากถามท่านผู้ฟังว่าทำหย่างไรท่านจิงจะทำน้ำที่นั้นให้หมดไปในเวลาเร็ววันได้ ? ท่านคงตงตงของหลายวัน แต่ถ้าพูดกันให้เห็นเร็ววันใจ ฉนั้นคิดทำโดยวิธีชุดแม่น้ำเจ้าพระยาให้ถักและถักถักอีกหลาย ๆ เท่า แล้วชุดแม่น้ำถักถักของระบายเพิ่มขึ้นให้มาก ๆ อาตัย

บัญญัติไตรยางค์ที่เคยเรียนมาดังนี้ ถ้ามีทางน้ำไหลสู่ทะเลหนึ่งสายเท่าแม่น้ำเจ้าพระยา
 น้ำที่ปทุมมถดลงวันละ 5 เซนติเมตร ถ้าต้องการให้น้ำลดถึงวันละ 60 เซนติเมตร จะต้องมี
 แม่น้ำเจ้าพระยาก็แม่น้ำ? คิดเลขแล้วต้องมี 12 แม่น้ำเจ้าพระยา ขอเสนอท่านรัฐมนตรี
 ก่อสร้างการกรุดังงบประมาณชุดแม่น้ำระบายน้ำเท่าแม่น้ำเจ้าพระยา 12 สายหรือชุด
 ให้แม่น้ำเจ้าพระยากว้าง 12 เท่าเวลานักได้ น้ำที่เมืองปทุมธานีจะแห้งหมดในวัน
 เดียว การที่เสนอเช่นนั้นไม่ใช่พูดเล่น ถ้าเราทำได้ทุกภักจะไม่มีแน่นอน นักอุทกภัย
 พยากรณ์คงไม่มีเหมือนนัก ถ้าพูดเป็นเรื่องทั่วไป การชุดแม่น้ำถ้าคลองระบาย
 น้ำให้มาก น้ำก็มาทางดลู่ทะเลได้เร็ว น้ำเหนือจะไหลหลากมากผิดปกติเท่าใด
 ก็ไม่มีนักอุทกภัยพยากรณ์ เพราะน้ำจะไม่ท่วมทันหย่างคราวนี้ได้เคย ถ้าแม่น้ำคลอง
 แบ่งกันระบายน้ำลงสู่ทะเลหมด ใช้หลักการ แบ่ง ตัวเดียว น้ำเหนือไหลหลากผิด
 ปกติเท่าใด ก็ไม่มีวิธีคำนวณเราได้ แต่ถ้าทางก่สร้างทำตามไม่ได้ เรื่อง
 น้ำท่วมก็ยังจะมีอีกในวันข้างหน้า ท่านเห็นไหม? แบ่ง ตัวเดียวลำคั้นถึงเพียงนี้ แบ่ง
 นักปกครองเมืองชนชั้นเอกของโลกก็อกริดใช้เสมอ เขาว่าลูอิสเซซาร์ แม่ทัพ
 วิเศษของโรมันเป็นอาจารย์สอนไว้มากในเรื่องแบ่งแล้วท่าน แต่โรมันต้องดับสูญไป
 พักหนึ่ง ก็เพราะแยกโรมันเป็น 2 พวก มีโรมันตะวันออก โรมันตะวันตก ที่สุด
 โรมันก็แตกสลายลงเพราะแบ่งตามหลักของเซซาร์ชาวโรมันของตน อังกริดปกครอง
 โลกอยู่ได้นานเพราะใช้หลักแบ่ง แล้วทำการปกครองตามหลักของลูอิสเซซาร์ นั้น
 เอง อังกริดทำในอินเดียโดยแบ่งท่านมหาราชเป็นก๊ก ๆ ไม่ให้รวมกันได้ องค์หนึ่ง
 ให้เกียรติยศสูงสุด 10 นิต อีกองค์หนึ่งให้เกียรติยศสูงสุด 25 นิต ท่านมหาราชทุก
 ท่านเลยไม่มีใครตั้งรอยกันคือถูกแบ่ง แล้วอังกริดก็ทำการปกครองสลายดี นับพูดนี้
 เป็นเรื่องเก่า เวลานพของชาวอินเดียซึ่งเรากำลังจะขับไล่อังกริดไปจากอินเดีย ก็
 อิศระภาพของเขา จึงเข้าใจว่าคงจะไม่ยอมถูกแบ่งเพื่อให้อังกริดทำการปกครองต่อไป

แล้ว คงหันกลับมารวมกันได้ดี ความที่พูดมานี้ผิดกันกับการแบ่งกะของทบวงกรม กอง และแผนกในวงงานรฎนาตของเรา การแบ่งที่ว่าเป็นการแบ่งกันทำงานให้แก่ชาติ แบ่งกันทำการสร้างชาติ ไม่ใช่แบ่งให้เป็นหย่างอื่นหาได้ งานของชาติเราจึงมีแต่ดำรงขึ้นไม่ถูกทำลายลง ส่วนการแบ่งแล้วปกครองหย่าง อังกริตท่านั้น คดีสำหรับ อังกริตผู้เป็นคนแบ่ง แต่ไม่ดีสำหรับชาติต่าง ๆ ที่ถูกปกครองพ่ายหลังถูกแบ่งแยกจากกันแล้ว ความที่ฉันเดาว่า ได้ความชอบกตัญญูเหมือนกัน ที่แบ่งน้ำตมตมมากลาย น้ำที่เมืองปทุมแห่งในวันเดียว " หย่างนี้แบ่งดี เซซาร์แม่ทัพพิลเลตโรมันเมื่อไปรบที่ไทร เป็นชอบใช้วิธีแบ่งข้าศึกเสมอทั้งทางปกครองและเวลารบ ทางปกครองก็แบ่งคนในชาติที่ปกครองเป็นพวก ๆ มีหัวหน้า แล้วพยายามใช้ไม้หวน ๆ เอาใจคนโน้นที่ คนนี้ที่ เคยปกครองชาตินั้น ๆ ได้ทั้งชาติสบายดี ในเวลารบก็ใช้แบ่งแล้วดี พบข้าศึกมาหลายทางก็แบ่งดีทางอ่อนก่อน ประทังทางอื่นไว้ พอตีทางอ่อนหมดแล้วก็หันไปตีกองทัพอื่นต่อไปเป็นที่ 2 ที่ 3 ตามลำดับ เคยรบชนะกองทัพที่มากยิ่งกว่าได้เสมอ ดังนั้นสมัยเซซาร์จึงปกครองดินแดนได้แผ่ไพศาลมากในสมัยของท่านผู้นี้ หย่างนี้เรียกว่าเซซาร์ใช้หลักการแบ่งจนได้ดี ส่วนข้าศึกที่ถูกแบ่งนั้นไม่ดีเลย เพราะต้องแพ้นหมดตัว

ในสมัยใหม่ทุกวันนี้ มีข่าวว่าสัมพันธมิตรคิดจะตั้งแนวรบที่ 2 ขึ้นในยุโรป แนวที่ 1 หยู่ในรัสเซีย ดังนั้นสัมพันธมิตรก็ใช้หลักการแบ่งอีกนั่นเอง ต้องการแบ่งกำลังของฝ่ายอักษะเป็น 2 คงหยากชนะหย่างเซซาร์ทำบ้างกะมัง แต่จะเป็นหย่างเซซาร์หรือไม่เรายังคาดสินไม่ได้ ดูกันไป

ท่านผู้เมื่อยรติทั้งหลาย ท่านเห็นใหม่ว่า แบ่ง ตัวนี้สำคัญ มีหลายหย่าง แบ่งดี แบ่งเลว แบ่งกันทำ แบ่งดีให้ตาย แบ่งหัวใจ แบ่งเงินทอง แต่เวลานี้แบ่งอะไรก็ไม่เหมาะสมเท่าแบ่งน้ำเมืองปทุมตมตมทะเลให้เร็ว ชาวเมืองปทุม เมืองดอกบัว

จะได้หมดภัยจากน้ำกันเสียที ฉันเขียนเรื่องนี้เมื่อ 4 จบเมื่อ 5 ถึง บางทีเรื่อง
ของฉันจะวงนอนตามยงมดถึงดึกไปบ้าง โปรดประทานอภัย ที่ฉันเขียนมาบ่อย ๆ ไม่
มีเจตนาเป็นการบ้านการเมืองอะไร นี่เป็นหน้าที่ของรักบาทท่าน ส่วนฉันเขียน
เพราะแค้นโศก กตอน ไม่ใคร่รักใคร่ เลยหยากหัดเล่นร้อยแก้วหย่างเดียว ทำตาม
ความประสงค์ของสมาคมวรรณคดีของเรา บางทีถ้าเห็นของฉันดี อาจได้เป็น
สมาชิกวรรณคดีสมาคมกับเขาบ้างก็ได้ พอฉันเขียนมาเพียงนี้ หุและหัวใจของฉัน
ก็ถูกแบ่งด้วยเสียงนกร้องตอนจวนรุ่งอรุณ กาเหว่าก็ร้อง กากีก็ร้อง นกตัวน้อย ๆ
ข้างบ้านฉันก็ร้อง อะไร ๆ ก็ร้อง ทั้งหุและใจฉันเลยถูกแบ่งไปหมด แต่ยังไม่มีใคร
ปกครองฉัน นอกจากวันนั้นตอนจะไปทำงานต้องตามาตามทำเนียม หย่างนี้เรียกว่า
ถูกแบ่งแล้วปกครองได้หรือไม่ ฉันยังไม่แน่ใจนักทีเดียว

สวัสดิ์

สำนักศิษย์

13 พฤศจิกายน 2485

บทประพันธ์ต่อท้ายของพระท่าน พ.ท. ถ. พิบูลสงคราม

รักษาได้เปรียบได้

วิชาม

รักษาถึงรัช-

วิชา

รักษาอาศัยอมพล

เนื้อเด็ด ดันเอย

รักเทหุคฟ้า

ควาบต้นขอदान

ตั้งนุตมปรานไบ้ดิน
ส่งวนชาติเอกราชพิทักษ์
ตัวตายชาติไทยจัก
ชีพดับขอชาติได้

สามัคคีควนมันไฉ่
มารวมรวมชีวิตใน
ร่วมฝ่าอุปสรรคไป
ร่วมสมัครรักกันแน่น

กตมเกลียวเกิดพี่น้อง
ร่วมรบรบภัย
ร่วมก่อเกิดวชนชัย
ร่วมจิตจวบชาติดิน

พึงระวังการแบ่งด้วย
การแบ่งหลายกรณี
งานแบ่งเพื่อสามัคคี
แต่หย่าแบ่งใจให้

ทกวนจงกอบเกอ
ขยันกิจเพื่อเกิดถ่าน
คนสู้บโรคชันบาน
ผลจักช่วยชาติได้

ด้วยอำนาจเทพไท้
แห่งพระองค์สัมมา
คลไทยเทียบเท่ามหา-
ชาติสุขทุกคำเข้า

ต่างรัก ชาติไทย
เกิดไว้
ดำรงมั่น
หยุดด้วยวินา

ชาวไทย
คับแค้น
จวบสู่ สุขเทอน
ชีพนคงเคยว

ชาวไทย
จวบพัน
ชาติ
ตั้งตามหาสาธ

จงดี
จำแนกไว้
ควนแบ่ง เทอนพอ
แตกร้างสมาณฉันท

การงาน
ก่อให้
ถ่านะมัน คงพอ
รับด้วยไทยทำ

เทวา
พุทธเจ้า
ประเทศ
ชั่วฟ้าดินสลาย

พ.ท. ล. พิบูลสงคราม
14 พฤศจิกายน 2485

“หมูนไล่ท้องเฮอร์วัน”

ต่อไปนี้เป็นเรื่องของท่าน “สามัคคีชัย” ซึ่งสถานวิทยุไทยได้สรุปมากระจาย
เสียงในภาคกลางวัน เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2485

เรื่องบอกเล่าของท่านสามัคคีชัย

เมื่อวานนี้ (12 พฤศจิกายน 2485) ท่านสามัคคีชัยได้เล่าเรื่อง “หมูนไล่
ท้องเฮอร์วัน” ให้นายมัน ชุชาติฟัง แล้วนายมัน ชุชาติได้นำไปขยายให้นายคง
รักไทยฟังอีกชั้นหนึ่ง ในบทสนทนานายมัน-นายคงเมื่อคืนนี้ (12 พฤศจิกายน 2485)
เรื่องที่สนทนากันได้ใช้ถ้อยคำสำนวนใกล้เคียงกับบอกเล่าของท่านสามัคคีชัย อย่างมาก
ที่สุดเท่าที่จำได้ คงสรุปได้เค้าเรื่องดังต่อไปนี้

เรื่อง หมูนไล่ท้องเฮอร์วัน

เมื่อไม่นานมานี้ ก่อนเวลาห้าทุ่ม ท่านสามัคคีชัยได้มีโอกาสเดินไปตามทุ่ง
นา เห็นภาพงามหย่างหนึ่งซึ่งพี่น้องชาวอีสานต่างชน เพื่อเป็นเครื่องแทนแรงวิชา
เข้านา พอดีกับเวลาแสงอาทิตย์เมื่อยาค่ำต้องมาเปลี่ยนฉากข้างหลัง ประกอบกับภาพ
กังหันลมหย่างเหมาะสม จึงทำให้ภาพนา ะหัดวิตนา กังหันลม น้าชม เกือบ
ไม่ต้องไปดูภาพยนตร์ชนเอกของท่านอากาศ เรื่อง “บ้านไร่เรา” ก็ได้

การใช้กังหันหมุนระหัดเป็นวิธแทนแรงหย่างง่าย ไม่ต้องเปิดชิงน้ำมัน ซึ่ง
ราคาแพงจัดไม่ถึง และไม่มีขายเสียด้วย ทางกรมชลประทาน จึงเร่งสนับสนุน
กังหันทุนแรงทุนเงินหย่างมากมายถึงเกิด ท่านสามัคคีชัยชื่นชมภาพกังหันหมุนระหัด
หยู่หนา จนน้ำไหลเข้ามาเกือบทั่วบริเวณที่ต้องการของพันทนาณัน ดีมาก ถ้าชาวนา
ทุกคนทำได้ การปลูกข้าวทำนาของคนไทยเราจะได้ผลงามทีเดียว ดังเกิดเห็นดัง

~~~~~
ที่จะเสียหายได้ตรงเจ้าของกังหันปล่อยความไว้นั้นเชื่อใจมากไป ไม่ค่อยดูแล
หุ่ยบ้าง ถ้ากังหันหมุนมากเกินไป น้ำจะเข้าท่วมคันข้าว หรือไหลไปเข้านาคน
อื่นด้วย คักก็ไป ถ้าน้ำไหลเคียงเขาไม่ต้องการน้ำ คงเกิดทะเลาะกัน หรือคิด
หาทางเสกก็ไม่คิดถึงวชิรมิ เจ้าของกังหันนั้นชวนให้เพื่อนบ้านด้วยไปในตัวโดย
ไม่ได้อะไรตอบแทนเลย ถ้าเพื่อนบ้านก็ ขอบใจ ถ้าพบคนไม่ดีเข้าอาว่า
เจ้าของกังหันไม่ฉลาดก็ได้

ความจำภาพกังหันวนตาน ท่านสามัคคีชัย นักชนมาอีกในตอนเที่ยงวัน เมื่อ
ขณะที่เห็นท่านรัฐมนตรีกนกกุลเดี่ยวของกรมประมงเสาะหาที่ห้องกินข้าวของตึกไทย
คู่ฟ้า ท่านรัฐมนตรีรวมทั้งท่านที่ปรึกษาด้านนายกรัถมนตรีด้วย กินกล้วยเดี่ยวกัน
หย่างพอใจทุกฝ่าย ฝ่ายท่านผู้เกี่ยวข้องของชาติกินกันคนละหลายชาม ฝ่ายท่านผู้เกี่ยวข้อง
เจ้าของกล้วยเดี่ยว ในเครื่องแบบพ่อครัวสอาด ก็พอใจทุกท่าน เพราะมีผู้นิยมกิน
อาหารของท่านส้มใจต้องประสงค์ ท่านรัฐมนตรีดำรงฐานะสูง ท่านอธิบดีกรมประมง
เสาะหา พร้อมกับข้าราชการของกรมประมงเสาะหา ได้แต่งเครื่องแบบ
พ่อครัว และบางที่นำอาหารมาให้ลูกค้าด้วยตนเอง เป็นภาพน่าสนุก น่าอวยอิงๆ
เดินกันขวักไขว่ในห้องของตึกไทยคู่ฟ้า วนเวียนกันทำหน้าที่จนท่านสามัคคีชัยได้เห็น
หมูนเป็นกังหันลม สกิดใจให้ท่านนึกถึงภาพงามของกังหันวนตาน ดังได้เล่ามาเมื่อกัน

ท่านสามัคคีชัยกล่าวว่า อาหารสมัยใหม่ยามคับขันของไทยซึ่งแต่ก่อนเราดูผ่าน
กันไป มาบัดนี้กลายเป็นอาหารที่ขายและกินกันเป็นล่ำเป็นสันในหมู่ชาวไทย ฉนั้น
ได้ยินบางท่านพูดว่าเวลานี้ใครไม่กินกล้วยเดี่ยว เป็นล่ำสมัยแน่นอน ก็ที่น่าฟังเหมือน
กัน ดูเถะ ท่านรัฐมนตรีกับเจ้าหน้าที่กรมประมงเสาะหา ได้ให้เงินให้ชาติไทย
เป็นกังหันวนตานเข้านาทีเดียว ชาวไร่พืช ถิ่นผัก เลี้ยงสัตว์ ชาวประมงต่างก็ผลิต
สินค้าของตนขึ้น พูดถึงเดียวให้เข้าหลักเป็นล่ำเป็นสัน ชาวไร่ถั่วเขียว ปลุกถั่วเขียว

เหนื่อย แต่ได้เงินจากการขายถั่วเขียวเป็นค่าแรงอย่างงามดี ถั่วเขียวหมูนลงมา
เข้าโรงทำถั่วออก จากนั้นหมูนไ้ยังกรมประชาสงเคราะห์ ถัดไปหมูนเข้าสู่สวน
ผสมอาหารถั่วเขียว ที่สุดหมูนเป็นอาหารให้ท่านรักษมนตรี แล้วเงินของท่านรักษมนตรี
ก็หมูนไปเข้าถุงของประชาสงเคราะห์ผู้ขายอาหาร เป็นการหมูนเวียนกันสองทาง
ทางเงินจากผู้กิน หมูนไปเข้าถุงผู้ขาย จากผู้ขายไปยังเจ้าของไร่ เป็นการหมูน
เข้าสู่ท้องช้างเอราวันซึ่งเป็นเทพนิยายตามที่ท่านผู้ฟังชาวบ้านว่า เป็นช้างของพระอินทร์
ถ้าเข้าใจว่าเทพเจ้าผู้ศักดิ์สิทธิ์ของไทยเรา เป็นเจ้าของช้างเอราวัน ไทยก็เป็นช้างของ
พระองค์ท่านผู้ครองประเทศาธิปัตย์อย่างยิ่งด้วย

การหมูนเวียนกันดังกล่าวยังถั่วเขียวนี้ ย่อมพึงเข้าใจได้เหมือนกันแต่ว่า
น้อยถึงงานใหญ่ ถ้าเราพูดถึงข้าว ชาวนาทำข้าวได้ก็หมูนเป็นเงินเข้าถุง คน
เงินไม่ทำข้าว ก็หมูนเงินเป็นข้าว เอาเงินไปแลกหรือซื้อข้าวมากินมาขาย ถ้าซื้อ
มาก เช่นบริษัทชาวไทย ก็ทำการหมูนเงินมาก จากเงินที่จ่ายจากบริษัทออกไป
ข้าวของพี่น้องชาวนาก็หมูนลงมาสู่โรงสีของบริษัท แล้วแต่ก็หมูนเป็นเงิน โดยเอา
ข้าวสารไปขายหรือแลกเงิน ถ้ากินกันในประเทศไทย ข้าวสารก็เป็นเงินบาท ถัดไป
สู่พี่น้องชาวไทย ถ้าขายไปต่างประเทศก็ได้เงินจากประเทศนั้น ๆ แต่ไม่ได้เอามา
ใช้ในประเทศไทยคงหยุดที่ประเทศนั้น ๆ แล้วมาตั้งแลกเงินจากคลังไปเป็นเงินบาท เงิน
ต่างประเทศที่ซื้อของไป จะหมดเมื่อเราได้สินค้าจากประเทศนั้น ๆ มาแลกกับข้าว
สารของเรา แต่ถ้าเราไม่มีอะไรส่งไปขายต่างประเทศเราทำกันเองอย่างถั่วเขียว เงิน
และถั่วเขียวก็หมูนอยู่ระหว่างพวกไทยด้วยกัน จากเงินเป็นถั่วเขียว จากถั่วเขียว
ถัดไปเป็นเงิน เว้นเวียนกันไปมาเหมือนกังหันวิดน้ำ กังหันของใครก็หมูนน้ำเข้านาของ
คนนั้น เข้าท้องเอราวันนั่นเอง

“เปลี่ยนอย่างไรจะดี?”

เมื่อคนนั้นกินข้าวแล้ว พอตได้ยืนเฉยเฉยใจจากวิทยุ ว่าพันธุ์ดอกไม้ชื่อ
ดัดดา จำความได้เป็นไม่ได้เลย กลิ่นหอมมากกว่ากลิ่นของดอกไม้ชนิดอื่น ตามทำนอง
หลัก การ ประพันธ์ ร้อย กรอง ของ ท่าน นักวรรณคดี เคือนใจให้ฉันต้อง หันมานอน
กลางทุ่งนา เพราะที่นั่นมีต้นดัดดาในบ้านฉัน ปลุกไฉนนานหลายปีมาแล้ว หยากขาม
ว่ายังหยุดยั้งหรือตายตามน้ำไปแล้ว พอลงบ้านฉันตกใจ เพราะไม่เห็นต้นดัดดา
เลย กลิ่นหอมที่เคยปลิวมาตามลมก็หายไป ฉันฉันไปตามคำประพันธ์เรื่องดอกไม้
ดัดดาจนคิดออกคิดใจ ช่างประพันธ์เก่งเหมือนเห็นจริง เลยนึกไปว่ามีต้นดัดดาที่บ้าน
กลางนาของฉัน ซึ่งความจริงไม่เคยปลูกไว้เลย จึงไม่ได้พบเห็นหน้าตาจริง ๆ ตาม
ที่คาดนึกไว้ ถ้ามีท่านผู้ใดสักคนหนึ่ง ประพันธ์ให้พี่น้องชาวไทยของเราทุกคนฟัง
แล้วเกิดรักชาติ ก็คงออกจากร้านไปทำงานเพื่อส่งเสริมชาติไทยของเรา ในยาม
สันติเฉยเฉยได้ ฉันก็จะออกจากร้านไปกราบท่านเจ้าของประพันธ์นั้นทันที อะไรว่าง
ท่านผู้เมตตาที่รักความตั้งใจต่อชาติในหัวใจแล้ว จะทำทุกสิ่งไม่จำเริญ ฉันขอ
ตั้งสัตย์อธิษฐาน ให้ดัดดาดอกไม้หอมขึ้นใจ ได้โปรดผูกพันหัวใจพี่น้องชาวไทยไว้
กับชาติหย่าคลิดตายแม่แต่ฉันคนเดียว ฉันคิดใจทั้งดัดดาและทั้งบทประพันธ์นี้ จนลืม
เล่าถึงเรื่องอื่นเลยนาน แต่ฉันหมายไว้ในใจอีกสิ่งหนึ่งที่ฉันพบตามถนนในยามดึก เพราะ
ทำให้ฉันขับรถผ่านมาได้หย่างเด่นล้ำมาก คือฝูงควาย ผู้รับใช้ของชาวนาเรา คดอด
ทางมาถึงบ้านฉันยังมีอยู่เป็นระยะ ๆ ริมถนนมีบ้านเหมือนดังขันให้เด็ก ๆ เล่นขาย
ข้าวขายแกง ในบ้านน้อย ๆ นี้ มีเจ้าของควายนอนอยู่ บางแห่งก็นั่งคุยกัน

ทำให้ฉันหายใจไม่ทั่วท้อง เมื่อเห็นพื้นของโรงเราชาวนาเหล่านี้อยู่กว้างไกลผอมเห็นซึ่งใครจะ
แม้จะหุบในเวลายืด คึงจะอดคาหัดจับตานอนในกำรเฝ้าและเลี้ยงควาย อาหาร
จะไม่บริบูรณ์ด้วยแน่นอน พื้นของของเรานี้ ถ้าได้กินกล้วยเคี้ยวเพียงวันละสาม ฉันคิดจะ
อ้วนพืพื่อใช้ ถ้านายอำเภอกรุนาจัดให้มีขายทั่ว ๆ ไปจะเป็นกุศลกับไม่น้อย กล้วยเคี้ยว
ไม่ได้หุบที่ขายอย่างเคี้ยว หุบที่ให้ชาวนากินกันทั่ว ๆ ไปได้ นั้นแหละชาติจะอ้วน
ตามไปด้วย ใครส่งสารชาวนา ช่วยให้ชาวนากินกล้วยเคี้ยวมากคนได้พื่อแล้ว

บ้านกลางนาของฉันถ้าจะมีอะไรดีกับชอบกลอยู่สักอย่างหนึ่ง พอมมาถึงดู
สบายใจ ท่านผู้ใดยังไม่เชื่อโปรดทดลองไปนอนดูบ้าง ฉันบอกไม่ถูกว่าเปลี่ยนจิตใจ
ฉันอย่างไร ฉันคิดว่าแม้จะมีวาสนาได้นอนในดักไทยคู่ฟ้า ก็ไม่ดีเท่าอนบ้านเด็ก ๆ
กลางทุ่งนา หย่าเล็กน้อยคอนรูงอรุณ วันใดอากาศดี จะเห็นภาพงามของธรรมชาติ
เบื้องหน้าดวงอาทิตย์เหมือนเมืองทอง ในน้ำเห็นเงาต้นไม้ บ้าน โบกสับโตไปมา
เพราะคลื่นมาดองตาเราผู้ดูเห็นอน้ำ เห็นธรรมชาติสารพัดหย่าง ตอนใดแสงอาทิตย์
ส่องถึง แดดเห็นเป็นทอง ตรงใดหลบแสงอาทิตย์อยู่ ก็แดดเห็นดำและเขียวปนทิว
ไปสู่ดสายตา ถ้ายืนชมสัก 5 นาที ภาพงาม ๆ เหล่านี้แดดเห็นกระจ่างชัดเจนนั่นเป็น
ระยะ ๆ ราวกับดูภาพยนตร์ เคือนชีวิตจิตใจให้ระลึกถึงคิดจะทำคุณให้ก้าวหน้าไปทางเจริญ
ดี และคล้ายเป็นคำสั่งบอกแก่เราผู้ดูทุกคนว่า ชาตินะ ชาติ ใครจะดีไม่ได้ ต้อง
ทำให้ชาติสว่างขึ้นหย่างแสงพระอาทิตย์ส่องน่านน้ำทีเดียว

ถ้าเป็นเวลาย่ำค่ำ จะแดดเห็นดวงอาทิตย์กลมโต มีสีแดงเห็นถนัด ทุกถม
หายใจเข้าออกหนหนึ่ง จะแดดเห็นพระอาทิตย์ดวงนี้ค่อย ๆ ดำลงด้นยออดไม่ถึงไป อีก
ประเดี๋ยวจะแดดเห็นรัศมีเป็นแฉกคล้ายพัดดีดต่าง ๆ ส่องขึ้นท้องฟ้า บางคราวเห็นฝูงนก
บินผ่านไปหย่างรีบเร่งเป็นภาพน่าดูน่าชม ที่จะไปพบแห่งอื่นไม่ได้เลย ภาพดวงอาทิตย์

ค่อย ๆ ตกต่ำลง ภาพรัศมีสีน่านาชนิด ภาพความมืดเริ่มมาสู่เราช้า ๆ เหล่านี้ ทำให้ฉันคิดถึงพี่น้องทหารในสนามรบ คิดถึงพี่น้องชาวไทยทุกครัวเรือนไม่ว่าอยู่แห่งใด ที่สุดก็คิดถึงคนที่รักคือ หน้าคนในครัวเรือนของฉัน มีเมียเป็นเด่นในชายคา หวาน ชื่นใจ สิ่งทั้งหมดนี้เตือนใจให้เราต้องรักกัน เหมือนหนึ่งดวงอาทิตย์ของฉัน สิ่งใด ก่อนท่านจะจากเราไปเบา ๆ ว่า คนไทยด้วยกันเป็นชาติกันนะ ต้องรัก กอดคอกัน ไว้ จนกว่ารุ่งเช้าพรุ่งนี้ฉันจะมาตรวจดูใหม่ว่าเจ้ารักกันจริงตามคำตั้งไหม? ชัมชาติ ฉันรัก และชัมชาติสอนฉันไว้มากดังได้เล่ามาส่วนหนึ่งเพียงนี้

ชัมชาติเป็นคนละส่วนคนละชาติกับมนุญต์เรา แม้คำเรียกก็ต่างชาติกันเสียแล้ว ชัมชาติอย่างหนึ่ง มนุญต์ชาติอย่างหนึ่ง คิดแล้วไม่เหมือนกัน ชัมชาติเท่ากับ ชาติชัมมะ มนุญต์ชาติเท่ากับชาติมนุญต์ ฉันต้องดีใจตามใจอย่างนี้ แต่ท่านราชบัณฑิต วรณคดี ท่านจะว่าผิดก็ได้

ชาติ-ชัมมะ หรือ ชัมชาติ มีความยุติธรรมยิ่งใหญ่มาก ไม่เลือกที่รักมักที่ชังใคร ดิน น้ำ ลม ไฟ พริกธัญชาตินานาชนิด ถ้าใครคิดต่อด้วย เราจะได้รับความยุติธรรม เสมอกันหมด น้ำท่วมต้องท่วมทั่วกันหมด จะเป็นยากจน มั่งมี ฉันท่วมทั่วกัน และเท่ากันด้วย ถ้ามนุญต์ชาติเป็นหย่างชัมชาติบ้าง คงจะดีไม่น้อย ฉันคนหนึ่งเป็นชอบ เน้นอน

พูดถึงชัมชาติ ถ้ากินความถึงบันดาสิ่งสารพัดด้วยก็จะไม่ผิด เพราะมี ลักษณะเหมือนกันหลายอย่าง ฉันเห็นนกกระจาบทำรังเรียบร้อยที่ต้นตะโกข้างบ้านฉัน ดังเกิดดูเหมือนอ่านพบในหนังสือเมื่อเรียนเวทาศาเป็นเด็ก ๆ ดังแต่นั้นมาจน วิชาที่ฉัน เหมือนกัน ไม่มีเปลี่ยนแปลง แต่บ้านคนในชั่วเวลา 30 ปี เปลี่ยนจากหลังคา แหลมเป็นหลังคาแบน บัดนี้เกือบจะเลิกแล้ว เพราะถนนรื้อไม่ไหว เปลี่ยน จากไม้ จากอิฐเป็นเฟโรคอนกรีต แต่บัดนี้กลับเป็นไม้ไผ่อีกมากแล้ว เพราะไม่มี

เหล็กจะใช้ ผิดกับวังนกกะจามมากทีเดียว เหตุใด ? มนุสกับนกกะจามจึงต่างที่หยุด
เปลี่ยนแปลงต่างกันมากนัก พระจันทร์มีรูปกลม สี่แฉก เป็นอย่างไรก็เป็นอย่างนั้น ไม่
เคยสวมหมวก ไม่เคยแต่งลิปสติกแดง ๆ ไม่เคยเปลี่ยนมาแต่งกะโปรง คงไม่มี
อะไรน่าตามเคย มีแต่สี่แฉกกับกะต๋ายส้มมุกตลอดมา และต่อไปในวันข้างหน้าก็
คงเป็นเช่นนั้นไม่มีเปลี่ยนแปลง น้ำที่เราดื่ม เราใช้ เป็นอย่างไรก็เป็นอย่างนั้น ไม่มี
การปดิดให้ดีขึ้น มีผิดปรกติก็ตรงมาเท่าที่นั่นแหละ ทำให้ชาวเราลำบากไป
หลายเดือน ไม่เคยตั้งร้านชำ ไม่เคยกินกล้วยเดี่ยว ไม่เคยประกาศสงครามกับชาติใด
ไม่เคยคงแนวรบแนวที่ 2 ที่ไหน มีอย่างเดียวกับออกทุกภยันตราย

ฉันหลับตานึกแล้วนึกอีก หยากพูดเรื่องนั้นสนุก ๆ เอาด้วยชนพัว แต่เกรงชื่อ
วิเชียรแพทยาคม บังเอิญวันนี้เป็นวันอาทิตย์ มาถึงกลางนา เห็นต้นไม้ที่ฉันปลูกไว้
6-7 ปีมาแล้วยังไม่เคยมีลูกให้กินเลย บัดนี้มันต้นแห้งตายไปตาม ๆ กัน ฉันมองดู
ด้วยความสงสัยจริง ๆ ความสงสัยมีเท่าใดก็ช่วยไม่ได้ ตายไปแล้ว จากภาพ
เหล่านี้ เลยพาใจฉันคิดหยอกเขียนเรื่องขันขำกับมนุสชาติขึ้นมา แต่มันได้เสียใจ
อะไรเลย หย่าว่าแต่ต้นไม้ เรายังต้องตายวันหนึ่งไม่ต้องสงสัยสักนิดเดียว

ต้นไม้มีแต่งอกงาม แก่แล้วตาย สัตว์ทั้งหลายมีเกิดแก่เจ็บตาย ไม่
ต้องการเงินค่าต่างประเทศ ไม่เคยขึ้นศาล ไม่เคยยกทัพไปรบกัน ไม่เคยไปซื้อ
น้ำอบหรือผ้าแพรสวย ๆ ตามร้านผ้า ไม่เคยไปหยาดฟ้า แต่คนเราเคยทุกอย่าง
มีเกิด แก่ เจ็บ ตาย มีไปซื้อผ้าสวย ๆ เคยไปกินข้าวราชาน้อยรอย ๆ เคยหาซื้อ
ลิปสติก น้ำอบหอมชนิดที่เย็นใจ ร้ายที่สุดเวลานับกันทั่วทุกแห่งทุกหน มีแนวรบที่ 1
ยังหยากมีแนวที่ 2 ที่ 3 ค่อยไป

เห็นไหมท่านที่เคารพ มนุสเราต่างกับสิ่งมีชีวิตและสัตว์ทั้งหลายมากมาย
หลายอย่าง ฉันหยากจะพูดว่ามนุสต่างกว่าสิ่งอื่น ต่างกว่าสัตว์อื่น หยู่ตรงที่
มนุสเปลี่ยนแปลงเสมอ ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ คนไม่เคยทาปากแดง เพราะ

“กินหมวนละ 1 ตัวเป็นจิงแล้ว”

พี่น้องไทยทั้งหลาย ฉันไม่ได้เขียนเรื่องมาหลายวัน ทั้งนี้ เพื่อปล่อยให้ท่านเจ้า
ของหมายเลข 2175 ท่านแย่งเวลาของฉันไป ฉันฟังข่าวของท่านหมายเลข 2175
แล้วตามคราว ฟังก็เพี้ยนดีเหมือนกัน ทำที่ท่านผู้จะกลุ่มอะไรขึ้นมา เลยส่งข่าวชนิด
กวนประสาทคนฟังไปสักหน่อย ฉันไม่หยากส่งแต่คัดค้านอะไร แต่ก็หยากพูดไว้ม่าง ดี
เหมือนกัน ฉันขอเตือนว่า ท่าน 2175 ชอบทำอะไรเอาแต่โมโหโทโส พูดตรง ๆ มา
เช่นนั้นอาจทำให้คนเกลียด ถ้าเรารู้ตัว และบางทีอาจทำให้คนพยายามทำดีหยาแล้วเสีย
ใจไปก็ได้ หย่างการขายกล้วยเดี่ยวของอำเภอบางเขน ของกรมประมงกระทรวง
เป็นต้น ท่านเหล่านี้ทำดีมามาก แต่พอพลาดเข้าหนึ่งเดียวเพราะไม่ขายกล้วยเดี่ยววัน
อาทิตย์ เพียงเท่านี้ ท่าน 2175 ก็พูดว่าเอาหย่างเป็นหย่างคายกันทีเดียว ฉันเคยสนับสนุน
ท่านอธิบดีกรมประมงกระทรวงว่า อำนวยความสะดวกกล้วยเดี่ยวดี ครั้นท่านไม่ได้กิน
กล้วยเดี่ยววันเดียวท่านคงหิวกระมัง เลยว่าเสียมากกว่าค่าของกล้วยเดี่ยว ถ้าท่าน พ.ท.
จำนงภูมิเวท และท่านนายอำเภอบางเขนเสียใจขึ้นมาว่าทำไม่ได้ดี น่าชาติไปนิด
ถูกวิพากษ์ในนามของ 2175 พูดเสียมากมาย เลยท่านทั้ง 2 เกิดลาออก หรือไม่ขายกล้วย
เดี่ยวขึ้นมา ท่าน 2175 ต้องรับผิดชอบไปคนเดียวละ อีกทั้งการขายพันธุ์
การซื้อขายเกิดอภินิหาร รวบรวมหมันหมันไม่มี หินมีหินไม่มีด้วย เหล่านี้ถ้าไม่เป็นจึงคาม
ข่าว เป็นฉันจะต้องเอาเรื่องกันเลยทีเดียว นี่ที่ท่านข้าราชการเหล่านั้นให้อภัย
ท่าน แต่ก็ยังไม่แนฉันจะคอยฟังข่าวต่อไป ชามว่าท่านอธิบดีกรมตำรวจดึกมอ ๆ ดู
หยู่หน้าท่าน 2175 วันนั้นฉันพบกับท่านด้วยตนเองทีเดียวขอกระซิบบอกไว้ล่วงหน้า แต่ดู
ทำไม่เป็นอะไร เห็นท่านอธิบดีม ๆ หยู่ และว่าฉันรู้ตัวดีว่า 2175 นั้นคือใครกัน
ฉันขอจบข่าวหมายเลข 2175 ไว้เพียงเท่านี้พอแล้ว

บัดนี้เรามาพูดถึงเสถียรภาพในของเรานี้ดีกว่า ฉันไม่ว่าใคร เพราะฉันเป็น
 น้ำแข็ง พูดถึงน้ำแข็งมีลูกสามัคคีชัยเดียวกันในวงอาหารค่ำ ครึ่งหนึ่งพระเจ้าแผ่นดิน
 ของกษัตริย์เสวยอาหารพร้อมกับข้าราชการฝ่ายทหาร พลเรือนชั้นผู้ใหญ่ พระองค์ถาม
 ขึ้นว่า ทำไมงบประมาณแผ่นดินจึงน้อย ควรจะมากกกว่านี้มาก นานเท่าใดก็ไม่ใคร
 ตอบคำถามนั้น เพราะกลัวจะถูกเพื่อนคนอื่นตำหนิ หรือกลัวพระเจ้าแผ่นดินจะ
 กริ้วเตยหนึ่งก้นหมด ประเดี๋ยวหนึ่งมีท่านข้าราชการผู้เก่าคนหนึ่งนั่งหุบปลายโต๊ะหยิบ
 ก้อนน้ำแข็งก้อนหนึ่งส่งให้เพื่อนร่วมวงเสวย ส่งต่อไปถวายพระเจ้าแผ่นดินพระองค์นั้น
 ก้อนน้ำแข็งก้อนปริศนาก็ผ่านจากมือหนึ่งถึงมือหนึ่งเป็นลำดับกันไป กว่าจะถึงพระ
 เจ้าแผ่นดินกินเวลานานพอใช้ เมื่อถึงพระหัตถ์ของพระเจ้าแผ่นดินซึ่งประทับหัวโต๊ะ
 ชื่นน้ำแข็งก้อนนั้นเกือบจะละลายเป็นน้ำไปหมด พระเจ้าแผ่นดินพระองค์นั้นซึ่งซาบได้คิดว่า เงิน
 ของแผ่นดินน้อยไปเพราะอะไร? ใครไม่เข้าใจให้คิดของข้าราชการที่รับน้ำแข็งเป็น
 ทอด ๆ ถึงพระเจ้าแผ่นดินคงเข้าใจดี เพราะมือทุกคนเบี่ยงนำโดยที่น้ำแข็งละลายคิด
 มือทุกคน สุดท้ายเหลือก้อนนี้คนเดียวจึงส่งพระหัตถ์ของพระเจ้าแผ่นดิน ฟังไว้ดีเหมือนกัน
 เพื่อเงินของชาติไทยเราจะได้อีกขึ้น ไม่ตดลงหย่างก้อนน้ำแข็ง ปริศนาคือถวาย
 พระเจ้าแผ่นดิน ที่ฉันเดาว่า แต่ฉันไม่เปรียบตัวฉันเป็นรายได้ของชาติ ฉันพูด
 ถึงน้ำแข็งหยากสอนตัวฉันให้ใจเย็นเป็นน้ำแข็ง และฝากให้ 2175 เย็นหย่างน้ำแข็งบ้าง
 แต่พูดกับ 2175 เห็นจะลำบากถ้าจะหัดข้อ ถ้าเราพูดให้ใจเย็นหย่างน้ำแข็ง ท่าน 2175
 คงคิดว่าถ้าชาติไทยเป็นน้ำแข็งเอาใหม่ละ ถ้าฉันถูกย่อนหย่างนั้นเห็นจะแก้ตัวลำบากสักหน่อย
 เหมือนกัน เพราะถ้าชาติไทยเป็นน้ำแข็งเย็น, เย็นและ ถ้าไม่ดีกว่า

หมดเรื่องน้ำแข็ง ฉันขอผ่านไปเพราะพูดถึงมาก ๆ เข้า ชักเย็นหัวใจลงทุกที ฉัน
 คิดถึงข้าวดีกว่า ชาติไทยมีข้าวมากเพราะปลูกกันมาก เห็นจะยังไม่รู้ว่าอะไรจะปลูกอะไร
 อีกก็ยังไม่ดีกว่า ข้าวปลูกแล้วกินได้ กินทุกคนแถมยังส่งไปขายต่างประเทศมี

หนึ่งราวด้านคันเส็ด ๆ เสมอเป็นประจำ ได้พาสื่อกราบส่งออกไปหนึ่งมาก ถ้าคลังขาด
รายได้จากส่งข้าวไปนอกแล้ว * บิดหีบไม่ลงแน่ ๆ เพราะมีนามาก ปลุกข้าวมาก
คนไทยกินข้าวกันทุกคน คลังเก็บรายได้จากส่งข้าวไปต่างประเทศมากเป็นหนึ่ง ฉัน
ว่า ข้าวที่มีลักษณะดีเช่นนี้ พันธุ์ชาวนาจึงเรียกแม่ประดพ (ดูเหมือนทางวรรณคดี
ว่า แม่โพสพ) ทางนักการเมืองทุกหนทุกแห่งของเราว่า ชาวนาเป็นกระดูกสันหลัง
ของชาติ ข้าวเป็นสินค้าสำคัญยิ่งของชาติอย่างกระดูกสันหลัง ฉันเพิ่งเห็นวันหนึ่ง
การกินหมูทุกคนวันละ 1 ตัวนั้น ทำได้จริง ๆ เสียแล้วโดยอาศัยหลักที่คนไทยทุกคน
คิดถัวปานกลาง เวลานกินข้าวคนละ 10 สดางค์ทุกวัน ทุกเพศทุกวัยด้วย หวัง
ในความกรุณาว่าจะไม่มีใครเถียงในข้อนี้เพื่อปล่อยให้ฉันเล่าต่อไปด้วยดี ถ้ากินวันละ
10 สดางค์คือ 1 คนไทย ถ้า 10 ล้านคนหมดทั้งชาติไทย ต้องจ่ายเงินค่าข้าว 180
ล้านสดางค์ คือ 1 วัน ทอนเป็นบาทเท่ากับหนึ่งล้านแปดแสนบาทคือ 1 วัน เดือน
หนึ่ง 30 วัน เท่ากับห้าสิบล้านบาท แต่มีหนึ่งคิดสามร้อยหกสิบวันเท่านั้น ชาติ
ไทยเรากินข้าวอย่างเลียดเป็นเงินถึง 648 ล้านบาท เป็นจำนวนที่ทรมานหาเส็ดดีหย่าง
ทรมารอคเฟดเลอร์ต้องฆ่าเด็กองศาเอามาก ๆ ที่เดียว หย่าว่าแต่พวกเราน ๆ เอย

เพราะฉนั้นพี่น้องทั้งหลาย เราจะไปกลัวจนอะไรอีกทำไม? เวลานชาติไทย
ที่รักของเราทำมาหากินเป็นด้าเป็นสันไฉนมานานแล้วหย่างหนึ่ง คือทำนาข้าว แม่โพสพ
ของเรานี้เอง แม้คุณถูกลดไปงมหาเท่าใดก็ไม่พบแม่ของลูกแล้ว เหมาะเป็นคำพูด
ของพี่น้องชาวนาคนหนึ่ง ที่ฉันได้ยินพวยเรอบ่นกับเมียฉันที่คลองหลักเส็ดจริง ๆ
ไม่ใช่การทำนาเป็นการทำมาหากินที่เป้นด้าเป็นสัน เปนกอบเป็นกำของชาติไทยแล้ว
หย่างเดียว เท่านั้นยังเป็นอาหารอันจำเป็นยิ่งของไทย ที่ต้องกินเปนกอบเป็นกำเป้นด้าเป็น
สันหยู่ทุกวันเส็ดด้วย ทั้งเป็นรายได้ที่เป็นกอบเป็นกองของกระทรวงการคลังเหมือนกัน พื

น้องทั้งหลายรอกทราบมาด้วยความเคารพยิ่งอย่างญาติ โปรดเข้าใจเดี๋ยวนี้เราจะต้องเปลี่ยนชีวิตใหม่ โดยเลิกทำมาหากินอย่างเบียดเบียนเสีย จะทำอะไรให้เป็นกอบเป็นกำเป็นตำเป็นต้น ตามหย่างที่เราทำมาชั่วทุกวันนี้เถิด ท่านจะรวย ชาติจะรวย ไม่ต้องพึ่งใครเลย

ชาติจะรวย รายได้ของชาติจะมาก มีคืบถึงเสมอ ๆ คล่อง ๆ นั้น ไม่ได้หยุดที่ขายสินค้าไปต่างประเทศหย่างแต่ก่อนเลย แต่หยุดที่เราทำ เรากิน เราใช้ของเราเองต่างหาก ฉะนั้นขอเล่าให้ฟังว่า ในประเทศฝรั่งเศสรายได้ขึ้นเพราะการโปรยน้ำโทรเลขเท่านั้นหลายร้อยล้านแฟรงก์ เกือบเลี้ยงกองทัพโตได้พอดี ทั้งนี้เพราะคนฝรั่งเศสส่งจดหมายส่งโทรเลขและอื่น ๆ ถึงกันมากเป็นต้นนิยมทั่วไป รายได้ทางโปรยน้ำจึงมากมายเลยยิ่งกว่ารายได้ทั้งประเทศของไทยเรา คนฝรั่งเศสราว 40 ล้านคน แต่ก็มากกว่าไทยเท่าใดเลย ฉะนั้นเข้าใจได้ทันที เพราะคนฝรั่งเศสนิยมการติดต่อดูสารกันทางโปรยน้ำโทรเลขมาก เงินหมนเป็นล้านน้ำหย่างแม่น้ำเจ้าพระยาเวลานี้ รายได้ของชาติทางนี้จึงเป็นสำคัญ ตามที่ฉันเล่ามานั้น ดูซิท่าน การดูสารเท่านั้น ทำกันเป็นกอบเป็นกำ เป็นตำเป็นต้น ถ้าวัยทั้งชาติ ถ้าวัยของไทยเป็นหย่างนี้บ้าง ท่านอธิบดีกรมโปรยน้ำคงยิ้มแก้มแทบแตกทีเดียว

ฉันทจึงขอตั้งบัญญัติไว้ สำหรับชาติไทยของเราว่า เวลานเราทำมาหากินเป็นกอบเป็นกำ เป็นตำเป็นต้น คือ

บัญญัติ 1 งานที่เป็นกอบเป็นกำ เป็นตำเป็นต้นแล้ว

ลำดับ 1. ทำนาข้าว 2. เคารพทงชาติ 3. สามัคคี 4-5-6 กำจัดโรคต่อไป
แต่จะเป็นเมื่อใด ฝากไว้แก่พี่น้องที่เคารพยิ่งทุกท่าน

บัญญัติ 2 งานจวนจะเปนกอบเป็นกำ เป็นตำเป็นต้น

1. แร่

2. ยาง

3. ไม้ต่าง ๆ

4. ยิงรอกหยู่

บัญชีที่ 3 งานที่พึงพิักควจะเปนกอบเปนกำ เปนตำเปนต้น

1. ข่ายแระกันก้วยเคียว	2. ปลุกฝ้าย
3. ปลุกถั่ว	4. ค้าข้าวสาร
5. ข่ายของชำ	6. ทอผ้า
7. วัตถุเคมี	8. เติงสัตว์
9. ทำสบู่	10. ทำเหล้า
11. ค้าขายเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ จำไม่ได้	12. การค้าในดินแดนใหม่
- เหล่านี้เปนต้น

ใครจะทำอะไรเปนกอบเปนกำ เปนตำเปนต้นก่อนกัน ผู้นั้นช่วยชาติเยี่ยม
กว่าคนอื่น ชาติไทยจะมีแต่ทางวัฒนาถาวรตลอดไป

ฉันขอตาเพียงเท่านี้ ไปรุดหย่าไปพึ่ง 2175 คู่แข่งขันของฉันมากนัก พังฉัน
ดีกว่า รอพี่น้องทุกท่านจงประดับแต่สรรพมั่งมั่งมรดกทุกประการตลอดไป

สัตว์สัตว์

สามัคคีชัย

17 พฤศจิกายน 2485

“เชนยวชนที่รักจะไปทำอะไร”

เวลาที่ฉันเขียนนี้ หลังจากการรณอมองดูเพดานเป็นเวลานานพอควร พอได้ยิมนาสติก 23 นาที ฉันนอนยังไม่ได้นอน ฉันนึกถึงยวชนที่รักของชาติไทยฝังคิดอยู่ในสมองอย่างจะลืมเสียมิได้เลย ฉันร่ำมานอนบ้านที่ต่างนา เพราะมีมาก การเดินทางของฉันกินเวลามากพอใช้ ถึงบ้านเล็กๆ ของฉันที่ต่างนาเกือบเที่ยงคืน ที่นี้เงียบสงัด มืดไปหมดไม่เห็นแสงไฟเลย ฉันจึงไม่นอน คิดว่าเขียนอะไรเล่าให้ยวชนที่รักของชาติฟังเห็นจะดีกว่า ที่สุดใครๆ นอนกันหมด ฉันลงมือเขียนดังต่อไปนี้

ยวชนที่รักยิ่งของชาติไทย ท่านจงเข้าใจให้ดีกว่า ประเทศชาติของเราในเวลานี้ ยังจะต้องกวกรบารุงและก่อสร้างกันอีกเป็นเวลา 100 ปี จึงจะเท่ากับอารยะประเทศทั้งหลาย ท่านเห็นความเป็นไปในพระนครหรือในเมืองใหญ่ๆ ยวชนของฉันอาจตัดสินว่า เราเจริญดีแล้ว แต่ตามชนบทนอกออกไปจากนี้ ประเทศชาติของเรายังดำหลังอีกมากนัก ฉันคิดหยาบๆ ถ้าเราสามัคคีกันทำทางชาติด้วยดีที่สุดแล้ว คงจะต้องพากันเดินอาบเหงื่อต่างน้ำต่อไปอีก 100 ปีเป็นหย่างน้อยที่สุด จึงจะพอเห็นหน้าเห็นหลังกันชาติมหาอำนาจอื่น ๆ เราได้บ้าง ยวชนที่รักท่านไม่ต้องเสียใจ และอย่าท้อถอย การที่ประเทศชาติของเราดำหลังไปแล้วนั้น ร้องเรียกเท่าใดคงจะไม่มีทางคืนกลับมาได้เป็นแน่นอน มีทางเดียวเราทั้งชาติช่วยกันเร่งเดินให้ทันเขาเท่านั้น ซึ่งในพายุหน้าเวลาหนึ่ง เราอาจพอใจได้ ใครเล่าจะพาชาติเดินไปถึงที่ที่ดีตามที่ฉันว่า ฉันเห็นเป็นหน้าที่โดยตรงของยวชนที่รักท่านเอง • คนรุ่นก่อนท่านหรือรุ่นตัวฉันนี้ รวมทั้งฉันด้วย หมดโชค หมดวาสนา ที่จะได้เห็นความเจริญของชาติไทยหย่างอารยะชาติทั้งหลายเสียแล้ว อนิจา ฉันผ่านมา 45 ปี นานพอใช้ เมื่อมีอายุ 20 ปี ฉันหวัง

เต็มเปี่ยมจะได้เห็นไทยประเทศเป็นอารยะอย่างสมบูรณ์ ค่อมาอีก 25 ปี ขณะที่ฉันกำลังพัวพันอยู่นั้น จิตใจฉันแสนจะโศกเศร้าเสียใจที่ ฉันจะหย่อนใจเห็นประเทศไทยเจริญอย่างเห็นที่ยุโรป ที่ฉันได้มีวาสนาไปชมเมื่อ 25 ปีมานี้ เห็นจะไม่ไหวเสียแล้ว ความนึกคิดด้วยแสนจะเสียใจเช่นนี้ ฉันเฉยไม่นอน และคว่ำปากกา กระดาษ มานั่งเขียนเรื่องที่ยาวจนตรึงกำลังพัวพัน เพื่อมอบไว้แก่ท่านที่รักทั้งหลาย ทั้งเป็นการแสดงความหวังดีของฉันอันมีอยู่แก่ทุกคนที่รักทุกคนเป็นลัทธิพยานไว้ด้วย

อะไรเล่าที่ฉันทำไม่ตลอดรอดฝั่งไปได้ และลุ่มกับความตั้งใจจริงของฉัน หากจะเล่าให้หมดทั้งคืนไม่ได้นอน ยวชนที่รัก ณ จุดในสมุด ฉันเขียน ฉันนึกไว้ในใจ ในสิ่งที่จะขอให้ชาติของเราทั้งชาติได้ช่วยกันทำ มันท่วมตัวฉันจนบังไม่ให้ใครได้เห็น แต่ว่าฉันไม่มีพอจะบันทึกลงไปได้ก็กล่าวสยดเสียดเสียใจ ฉันพบแต่เครื่องกีดกันไปเสียทุกหนทุกแห่งจนอาดพุดได้ว่าหมดอาลัยในชีวิตก็ว่าได้ ฉันจึงขอระบายให้สบายใจ หากจะเป็นประโยชน์ในอนาคตแต่ยวชนที่รักบ้างไม่มากนักน้อย

ขอให้ยวชนที่รักของฉัน จงเข้าใจเป็นดังเขปก่อนว่า ชาติหนึ่ง ที่เรียกว่า จเรินแล้วนั้น มีหน้าตาเป็นอย่างไรกัน นั้นจะได้เป็นที่หมายของพวกท่านจะต้องเดินไปให้ถึง ซึ่งฉันกะหยาบ ๆ ไว้ข้างต้นแล้วว่า หย่าจน้อย 100 ปี ชาติที่จเรินแล้ว ถ้าเราชนเครื่องบั้นต้องกลดองดู จะต้องเป็นดังนี้

1. คนในชาตินั้น ทุกคนอ่านหนังสือออกได้
2. คนในชาตินั้น ทุกคนเขียนหนังสือได้
3. คนในชาตินั้น ต้องไม่น้อยกว่า 50 ในร้อย เป็นผู้นำคนอื่นได้ทุกกิ่งดำราของวิชา
4. คนในชาตินั้น ว่าอะไรว่าตามกัน คิดค่อเนื่องเป็นความคิดเดียวกันมาก

ที่สุด

5. คนในชาตินี้ ทุกคนต้องทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง
6. คนในชาตินี้ มีร่างกายแข็งแรง กำลังใจเข้มแข็ง
7. คนในชาตินี้ กิน หยุ่ อดม้ายค้ายคดียังถึงคนทุกคน
8. คนในชาตินี้ แต่งกายเหมือนกันแต่เป็นระเบียบเรียบร้อยด้วย
9. มีถนนหนทาง การคมนาคม สื่อสาร โยงถึงกันเป็นไขมนต์ ไม่มี
ชอกมมใดจะขาดถนนและสิ่งที่ดีอย่างนั้นเลย
10. มีโรงงานอุตสาหกรรมจำเป็นแก่การครองชีพ แก่การทำมาหากิน และ
แก่การส่งของขายขึ้นเร็วทุกอย่าง แลไปทางใดก็พบปดองโรงงานเป็น
ระกระระไปหมด นั้นโรงทอผ้า นี่โรงตั้งอาวช โน้นโรงทำรถยนต์
ดังนี้เป็นคั้น
11. มีภรรยา มารยาท เรียบร้อย ถูกต้องกับวัฒนธรรมของอารยชน
12. ไม่อาบน้ำในดำนน้ำคดอง
13. จะกิน จะใช้อะไร ต้องด้นเป็นดังตัวเองในประเทศของตน
14. มีกองทัพนับล้านชนไป พร้อมด้วยอาวุธยุทธานุภัณฑ์ดังในประเทศของตนเอง
และที่ล้ำคณียอดกว่าสิ่งใด ๆ คนในชาตินี้มีความรักชาติมากกว่าสิ่งใด ๆ ทั้ง
หมด ก่อนจะเป็นได้ตามความมุ่งหมายแสดงเป็นอารยประเทศ ตามที่ฉันชักตัวอย่าง
เป็นหัวข้อมาข้างคั้นได้เล่าเหว็ด คนทั้งชาติต้องมีความสามัคคีกัน สามัคคีกัน ต้อง
เป็นสามัคคีกันเพื่อสร้างชาติให้เจริญ ไม่ใช่สามัคคีกันทำให้ชาติเสื่อม
ถ้าคนทั้งชาติไม่พูดออกความเห็นอะไรทั้งนั้นเรียกว่าสามัคคีกันไว้ หย่างนี้จะ
ว่าดีทีเดียวไม่ได้ แต่ยิ่งดีกว่าพูดรอนคดเวลา ถ้าคนทั้งชาติสามัคคีคิดหย่าง
เดียวกัน หย่างนี้ ชาติจะได้แรงความคิดส่งเสริมกันถึง 18 ล้านแรง เป็นกำลัง
ความคิดที่เข้มแรงไหยยัง หย่างนี้ชาติเป็นเจริญคั้นแน่นอน ถ้าคนทั้งชาติสามัคคีกัน ไม่
พูดรอนคดเวลา สามัคคีคิดหย่างเดียวกันทุกเวลา ทั้งสามัคคีทำตามแนวเดียวกัน

ด้วย สามสามัคคี พดงาย ๆ ก็คือ สามัคคีกันทั้ง วาจา ใจ และกาย ชาติใดเป็น
เช่นนี้ ชาตินั้นจะเจริญดีมากที่สุด ถ้าชาติไทยเป็นได้หย่างนี้ ไทยก็ถึงซึ่งความมุ่งหมาย
เป็นอารยะชาติโดยเร็วทันตาเห็น

ยุวชนที่รักของไทย ระเบียบวาระงานต่างประเทศเป็นอารยะชาติ อารยะประเทศ
และเปนมหาอำนาจนั้น มากหยู่หน้าท่าน ฉะนั้นจึงมองดูตัวฉันว่าไม่มีวาสนาได้เห็นแน่
นอน จึงพยายามเก็บรวบรวมเท่าที่ปัญญาอันน้อยที่ฉันนึกคิดได้ มาเล่าให้เป็น
หลักมรดกแก่ยุวชนที่รักของไทยฟังไว้ก่อนไปโรงเรียนวันนี้ จะได้พยายามล้างกันไป
ด้วยความมานะ อุตสาหะ ทำใจ เพื่อไปสู่จุดหมายของเราให้จงได้ในวันข้างหน้า

ถ้ายุวชนที่รักของฉันถามฉันว่า วันของฉันได้ทำอะไรกันไว้แล้วบ้างเล่า ฉัน
ขอตอบว่า เวลานี้เริ่มทำเรื่องตอนเช้า คือ ตอนสามัคคีกันให้แน่นแฟ้นทั้งทางกาย วาจา
และใจเท่านั้น ยังไปไม่ได้ถึง 50 ในร้อยเศษ จะต้องทำไปอีก 50 ในร้อย แล้วจึง
จะเริ่มงานตามหลักจะเป็นอารยะชาติที่กล่าวมานั้น ให้เป็นดำเป็นดำน เป็นกอบเป็นกำ
ต่อไป เพราะเวลานี้ยังทำกันเป็นตั้งละอันพันละน้อยหยู่ทุกหย่าง จะมีก็แต่ปลูกข้าว
เท่านั้นเป็นดำเป็นดำน

ฉันขอจบไว้เพียงนี้ ขอเชิญยุวชนที่รักช่วยกันทำต่อไป ชาติเป็นของท่านยิ่ง
กว่าเป็นของคนวันฉัน หรือวันก่อนฉันนั้นเสียแล้ว เริ่มเกิดยุวชนที่รัก ถึงเวลาของ
ท่านแล้วที่จะคิดเสียแต่เวลานี้ จะได้ไม่สายเกินไปหย่างที่เป็นมาแต่เดิหนหลัง ขอ
ให้ยุวชนที่รักของไทยจงประคับประคองประคองมรดกทุกประการ

สวัสดิ์

สามัคคีชัย

18 พฤศจิกายน 2485

“หลักหกประการของลัทธิคึกคัก”

1. พันธไทยทั่วดาว

เชนทวีตวิถันใน

ท่านลัทธิคึกคัก

แทบทุกวันรำร้อง

แดนไทย

พจน์พร้อง

เฉดยอ๊ก

เร่งเร้าใจเคื่อน ฯ

2. เคื่อนใจให้ระดังถ้วน

หลักมันส์รคดังไทย

มหาอำนาจแดนไพ-

หลักหกประการก้าว

หลักไชย

สู่ดาว

นุชเกียรติ

ดเบองไพดัง ฯ

3. อนุমানตามบทเค้า

ตั้งจักเผยอถัดแดง

เชนรับหลักร่วมแรง

ตามหลักก้มให้

คดีแดง

เด่นไว้

เร่งปติ-ปติเทอน

หกข้อควนพิจารณา ฯ

4. หนึ่ง การรักชาติพัน

รักมาดมั่นชว

ทุกวันมันบชา

มุ่งมาดเกิดชาติให้

พรรณา

ดังได้

เอกราช ไทยเฮย

หยุดเพียงโลกสลาย ฯ

5. กาย, วร, ใจ, เจตน์ดัง

เคารพทงไตรรงค์

ปลื้มใจชาติไทยยง

ทงชาติ, ชวนชาติไว้

มันคง

ทุกเช้า

ยืนมั่น หยุดแด

รักชื่อนรมชวง ฯ

6. ควนปวงไทยมันด้วย	ดวงใจ
ยึดมั่นทงขวัญไทย	เทิดเตล้า
ล้ำคณยิ่งดังใด	คือชาติ
เคารพทงทุกเช้า	ชื่นด้วยไทรรงค์ ฯ

7. <u>สอง</u> พะวงด้วยชาติเข้า	คับขัน
ต้องร่วมเป่นเอกฉันท	แน่นไว
ร่วมกายร่วมใจกัน	ทงชาติ
ร่วมพูดเสียงเดียวได้	ทั่วถ้วนมวนไทย ฯ

8. <u>ร่วมใจร่วมชีพมั่น</u>	ดวงเคียด
งานชาติช่วยกตมเกลียด	ร่วมล้าง
ยึดด้ามักคเคเหนียว	แน่นสนิษ
ร้อยช่นร้อยใจข้าง	โปรดให้อภัยกัน ฯ

9. <u>สาม</u> ขยันกอบกิจเกอ	ก่อตน
กอบกิจเกิดมุกมด	แผ่กว้าง
ทำได้จ่งหวังตน	แดนประโยชน์ ไหยพ่อ
เพื่อสุขคนผดต่าง	ชาติด้วยโดยปริยาย ฯ

10. งานทงหลายเกิดด้วย	การทำ ทานเฮย
ทำส่วนน้อยผดนำ	ประโยชน์น้อย
เฉพาะตัวครอบครวบ้าง	เพิ่มสุข พอเรือ
ทงจักพาชาติด้วย	สู่ดาวแดนภย ฯ

11. เชนร่วมใจคิดกัน	งานทำ เทนพ่อ
งานเกิดผลตอบกำ	ไหย่กั้วาง
ทำเป็นตำต้นนำ	ผลสู่ ชาติเฮย
มานะช่วยรวมกันดัง	ชาติทั้งตนเอง ๗
12. ดี ไม่เกรงขริ้ง	ทุกสถาน
เร่งหมั้นบำรุงทหาน	ชาติไว้
มุ่งเดิมตั้งกิจการ	ทหานชาติ เทนพ่อ
ทหานตุ้งกำแพงได้	ปกบ้องสัตว์ ๗
13. ห้า ขดสู่ตั้งเกอ	กุ่มกัม ชั่วเฮย
ทจริตหน้าททา	ชั่วแท้
ราชกิจจกคองบำ	เพิ่นชื่อ ตรงพ่อ
ทจริตค่อรักแม่	ชีพม้วยเกียรติหมอง ๗
14. ไปรดครองความซื่อด้วย	ใจตรง
ซื่อค่อรักมันคง	ทวถวน
ไปฉ้อราษฎร์ปลง	จิตซื่อ ดังเฮ
ฉ้อราษฎร์บังหลวงถวน	ชั่วร้ายอบายกัม ๗
15. ผู้บำเพิ่นกิจแล้ว	มากหลาย
ยอมบกกพร่องเสียหายุ	ใช้แกดัง
มิใช่เจตนากราย	กตวเกด้อก ช้วนอ
หากแต่พดั่งผลชดแ่ง	ดังให้ปันเอง ๗

16. ความเกรงบกพร่องด้วย

จึงทวนถามคึกชัย

ซึ่งของบกพร่องใน

ควนท่มวนพ่นของ

17. หก ยิวชนจักต้อง

ต่างชาติไทยในอนา-

ซึ่งพ่อแม่บูดา

หน้าที่ยุวชนแก่

18. ตามหลักไชยแต่ค้น

เป็นหลักปคิบตีหมาย

ยวชนชาติทั้งหลาย

ต่างชาติพ่อแม่ให้

19. เพิ่มพูนงานชาติถ้วน

พ่อแม่ต่างใจ

งานชาติทุกกรณ

ตั้งจิตคิดก่ออ้าง

20. ถกหลานไทยทั่วถิ่น

จงร่วมส่งดวงใจ

รวมใส่ขบในไฟ

จนจิตแรงแกร่งถ้วน

21. หัวใจพ่อแกร่งร้อน

แล้วจูงนำไปรัก

ตลอดเหล็กแกร่งเหนียวหนัก

รัดรอบไครรงศ์มิเว้น

ดวงใจ หัวพ่อ

พราพร้อง

มวนกจิ ทัวเอย

นักรวัระวังตน ๑

รับภา-ระพ่อ

คตแท้

ต้องด่วง ดับเอย

ก่อกู้ชไทย ๑

จนปลาย

มุงไว้

รับมอบ พ่อเอย

ดเบองไฟมุด ๑

ทุกวิถี

พร้องบ้าง

เดิมส่ง อ้างเทอน

ชาติให้มหาสาต ๑

ดินไทย ทัวเอย

ทัวถ้วน

รักชาติ เทอนพ่อ

เล็ดร้อนรักไทย ๑

แรงรัก ชาติรือ

เฉกเด่น

พันแน่น สนิชพ่อ

คราบดินขอถ้วน ๑

22. ปณิธานเชิณเทพเจ้า

จอมสวรรค์

อภิตุลาภิตินิธิชัย

สถิตถ้ำ

โปรดให้ชาติไทยนั้น-

ดุจดวง ยิงเหย

อภิตุลาไทยเกรงกล้า

เกริกก้องเกียรติจักร โลกเทชน

พ.ท. ด. พิบูลสงคราม

26 พฤศจิกายน 2485

“คำวิจารณ์ของล้ามัคคิชัย”

มออบแต่

พ.ท. ล. พิบูลสงคราม

ผู้ประพันธ์หลักหกประการของฉันท

มออบแต่ พ.ท. ล. พิบูลสงคราม ผู้ประพันธ์หลักหกประการของฉันท

ฉันได้อ่านบทประพันธ์หกประการนี้แล้ว เห็นมีประโยชน์มาก จับใจทีเดียว
ได้ดั่งดั่งดั่งดั่ง ฉันจึงขอขอบคุณท่าน พ.ท. ล. พิบูลสงคราม ผู้ประพันธ์อย่างสูง
แต่ฉันเคยพบดั่งดั่งดั่งดั่งกับท่านแล้ว ยังพบดั่งดั่งดั่งดั่งในตัวผู้ประพันธ์อีกมาก ดั่ง
นี้เท่า บทประพันธ์ร้อยกรองของท่านจึงอ่อนหวานจับใจฉันผู้อ่าน ดั่งนี้กะไร ท่านผู้ฟัง
โปรดเข้าใจว่า ที่ฉันเขียนมานี้มิได้ตั้งใจยกย่องผู้ประพันธ์ ล. พิบูลสงครามเลย แต่เพื่อ
ความยุติธรรมแด่สภาพสัตว์ คืออกไม้งามของชาติผู้หนึ่งเท่านั้น ฉันคิดหย่างนี้ ดั่ง
เหมือนกัน เทียบกับเมื่อคนเวลา 2 น. แล้วแล้ว ฉันว่าหย่างนั้นไม่ควนพูดว่า ดั่ง
เหมือนกันเลย เพราะวงวนอนเต็มที

ล้ามัคคิชัย

26 พฤศจิกายน 2485

แล้วไปนับจบกับความนึกคิดถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ จะว่าฉันพูดเป็นอกุศลไม่ได้ ทั้งพูดเช่นนั้น
 ท่านผู้ฟังคงสบายใจด้วย ไม่ไร้พูดให้เหวี่ยงแตกหย่างจะประณามหัวใจหยุด ฉะนั้น
 คำพูดของฉันไม่มีใครมาสอนให้พูดตามแน่นอน ตรงกันข้ามเวลานี้ในพระนครธนบุรี
 ของเรา ช่างมีการสอนพูดอกุศลกันเสียนี้กระไร รวากับช่างปั้นน้ำให้เป็นคาว มีพูด
 ว่าญี่ปุ่นจะจับนายกรัถมนตรีบ้าง ญี่ปุ่นจะยึดโรงเรียนบ้าง ญี่ปุ่นจะปลดข้าราชการของ
 ทพไทยบ้าง มีอีกเยอะแยะ ฉะนั้นฉันโดยนายกรัถมนตรีพูดว่า พระที่นั่งอนันต
 สยามจมหายไปในดินหมดดีแล้ว ฉันสอบถามได้ความว่า นายกรัถมนตรีช่วยขึ้นข่าวลือ
 ให้มาก เป็นการประสาธน์กับชาวท้องตลาด ยิ่งกว่านั้น ฉะนั้นฉันระโมยเวลาราชการ
 นอนกลางวัน เผลอฝันแปลกๆ ฝันว่าคางคกตองแซกหามเขื่อนและอื่น ๆ อีกแยะ คราว
 หน้าถ้ามีเวลาฉันจะช่วยเขียนให้เป็นข่าวลือกันต่อไป ประเดี๋ยวจะหมดเรื่องพูดลือกัน
 เสีย พูดลือข้างต้นนั้นฉันฟังแล้วผู้ขึ้นข่าวยังขาดสติไปมาก เพราะที่ลือว่าญี่ปุ่นจะทำ
 โฉนท้านี้แก่ไทย ทั้ง ๆ ที่ทางฝ่ายญี่ปุ่นเองเขาก็ประกาศใหญ่โตว่า เคารพเอกราช
 อธิปไตยของไทยเต็มที่ ส่วนไทยกลับพูดไม่เป็นสิริมงคลกับชาติของตนเอง หย่ากัน
 จะเข้าใจว่าเราเป็นอะไรกันไปแล้ว เห็นจะต้องถาม ถ. วิเชียรแพทยาคม เน้นเสียแล้ว
 กะมัง เราจะไปยึดถือเอาการทะเลาะวิวาทกันตามถนนราย 2 รายเป็นข้อบาดหมาง
 ไทยโค่นนี้ ย่อมไม่ใช่วิถีชีวิตนักเลงรบเถย คนมากก็ย่อมมีบ้างเป็นธรรมดาที่จะพบคน
 ไม่ดีปนอยู่ แต่เราจะยึดเอาเพียงเท่านั้นเป็นการตัดสินล้มพิษไมตรีระหว่างชาติไม่ได้ ฉะนั้น
 จึงคิดว่าข่าวอกุศลหนาหูเวลานี้ มีจุดหมายให้ไทยกับญี่ปุ่นทะเลาะกันเป็นไทย ใครเล่า
 เป็นคนชั่วฉนั้น ต้องเป็นผู้ไม่ชอบไทยและญี่ปุ่นนั่นเอง ดังนั้นไทยผู้รักชาติ ทำไมจึงจะต้อง
 ไปช่วยเขาพูด พูดจนกลายเป็นข่าวอกุศลลือกันเต็มบ้านเต็มเมือง ใครได้รับบาป ชาติ
 ไทยทั้งชาตินั้นเอง รวมทั้งคนพูดอกุศลนั้นด้วย หย่ากันพูดเลวก็ถึงกับกลุ้มนอนไม่หลับ
 โรคเดินประสาทกันเป็นที่สุดตายเลย นี่ที่สุดของที่สุดละ พี่น้องทั้งหลาย โปรดเชื่อ

ฉันเกิด ทำตามรติบาตไว้ พูดแต่ที่รติบาตให้พูดเกิด ท่านและชาติของท่านจะปลดปล่อย
ถ้าท่านไม่เชื่อฉันจะขอแรง 2175 มาช่วยพูดในวันหลังเป็น 2 แรก . ฉันได้ยินแล้ว ๆ
มาว่าต่อไปนี้ใครพูดออกสู่ช่วยชาติ คือพูดไม่เป็นสิริมงคลแก่ชาติไทยและตัวท่านเอง
แล้ว . เราว่านางนาคพระโขนงหญิงไทยคนหนึ่งผู้ชื่อนาม ได้ตายเพราะคลอดลูกตาย
แล้ว . ยังมาแปลงตัวเป็นผีหลอกกับผีได้ เวลาทำกับข้าว ของตกได้กลิ่น ผีนาครพระโขนง
ทำมือยาวตลอดช่องลงไปหยิบขึ้นมาได้ ผีนาครที่เดานจะบานตนด้วยกับคนพูดออกสู่
ฉันพูดมาเพียงนี้เหงอแตก เพราะกลัวผีนาครคนล้าคน . ที่ฉันพูดถึงผีนาครพระโขนง
คงใจจะหลอกผู้พูดออกสู่ จะได้หยุดพูดกันเสียที เพราะจะเอาเหตุผลมาพูดก็คงไม่เชื่อ
และ बात ไม่เข้า เข้าไม่ฟังเสียด้วย จึงลงยาขานานผีนาครพระโขนง บางทีจะสักดิถี
บ้างก็ได้ คือใช้ยากดางบ้านนั่นเอง . ไม่ใช่ยาเหตุผลตามหลักวิชา ฉันขอข้ามเรื่อง
สืบเพเหระชาวออกสู่นี้ รอให้ผีนาครพระโขนงช่วยบดเบ้าต่อไป .

ในสมัยสงคราม สมัยกับชนชั้นนี้ ต้องเป็นสมัยเหตุผล ไม่ใช่สมัยพูดตามตม
ตามแต่ใจ ซึ่งจะนำภัยมาสู่ผู้ไม่เคารพเหตุผลด้วย . คนไม่เคารพเหตุผลเป็นคนเดิน
ประสาทอ่อน เด็กเล็ก ๆ เมื่อเห็นตะคองสีแดงทบตักัน ฉันเคยเห็นเด็กร้องให้
พ่อแม่พาไปดตะคองต้องปลดอบ บางทีบิดตักัน ที่ไม่เด็กจึงร้องให้ เพราะนึกว่า
ตะคองนั้นจะตักันจริง ๆ เลยกลัว . แต่ผู้ใหญ่ที่เป็นพ่อแม่ไม่กลัวกลัว เพราะรู้เห็นว่า
ตะคองนั้นเตนกัน ไม่ได้ตักันจริง ๆ เลยไม่กลัว . นึกคิดไม่น้อยเลย ตามตัวอย่างง่าย ๆ
ที่พูดมานี้ เหตุผลไม่ใช่หรือที่ทำให้คนไม่กลัว . ฉันพูดมาเพียงนี้โดยินวิทุยภาค
ททาน เสียถูก เมีย พ่อแม่ของเหต่านักรบส่งไปยังนักรบของเราในสนามรบ ดอย
ข้ามบ้านของฉันไป นึกกันใจเลยขอจบไว้เพียงนี้ . นึกฟังเสียงหนที่รักพูดกับคุณพ่อนักรบ
แล้วร้องเพลงจับใจยิ่งนัก ฉันขออวยพรวันเกิดให้หนที่รักของฉันคนนด้วย.

สวัสดี

ด้ามคชชัย

1 ธันวาคม 2485

หย่างฉันไม่ได้เพราะไม่ได้มีการสั่งทำอย่างฉัน ถ้าจะทำได้ฉันต้องยกตัวฉันหน่อยว่า
ท่านจะต้องมานั่งสั่งทำอย่างฉันอีกในเวลาอันควน รัถบาลของเราท่าน สั่งทำในเชิง
บริหารงานของรัถบาลมาโดยนเฉพาะเป็นเวลาหลายปี ฉะนั้นท่านรัถบาลคงมีความรู้
ในการดำเนินงานของรัถบาลดีกว่าฉัน และดีกว่าท่านที่ไม่ได้หยู่เป็นตัวรัถบาล ความ
รู้ที่สั่งทำมา อาตมให้หลายท่านมีคำสั่งสูง ๆ กว่าท่านรัถบาล แต่เมื่อไม่ได้ทำหน้าที่รัถบาล
ท่านจะต้องขาดความชำนาญไปมาก คลอดจนชาวคราว เด็ดเหลี่ยม ทางหน้ที่ใด
ต่าง ๆ เราที่หยู่นอกรัถบาลคงไม่สามเพราะไม่ได้สนใจ โดยไม่มีหน้าที่โดยตรง ดังนั้น
จึงควนเข้าใจได้ว่า ราชครและพี่น้องชาวไทยชาติแคว้นตาที่จะคุรอบพ้ำให้เห็นเท่าท่าน
รัถบาลในแง่กิจการบริหารราชการแผ่นดิน เรามีแคว้นตาของเราโดยนเฉพาะตัวเฉพาะ
ที่เราสนใจ ท่านที่จับตามต้อ ก็เท่ากับท่านมีแคว้นตา เห็นการจับตามต้อได้ดีกว่า
คนอื่น ท่านที่เป็นข้าราชการชั้นอธิบดี ท่านก็มีแคว้นตาได้ยาวไกลเท่าตำแหน่งหน้าที่
ของท่านดีกว่าคนอื่น ท่านเป็นตำรวจดยามท่านก็ด้อมแคว้นตาเพียงดูได้ไกลเท่าที่มีในหน้า
ที่พดตำรวจดีกว่าคนอื่น แม้ผู้บังคับบัญชาจะมีเหนือขึ้นไป ท่านเหล่านั้นจะมีความรู้
เป็นหลักดี แต่ไม่รู้จักขียนยามไม่วางดีอย่างไร ตามที่ฉันกล่าวมานี้ จะพึงสังเกตได้ว่า
คนเราหนุ่มไม่ได้ด้อมแคว้นตาก็มองเห็น ยกเว้นคนฉิบปรกติ ถ้าแก่ถึงตาก็มองไม่ได้ไกล
ถ้าจะต้องการให้เห็นไกลเหมือนหนุ่มต้องด้อมแคว้นตา ยกเว้นคนกตัญ คือคนตากตัญ
และอะไร ๆ กตัญ คนไม่ได้สั่งทำย่อมมองไม่เห็นภัย มองไม่เห็นตาภมองไม่
เห็นอะไร ๆ จะเห็นแต่แต่หน้าตาของตนเองเท่านั้น คนมีการสั่งทำทางคำวาคี ทางทำ
ด้วยมือชำนาญดี ทางทำด้วยสมองชำนาญดี ทางทำด้วยความคิดชำนาญดี ทาง
ทำด้วยสติปัญญาชำนาญดี เหล่านี้ย่อมจะมีสายตามองได้ไกลมาก เห็นภัย เห็นทาง
แก่ หตบภัย เห็นโชคตาภ เห็นส่วรรค เห็นนรกเหล่านใดก่อนคนอื่นนานบทเดียว ตรง

ฉันต้องขอวงเล็บไว้หนึ่ง โปรดเข้าใจว่า ฉันยังไม่เข้าเกณฑ์เห็นโกธนานปีมากนัก - ฉันคุยได้แค่ได้เห็นโกธนานเดือนเท่านั้น ฉันพอใจชะตาของฉันเพียงเท่านั้น ด้วยเหตุนี้กระมังคนตายแล้วจึงมีการเวียนประวัติไว้แต่ทั้งนั้น ชั่วไม่มีใครเขียนไว้ เราพูดกันว่าทำเช่นนั้นเพื่อให้เกียรติแก่คนตาย แต่ฉันหยูกจะถามว่า ทำเช่นนั้นเพื่ออะไร ในวันข้างหน้าเราจะพบถึงคหิเรายังมองไม่เห็นเวลาเขามีชีวิตอยู่ก็ได้ เช่นตุลึงต่าง ๆ ที่สมเด็จพระมุกดเกล้าฯ ทำไว้ เวลาพระองค์มีพระชนม์อยู่ฉันจำได้จนคิดใจแน่นว่าไม่มีใครมีใครสนใจในสิ่งที่พระองค์สั่งให้ประเทศไทยมากนัก แต่เวลานี้ คุณของพระองค์ต้องชนทุกวัน ฉันได้พบกับท่านผู้มั่งคั่งรักใคร่ของพระองค์ที่สุด ท่านผู้เฒ่าให้ฉันฟังว่า สมเด็จพระมุกดเกล้าฯ เคยขังรับสั่งบ่อย ๆ ว่า "พวกนี้ จะเห็นฉันตมื่อตายไปนานแล้ว" พวกนี้จะเป็นใครฉันไม่กล้าเดาเดงให้เด่นชัดกับตน แต่ฉันเข้าใจได้ว่าสมเด็จพระมุกดเกล้าฯ เป็นประมุขของชาติ พระองค์มีใฝ่ในการบริหารงานแผ่นดินยิ่งกว่าใคร ๆ พระองค์จึงขังมีแว่นตาทิพย์ดูได้ไกลกว่าคนอื่น ๆ มากถึง 20 ปี ตรงนี้ ฉันต้องวงเล็บอีกนิด ท่านผู้ฟังกรุณาสงสารฉัน - หยาคำหั้นตัวฉันว่า เวลานี้ฉันเขียนเรื่องตมื่อ ๆ จะมันเอาตัวไปเทียบกับพระมุกดเกล้าฯ เข้า ฉันไม่ได้ตั้งใจเช่นว่าแม่แต่คิดเดียว มีอะไรพอจะนำมาเล่าเป็นแว่นได้ ฉันก็จำมาปนเปผลมกันเข้าไปเท่านั้น

ฉันพูดเรื่องแว่นตามานาน เห็นจะต้องข้ามไปเสียที หันไปจับเรื่องหูยาว หูตมื่อเล็กเด็กน้อยเห็นจะดี หูยาวนั้น ย่อมเป็นที่รับฟังแล้วถกถนกรองเก็บแต่ที่จะเป็นประโยชน์แก่ตนและแก่ชาติ ส่วนหูตมื่อนั้น ชาติเครื่องถกถนกรองรับเอาไปไม่ว่าอะไร ถ้ามีคนมาพูดใส่หูว่า พระที่นั่งอนันตสมาคมคิดหมดแล้ว ดังนี้ ถ้าหูยาวต้องถกถนกรองหาเหตุผลว่า จึงได้ไหม ถ้าหูตมื่อได้ยินก็ว่าจิงแล้ว พูดต่อไปเสียทีเดียว

ถ้าเห็นรักษามันบังคับให้เราแต่งกายอย่างมีวัฒนธรรมดี สตรี สวม หมวก สวม รองเท้าเป็นต้น ดังนี้ เราจะตั้งมั่นว่ารักษามันให้เราทำเช่นนั้น เพราะท่านมีแว่นตา ยาวกว่าเราทำตามไปจะต้องมีประโยชน์แก่คนและแก่ชาติ ถ้าไม่เป็นประโยชน์อะไรเลย ต้องเข้าใจว่ารักษามันไม่บังคับเราเลยเป็นอันขาด ถ้ามีใครมาพูดคำไหนเราจะ ต้องใช้แว่นตาให้ไกล ใช้หูยาวของเราเป็นหลักดู เป็นหลักฟัง นึกคิดว่าทำอย่างนี้ ชาติไทยจะสามัคคี ว่าอะไรว่าตามกันได้ตลอดรอดฝั่งเป็นแน่นอน ถ้าจะดู จะฟัง จะ เชื่อว่า รักษามันทำอะไรไม่ได้ ซึ่งอาดมีเหมือนกัน เราจะต้องดู จะต้องฟัง เป็นเวลา นานเดือนก่อนแล้วจึงออกความเห็นทางมติมหาชนว่า ดีหรือไม่ ทำอย่างนี้ นึกคิดว่า เป็นต้น ชาติจะปลอดภัย เวลานี้หน้าของไทยลำบากหนุ่ยที่ชาติปลอดภัยหย่างเดียว นั้นจึงลงท้ายยาใจเสมอ ๆ ในเรื่องชาติปลอดภัย

ฉันพูดมานานพอแล้ว ตั้งสัจใจว่าใครบิ่ตวิทย์เพราะเบื้อฉันบ้างหรือเปล่า ถ้า ยังฟังฉันอยู่ นึกคิดว่าชาติอาดพ้นภัยก็ได้

ขอความสุจริตดีมีชัยจงมีแด่ท่านผู้ฟังทุกคน

สามัคคีชัย

2 ธันวาคม 2485

“สามัคคีไทย”

ชาติไทยไครย่อมรู้
สามัคคีหย่าขาด
ไทยสิบแปดล้าน, ราสตุร
ร่วมจิตร่วมช่อไช้
ฉันเริ่มไช้ช่อเชอ
สามัคคีไทยบุญ
เดือนสติเปนคุณ
เหมือนสื่อนำสู่ถ้ำ
สกุลไทยเพียบพร้อม
ไครกอบโกงเงินเบียด
ร่ำ, ฟาง, ไม่จุกเสียด
พวกเหล่านพาสา

ไช้ทาส
มันไว้
กับรัก-บาลนา
ทั่วถ้วนสกุลไทย
สกุล ไหม่นา
เลิสล้ำ
แก่ชาติ
ถิ่นทองไทยเดียว
พูนเกียรติ
ราสตุรชา
กะเพาะ รือพ่อ
ออกเชอสกุลไทย

สามัคคีชัย

4 ธันวาคม 2485

สารบัญค่นเรื่อง

กัฒาหณ	หน้า 12, 101
อ่วยเค็ยว	,, 83, 105, 106, 110, 112, 117, 131, 134, 136, 139, 143, 154
กองทัฬ	,, 12, 13, 16, 88, 93, 96, 127, 142, 146
กะตุกัฒนัหตังของชาติ	,, 45, 141
กะโปรง	,, 7, 79, 97, 109, 116, 136, 137
กางเกง	,, 4, 7, 109, 137
การเม็อง	,, 53, 128
กัฒหน้า	,, 3, 6, 103, 111, 115, 134
เก็ยวติ	,, 3, 4, 6, 13, 44, 80, 85, 89, 95, 101, 103, 104, 122, 126, 131, 150, 152, 158, 160, 162
แก้วถาวรพัคณัถ	,, 68, 70, 108
ฐัาฐการ	,, 21, 24, 28, 31, 36, 39-41, 45, 67, 72-74, 113, 115-118, 131, 139, 140, 159
อัคคัถ	,, 12, 29, 30, 70, 88, 127, 156
เชมน	,, 3, 4
เชม็แขง	,, 4, 10, 146
คนติ	,, 21, 22, 30, 35, 40

คลัง	หน้า 13, 57, 67, 69, 70, 141
ติดต่อเนื่อง	„ 73, 102, 145
เคารพธงชาติ	„ 27, 30, 51, 75, 84, 87, 92, 101, 104, 105, 120, 142
โคศนา	„ 60, 61, 64, 114
งบประมาณ	„ 19, 35, 39, 45, 57, 126, 140
งานดำคันของชาติ	„ 21
จิตใจ	„ 14, 53, 88, 89, 91, 98, 136, 145
จีน	„ 58, 64, 89, 105, 106
เจ้าโลก	„ 114
ชัยชนะ	„ 12, 14, 15
ชาวนา	„ 16-18, 21, 35, 43-46, 57, 60, 65 66, 68, 72, 75, 85, 106, 119, 130, 132- 134, 141
ชาวสวน	„ 35, 45, 60, 65
ชาวไร่	„ 60, 72, 105, 106, 131
ดอกไม้ของชาติ	„ 78-80, 83, 115, 116
ต่างชาติ	„ 4, 60, 112, 122, 135
ต่างประเทศ	„ 4, 6, 34, 88, 93, 108, 120, 132, 136, 137, 140-142
ตายเพื่อชาติ	„ 12
แต่งกาย	„ 7, 74, 79, 97, 109, 110, 116, 146, 161

แต่งงาน	หน้า	80
ทหาน	„	12, 13, 17, 40, 57, 84, 86-88, 92, 95, 96, 111, 112, 116, 121-123, 135, 150
ทหานหยิง	„	80
ทำงาน	„	1, 5, 9, 12, 28-30, 60, 67, 72, 74, 75, 78, 85, 87, 95, 99, 100, 109-113, 115, 116, 120, 127, 146 157
ทำตามรักบาท	„	1, 74
ที่ดิน	„	10, 60, 117
ทุน	„	2, 45, 46, 61, 68
ทุกข์ด้วยกัน	„	15, 18, 30, 41
ไทย	„	1, 3-9, 12, 14, 15, 17, 21, 23, 29, 30, 32, 36, 38, 42, 43, 47-51, 57, 59, 60, 64, 66, 68, 70, 72, 73-75, 78-80, 84, 86, 87, 89, 91-94, 96, 101, 103-106, 108, 112, 114, 115, 118, 121-124, 129, 131-133, 135, 137, 139-142, 144, 145, 147-149, 151, 152, 154-156, 159-162
ชิม		18, 40, 135
นายกรัถมนตร์	„	6, 15, 52, 62, 74, 93, 103, 137, 155
นาทวม	„	16, 17, 23-25, 28-32, 34-39, 43, 44, 49, 51-53, 55, 56, 62, 64, 67-69, 71, 78, 81, 82, 90, 91, 93, 94, 102, 114, 119, 121, 124, 125, 130, 135, 154

นิคมต่างตนเอง	หน้า 110
บ้านเมือง	„ 17, 29, 90, 92, 100
แบ่ง	„ 117, 118, 126-129, 137, 138
ประชาชน	„ 10, 29-31, 36, 39, 48, 56-58, 60, 66, 75, 77, 82, 91, 92, 96, 102, 117
ประชาชาติ	„ 32, 74, 93
ประมง	„ 62, 82, 83, 105, 131
เพนทอบเพนท่า	„ 8, 10, 59, 61, 73, 74, 105, 110, 141- 143, 147
เพนด้าเพนตัน	„ 8, 10, 37, 59, 61, 73, 74, 105, 110, 118, 131, 141-143, 147
ผัว	„ 25, 80, 113, 116
ผัว	„ 112
ผัวกับบ้าน	„ 12, 21, 22, 74, 78, 95, 159
ผัว	„ 89, 108
ผัวเสด	„ 92, 142
พดเมืองดี	„ 13, 75, 122
พดชีพ	„ 101, 102, 107
พื่อ	„ 13, 21, 74, 99, 102, 123, 151, 156
พม่า	„ 86
พทธำดนา	„ 47-50, 78, 118, 123
พทธเจ้า	„ 46-50, 70, 73, 78, 87-89, 129

มหามิตร	หน้า 3,89
มหาอำนาจ	,, 1, 4, 67, 97, 115, 144, 147
เมย์	,, 8, 10, 13, 17, 25, 29, 35, 38, 67, 79, 80, 85, 87-90, 105, 108, 113, 115, 121-123, 128, 135, 138, 141, 156, 158
แม่	,, 13, 21, 23, 99, 102, 123, 141, 151, 156
หมวก	,, 4, 6, 7, 70, 79, 97, 109, 110, 136, 137, 161
ญี่ปุ่น	,, 7, 12, 73, 89, 92-94, 155
ยุทธภย	,, 16, 17, 38, 74, 75, 77, 123, 129
ยุทธน	,, 18, 26, 28, 41, 66, 84, 98, 101, 144, 145, 147, 151
เยอรมัน	,, 115
มวย	,, 2, 3, 8-10, 59-61
รองเท้า	,, 4, 7, 70, 79, 97, 109, 116, 137, 161
รักษาติ	,, 1, 38, 79, 80, 84, 86, 90, 96, 101, 105, 111, 112, 120, 122, 123, 128, 129, 133, 146, 148, 151, 155, 159

วิทยนิม	หน้า 66
วิทยาด	„ 1, 2, 18, 19, 23, 24, 30, 35, 36, 39, 41, 44, 45, 57, 58, 61, 64, 66, 67, 70, 74, 75, 80, 83, 85, 88, 91, 111, 115-118, 127, 128, 159, 161, 162
ระเบียบเรียบร้อย	„ 95-97
ราชบัณฑิต	„ 23, 135
ราชดว	„ 16, 18, 19, 36, 39, 40, 45, 52, 74, 91, 150, 159
เรียนนถำหาญ	„ 84
โรงงาน	„ 60, 64, 112, 146
ลาว	„ 92
ลูก	„ 10, 13, 21, 23, 29, 74, 85, 87, 99, 101, 102, 105, 107, 116, 122, 123, 125, 141, 151, 156, 158
แหลมทอง	„ 86
หลักไชย	„ 148, 151
วัชนชัย	„ 129
วัชนัม	„ 5, 7, 13, 21, 23, 25, 27, 28, 34, 37, 38, 67, 88, 89, 96, 97, 103, 111, 112, 116, 120, 131, 137, 146

วรรณคดี	หน้า	23, 36, 38, 91, 128, 133, 135, 161
วินัย	,,	12, 34, 79, 101
สกุลไทย	,,	162
สงคราม	,,	9, 12-15, 17, 30, 32, 46, 49, 69-72, 79, 87, 88, 90, 113-115, 124, 136
สมรส	,,	80
สภาพชนชั้นแห่งชาติ	,,	21, 23, 25, 38, 89
สัตว์คนครัย-พระ	,,	29, 39, 43
ต่างชาติ	,,	13, 18, 35, 36, 87, 111, 112, 116-118, 127, 137, 146, 147, 151
ต่างชาติไทย	,,	148
สามัคคี	,,	6, 18, 30, 36, 41, 55, 61, 111-113, 129, 142, 144, 146, 147, 149, 161, 162
สามัคคีชัย	,,	52, 53, 61, 71, 87, 91, 103, 111, 116, 130, 131, 138, 148, 151, 154
สามัคคีไทย	,,	162
สัตว์	,,	13, 18, 40
สัตว์ด้วยกัน	,,	15, 18, 30, 41
สัตว์	,,	9, 60, 61, 75, 98, 141, 142
สัตว์	,,	66-68, 70, 131, 140
สัตว์นอก	,,	4, 7, 70

แสงเงินแสงทอง	หน้า 8-11, 23
หัวหน้า	,, 9, 14, 112
อังกฤต	,, 115, 124, 126, 127
อริปไตย	,, 49, 68, 155
อนามัย	,, 8, 29, 39, 56, 63, 101, 110
อนสาวรีย์ชัยสมรภูมิ	,, 102, 104, 107, 121-123
อสมทวิทย	,, 109
อาชีพ	,, 60, 74, 85, 98, 109, 110
อารยะ	,, 1, 2, 4, 79, 89, 108, 109, 116, 120, 144-147
อาเซย์	,, 3, 4, 7, 73, 114
อิตาเดียน	,, 93
อินเดย์	,, 86, 88, 92, 93, 126
อินโดจีนฝรั่งเศส	,, 86, 92
อิสรภาพ	,, 88, 126
อุทกภัย	,, 16-21, 24, 26, 27, 36, 38, 41, 46, 77, 85, 93, 123, 124, 126
เอกราช	,, 1, 5, 7, 49, 68, 129, 155

